สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

สภาพและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

CONDITIONS AND GUIDELINES OF TEACHER JOB PERFORMANCE ACCORDING TO TEACHER CRITERIA IN VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE BANGKOK 2

T051610

นิรมล ดาดวน

NIRAMOL DADOUN

b 11401643
i

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2547

ISBN 974 - 9708 - 69 - 5

อม.
ท 645ส
2547

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 51610
วัน,เดือน,ปี 26 ก.ค. 2547

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

CONDITIONS AND GUIDELINES OF TEACHER JOB PERFORMANCE ACCORDING TO TEACHER CRITERIA IN VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE BANGKOK 2

NIRAMOL DADOUN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF MASTER
OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCITIONAL
CURRICULUM AND INSTRUCTION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2004

ISBN 974 - 9708 - 69 - 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2004

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สภาพและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2
นักศึกษา	นิรมล ดาดวน
รหัสประจำตัว	45063418
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
พ.ศ.	2547
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.สมพร ไชยะ
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.จักรพรรดิ วะทา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และประเภทวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำนวน 317 คนและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าความแตกต่าง (t-test) และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบความแตกต่างนำไปเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe' และแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. สภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 โดยภาพรวม อาจารย์มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีสภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน และอาจารย์ประเภทวิทยาลัยต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ เป็นมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด –ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็นแนวทางการพัฒนา 12 แนวทาง ได้แก่ สร้างแรงจูงใจให้กับอาจารย์ในการพัฒนาตนเอง จัดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชาชีพครูในด้านต่าง ๆ สนับสนุนและจัดสรรงบประมาณให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาวิชาชีพ เพิ่มสื่อและจัดหาสื่อ สร้างความสำนึกหรือตระหนักในความเป็นครู-อาจารย์ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งสมาคม ชมรมในหน่วยงาน รายงานผลการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งกับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารควรนำผลการเข้าร่วมกิจกรรมไปประเมินเป็นผลงาน จัดประชุมอบรมหรือประชุมปฏิบัติการในการทำผลงานทางวิชาการ คุรุสภาต้องกำหนดเป็นมาตรฐาน เพื่อการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู สร้างเครือข่ายอาจารย์สายอาชีวศึกษา จัดโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการเป็นกรรมการ อนุกรรมการหรือคณะทำงานในหน่วยงาน และสนับสนุน การทำวิจัยร่วมกันภายในสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Conditions and Guidelines of Teacher job Performance according to Teacher Criteria in Vocational Education Institutie Bangkok 2
Student	Niramol Dadoun
Student ID.	45063418
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Curriculum and Instruction
Year	2004
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Somporn Chaiya
Thesis Co - Advisor	Dr. Chakrapat Wata

ABSTRACT

The purposes of this research aimed to study and compare teachers conditions of job performance and to study direction of development in their job performance according to teacher professional under vocational institutes of Bangkok II, which were categorized by qualification of their education, teaching experience and a type of colleges. The sample of this research were 317 teachers and 9 scholars persons under vocational institutes of Bangkok II, The instruments utilized for data collection were questionnaires, which had reliability was 0.93 Data were analyzed by calculation percentage, frequency, Mean, Standard Deviation, t-test and One Way ANOVA If differences were found , it would be brought to compare by using Scheffe' and use interview in number and use Content Analysis

The research finding were as followed :

1. The teachers under vocational institutes Bangkok II, with conditions of job performance according to teacher professional criteria totally practice at high level.

2. There was wholly nosignificant difference of the teachers under vocational institutes Bangkok II. who carried a different degree of their education, and there was statistically significant difference of .05 of the teachers who have the different teaching experience. and who stay in different colleges.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. According to the guidelines of development in teachers' job performance under vocational institutes of Bangkok II, the first criteria was always carried out at lowest level, so the selected scholars have recommended 12 guidelines namely to stimulate all teachers in self-development of teachers job performance in different ways, to support and subsidize the budget to the teachers who participated in activities related to the development of job performance, to add and provide the media for them, to build up the consciousness of teachership, to support & enhance to set up the teacher association in their office, to report the attendance at all activities to the chief executives, the executives of educational institutes were supposed to bring their participation to evaluate their work , to organize programmes and activities in supporting of being a committee, sub-committee and working group in their office, Kurusapha have to set up the criteria to qualify the teacher job licences, to create the net among vocational teachers, to organize workshop and symposium in creation their academic work to support in doing co-research work at their institutes.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ได้รับความกรุณาและความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ไชยะ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และดร.จักรพรรดิ วะทาเลขาธิการคุรุสภา ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรึกษา เกี่ยวกับหัวข้อการวิจัย รวมทั้งการตรวจแก้ไข ตลอดจนการปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยได้เสียสละเวลาอันมีค่าชี้แนะแนวทางต่าง ๆ ด้วยดีมาตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ผดุงชัย ภู่พัฒน์ ผศ. ดร.อำนาจ ตั้งเจริญชัย ดร.ฉันทนา โหมดมณี ดร.ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี และคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประศาสตร์วิชาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่เสียสละเวลาช่วยเหลือ ตรวจสอบ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัย และให้การสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงาน ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ อาจารย์และเจ้าหน้าที่ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณท่านยุทธชัย อุตมา ที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณคุณบุญส่ง นาวารักษณ์ คุณเบ็ญจวรรณ ศิริพรชัยกุล ที่ให้คำแนะนำและให้การสนับสนุนในการวิจัย ขอขอบคุณพรทิพย์ เพชรนาค คุณเกศนภา จึงดำรงกิจ ให้ความช่วยเหลือการวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดพิมพ์ข้อมูล และขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ ให้การสนับสนุน ให้โอกาสและให้กำลังใจ

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อเนื่อง คุณแม่จำเนียร ดาดวน และ ดร.มงคล นาฏกระสูตร ที่ให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษา ตลอดจนให้กำลังใจ จนสำเร็จการศึกษา

คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่และคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประศาสตร์วิชาความรู้

นิรมล ดาดวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....I

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....III

กิตติกรรมประกาศ.....V

สารบัญ.....VI

สารบัญตาราง.....VIII

สารบัญภาพ.....XIII

บทที่ 1 บทนำ.....1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....4

1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....4

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....4

1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....5

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น.....6

1.7 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....6

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....10

2.1 การปฏิรูปการศึกษา.....11

2.2 การอาชีวศึกษา.....16

2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับครู.....20

2.4 วิชาชีพครู.....30

2.5 การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู.....34

2.6 มาตรฐานวิชาชีพครู.....37

2.7 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู.....38

2.8 แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู.....47

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....52

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....57

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....57

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....59

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....62

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 68

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....69

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 70

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และประเภทวิทยาลัย.....90

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 1 119

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 121

5.1 สรุปผลการวิจัย 121

5.2 อภิปรายผล 127

5.3 ข้อเสนอแนะ.....140

บรรณานุกรม.....141

ภาคผนวก 146

ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....147

ภาคผนวก ข แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย.....156

ประวัติผู้เขียน.....168

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

3.1 แสดงจำนวนประชากรของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 58

3.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2..... 59

4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทของวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และประเภทวิทยาลัย.....69

4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยภาพรวม 12 มาตรฐาน 70

4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ.....72

4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน 73

4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ.....74

4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง..... 75

4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ตามมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ.....76

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน.....77

4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ.....78

4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 8ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี.....79

4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 80

4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน.....81

4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา.....82

4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์.....83

4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูใน 12 มาตรฐานจำแนกตามวุฒิการศึกษา..... 84

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ใน 12 มาตรฐานจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....86

4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ใน 12 มาตรฐานจำแนกตามประเภทวิทยาลัย.....87

4.18 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ในภาพรวม 12 มาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....91

4.19 การวิเคราะห์ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มาตรฐานวิชาชีพ ในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ.....92

4.20 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 93

4.21 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 3มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ.....94

4.22 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้.....95

4.23 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ.....96

4.24 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน.....97

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.25 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ.....98

4.26 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี.....99

4.27 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์.....100

4.28 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน 101

4.29 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา.....102

4.30 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 12 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน.....103

4.31 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน 104

4.32 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....106

4.33 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 3 มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน..... 107

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4,34 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติ ปฏิบัติได้เกิดผลจริงจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....108

4.35 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ สังกัดสถาบันการ อาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....109

4.36 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนของสภาพการ ปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการ อาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประเภทวิทยาลัย..... .110

4.37 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียน จำแนกตามประเภทวิทยาลัย..... . 112

4.38 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงาน ของอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 3 มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ จำแนกตามประเภทวิทยาลัย.....113

4.39 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้น ผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน จำแนกตามประเภทวิทยาลัย.....114

4.40 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ จำแนกตามประเภทวิทยาลัย 115

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.41 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน จำแนกตามประเภทวิทยาลัย..... 116

4.42 เปรียบเทียบค่าความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ จำแนกตามประเภทวิทยาลัย 117

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

สารบัญภาพ

แผนภาพที่ **หน้า**

2.1 ลำดับความเข้มข้นของจุดมุ่งหมายการพัฒนาวิชาชีพครู.....36
2.2 รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครู 50
2.3 กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู 51

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ และเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ สนองความต้องการของการพัฒนาประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งถึงเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ได้กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาไว้ในมาตรา 81 ให้รัฐต้องจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาประเทศ การพัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. 2543 :19-20)

จากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้เป็นกฎหมายแม่บทด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ ให้มีประสิทธิภาพทั้งระบบโครงสร้าง รูปแบบ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ ทรัพยากร เทคโนโลยีด้านการศึกษารวมทั้งครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ให้ความสำคัญต่อการปฏิรูปครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา โดยเห็นว่าครูคือผู้ที่มีบทบาทหน้าที่หลักในการถ่ายทอดวิชาความรู้ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก เยาวชนและผู้เรียน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ อาจกล่าวได้ว่าหาก ครูดีมีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างหรือพัฒนาคนในประเทศให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ตลอดจนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อสนองตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงต้องปฏิรูปครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นประการสำคัญ มาตรา 73 จึงบัญญัติให้แก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 มาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง และมาตรา 53 กำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ทำหน้าที่ควบคุมมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีอำนาจในการกำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ควบคุมการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของรัฐและเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 26 - 52)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ให้คุรุสภาเป็นองค์กรวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีกรอบภารกิจการดำเนินงานครอบคลุมครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานเลขาธิการคุรสภา. 2546 :3) ซึ่งรวมถึงครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ในเขตพื้นที่การศึกษาด้วย โดยเห็นว่าบุคลากรดังกล่าวมีความสำคัญที่จะเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาความรู้ ทักษะ ฝีมือของผู้เรียน ให้ตอบสนองต่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม ธุรกิจ อุตสาหกรรม เทคโนโลยี ในการพัฒนาประเทศสามารถแข่งขันในประชาคมโลกได้ ตลอดจนมีส่วนในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ได้โดยสมบูรณ์ ดังนั้น บุคลากรทุกฝ่ายในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่จัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จึงเป็นบุคลากรวิชาชีพควบคุม ภายใต้การกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ปฏิบัติตนตามมาตรฐานของวิชาชีพด้วย ซึ่งคุรุสภาได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูมาโดยตลอด ในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูนั้น คุรุสภาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จำนวน 12 ข้อ เพื่อให้ครูได้ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2545 : 2) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศให้เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพทุกเกณฑ์เป็นของกระทรวงศึกษาธิการ และให้กรมทุกกรมดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ของข้าราชการครูในสังกัด (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2542 : คำนำ)

จะเห็นได้ว่าครูเป็นบุคลากรที่สำคัญยิ่ง อาชีพครูเป็นการให้บริการทางการศึกษา ถือว่าเป็นวิชาชีพ เพราะว่ามีความรับผิดชอบต่อประชาชน งานของครูก่อให้เกิดผลงานทั้งทางตรงและทางอ้อม ในทางความรู้ ความคิด ทักษะนิสัย จริยธรรมและค่านิยมของผู้เรียน ถ้าครูสอนดีมีคุณภาพก็จะทำให้ศิษย์มีคุณภาพ ถ้าสอนไม่ดีด้อยคุณภาพหรือสอนผิดก็จะทำให้ศิษย์ด้อยคุณภาพหรืออาจเป็นคนพิการทางสังคมที่ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ อีกมากมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 1) จากกระบวนการพัฒนาครูประจำการที่ผ่านมายังไม่มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง โดยไม่ได้กำหนดแผนพัฒนาไว้ล่วงหน้าขาดเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน ขาดงบประมาณ และการมองเห็นความสำคัญในการพัฒนาครูของผู้บริหารเป็นสำคัญ และในส่วนตัวของครูเองยังขาดการพัฒนา ทัศนคติและสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อการปฏิบัติงาน การพัฒนางาน ขาดความภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของวิชาชีพ ขาดความรับผิดชอบและจิตสำนึกความเป็นครู (ไพบูลย์ แจ่มพงษ์. 2543 : 27-32) แม้จะมีการปฏิรูปการศึกษาทั่วไปในวงการครู ครูทำงานหนักมากขึ้น แต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายเท่าที่ควร จะเห็นได้จากผลการประกวดแข่งขันความสามารถนักเรียนในเวทีโลก นักเรียนไทยยังติดอันดับท้าย ๆ ของการแข่งขัน ปัญหาคุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จริยธรรมปรากฏมาขึ้นทั้งการติดยาเสพติด การทะเลาะวิวาท การล่วงละเมิดทางเพศ การมั่วสุมในแหล่งอบายมุขและมีค่านิยม ที่ไม่เหมาะสมกับชีวิตความเป็นไทย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2544 :17) ทางด้านสถานการณ์ คุณภาพของคนจบการศึกษาในปัจจุบันนายจ้างยังไม่พอใจในฝีมือการทำงาน เพราะยังไม่มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้จริง การฝึกอบรมอาชีพยังไม่ได้รับการพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองความต้องการ ของผู้ประกอบการอย่างแท้จริง (ช่อผกา แก้วใหญ่และ วรวิทย์ อวิรุทธ์วรกุล. 2545 : 53) ซึ่งสอดคล้องกับที่กล่าวว่าอาชีพศึกษาของประเทศไทย ยังไม่มีระบบที่แน่นอนทำ ให้การศึกษาด้านอาชีวศึกษาไม่ได้มาตรฐานตามที่ตลาดแรงงานต้องการ ส่งผลให้ประเทศไทยมีอำนาจการผลิตต่ำ เพราะขาดแรงงานที่มีฝีมือไม่ทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ (ชนะ กสิภาร์. อ้างในช่อผกา แก้วใหญ่และวรวิทย์ อวิรุทธ์วรกุล. 2545 : 54)

ดังนั้น ในการจัดการอาชีวศึกษาอันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพราะความเจริญของประเทศขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ สามารถตอบสนองความต้องการขยายตัวด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม รวมทั้งรู้จักนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาใช้ (กรมอาชีวศึกษา.2545 : 34) ในการปฏิรูประบบการบริหารจัดการ ได้ดำเนินการรวมกลุ่มสถานอาชีวศึกษาของรัฐ ในระบบและรูปแบบของสถานบันการอาชีวศึกษาจำนวน 28 แห่ง โดยคำนึงถึงการประสานงาน การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด การเกื้อกูลความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง การระดมสรรพกำลัง เพื่อสร้างมาตรฐานให้ได้ใกล้เคียงกันและผนึกกำลัง เพื่อจัดระบบความร่วมมือกับภาคเอกชนที่เข้มแข็ง เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ ในระดับกึ่งฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีหรือปริญญาสายปฏิบัติการเข้าสู่ภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2546 : Online)

การที่ทราบว่าครูมีคุณภาพมีมาตรฐานตามที่สังคมต้องการนั้น สามารถพิสูจน์หรือตรวจสอบได้จากการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนของครู โดยใช้เกณฑ์เป็นตัวชี้วัด ซึ่งสามารถใช้เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูเป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติงานของอาจารย์อาชีวศึกษาได้ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าโดยลักษณะและภาระงานแล้ว ครูอาชีวศึกษาเป็นวิชาชีพที่ต้องมีจรรยาบรรณและมาตรฐานถือปฏิบัติตามที่คุรุสภากำหนด (วีรพันธ์ สิทธิพงศ์. 2543 : คำนำ)

ฉะนั้น การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาครูให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ผู้วิจัยในฐานะปฏิบัติงานในสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ซึ่งมีภารกิจในการออก และเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา การกำกับดูแลและควบคุมการประพฤติปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพ ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของ วิชาชีพรวมทั้งการพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพให้เหมาะสม มีคุณภาพและมาตรฐาน จึงมีความสนใจที่จะทราบถึงสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 เพื่อนำผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในพัฒนาวิชาชีพครู การวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถึงการพัฒนากับทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ สามารถตอบสนองความต้องการขยายตัวด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทวิทยาลัย

1.2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัยมี ดังนี้

1.3.1 อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีสภาพปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกัน

1.3.2 อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีสภาพปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกัน

1.3.3 อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 วิทยาลัยต่างประเภทกันมีสภาพปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของคุรุสภา เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2544 : 28 - 29)

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน
มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 1,021 คน ประกอบด้วย

1) ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 14 แห่ง มีจำนวน 1,013 คน

2) ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 326 คน ประกอบด้วย

1) กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 14 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเลขสุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) อย่างเป็นสัดส่วน แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาการอาชีพ มีจำนวนน้อยผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มประชากรแทน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 317 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ทางด้านการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา ด้านนโยบายและแผน และด้านมาตรฐาน จำนวน 9 คน

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.5.2.1. ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

1) วุฒิการศึกษา แบ่งเป็น

1. ปริญญาตรีและต่ำกว่า
2. สูงกว่าปริญญาตรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ประสบการณ์ในการสอน แบ่งเป็น

1. ต่ำกว่า 11 ปี
2. 11-20 ปี
3. 21 ปีขึ้นไป

3) ประเภทวิทยาลัย แบ่งเป็น

1. วิทยาลัยเทคนิค
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา
3. วิทยาลัยพาณิชยกรรม
4. วิทยาลัยสารพัดช่าง
5. วิทยาลัยการอาชีพ

1.5.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

วิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 โดยคัดเลือกเกณฑ์มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ต่ำสุดมากำหนดแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1.7.1 สภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง ภารกิจเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ของอาจารย์ที่ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา

1.7.2 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู หมายถึง เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2542 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศให้เป็นเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ครูได้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ จำนวน 12 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ หมายถึง การที่อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการ

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน หมายถึง การเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมความรู้ เสริมหลักสูตรและกิจกรรมสอดคล้องสัมพันธ์กันและส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนา ผู้เรียนทุกด้าน ด้วยความรักและหวังดีแก่ผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครู ที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ โดยวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิมรวมทั้งการ ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ มีการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน และพัฒนาความสามารถของ ผู้เรียนให้สูงขึ้น เต็มขีดความสามารถของแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง หมายถึง การเลือกใช้ที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสม ปรับปรุงหรือสร้างและพัฒนาแผนการสอนให้สอดคล้องกับข้อจำกัดของผู้เรียน ครูและสถานศึกษา บันทึกการสอนหรือเตรียมการสอน ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หมายถึงการประดิษฐ์คิดค้นผลิต เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้อย่างเหมาะสม ปรับปรุง เครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์เทคนิค วิธีการต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติ จนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอน ให้คลอบคลุมสาเหตุ ปัจจัยและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงข้อเสนอแนะทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลยิ่งขึ้น

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึงการแสดงออก การประพฤติและการปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจาและจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องในลักษณะสร้างสรรค์ ตลอดจนสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ เกี่ยวกับพฤติกรรมของครู/ตนเอง เผยแพร่วิธีการที่ถูกต้อง

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญรับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงาน ได้ครบถ้วนบรรลุวัตถุประสงค์ของงาน อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษา ตามความรู้ความสามารถและความถนัดให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และมุ่งมั่นพัฒนางานสถานการศึกษาอย่างเป็นระบบ จนเป็นนิสัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน หมายถึง การตระหนักในความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชนและการอาสาร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาให้ชุมชน และสถานศึกษาตามความสามารถหรือความถนัด

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง การค้นหา การสังเกต จดจำและรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้านโดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์อย่างมีเหตุผล สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ การปรับปรุงการเรียนการสอน การพัฒนาตนเองและพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ หมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร

1.7.3 วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการสำเร็จการศึกษาของอาจารย์ ในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1.7.3.1 ปริญญาตรีและต่ำกว่า หมายถึง การสำเร็จการศึกษาของอาจารย์ ในระดับวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและเทียบเท่าปริญญาตรี

1.7.3.2 สูงกว่าปริญญาตรี หมายถึงระดับการสำเร็จการศึกษาของอาจารย์ในระดับวุฒิการศึกษาปริญญาโท และปริญญาเอก

1.7.4 ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ในด้านการจัดการเรียนการสอน ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 11 ปี , 11 – 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป

1.7.5 ประเภทวิทยาลัย หมายถึง สถานศึกษาที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน ในประเภทวิชาที่มีลักษณะเหมือนกัน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1.7.5.1 วิทยาลัยเทคนิค หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน ด้านวิชาชีพ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มีจำนวน 6 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี วิทยาลัยเทคนิคธัญบุรี วิทยาลัยเทคนิคราชสิทธิธาราม วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคดุสิต และศูนย์วิศวกรรมเกษตร

1.7.5.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน ด้านวิชาชีพในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม คหกรรม และศิลปกรรม จำนวน 2 แห่ง คือ วิทยาลัยการอาชีวศึกษาเสาวภา และวิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7.5.3 วิทยาลัยพาณิชยกรรม หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทพาณิชยกรรม ในระดับประกาศนียบัตร 2 แห่ง คือ วิทยาลัยพณิชยการเซตุพน วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

1.7.5.4 วิทยาลัยสารพัดช่าง หมายถึงสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน ด้านวิชาชีพ ประเภทหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษสาขาวิชาชีพต่าง ๆ สำหรับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป จำนวน 2 แห่ง คือ วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

1.7.5.5 วิทยาลัยการอาชีพ หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มุ่งเน้นการจัดการศึกษาการฝึกวิชาชีพ สำหรับท้องถิ่น และตามความต้องการของชุมชน จำนวน 2 แห่ง คือ วิทยาลัยการอาชีพไทรน้อยและกาญจนาภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง

1.7.6 ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญทางด้านการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา ด้านนโยบายและแผน และหรือด้านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติอย่างได้อย่างหนึ่ง คือ ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี

1.7.7 แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงาน หมายถึง วิธีการหรือกิจกรรม ที่พัฒนาอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ให้มีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ผู้วิจัยได้รวบรวมทฤษฎี เอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

2.1 การปฏิรูปการศึกษา

2.2 การอาชีวศึกษา

2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับครู

2.4 วิชาชีพครู

2.5 การพัฒนาวิชาชีพครู

2.6 มาตรฐานวิชาชีพครู

2.7 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

2.8 แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การปฏิรูปการศึกษา

2.1.1 ความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา

สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา (2544 : 3-4) กล่าวถึงความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ จะได้ผลสำเร็จมากหรือน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหลายประการ เช่น

1) รัฐบาลต้องให้ความสำคัญและปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2) ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา และให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

3) ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษามีความมุ่งมั่น มีความรู้ ความเข้าใจและมีความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา

4) มีการระดมสรรพกำลัง วิทยาการและนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการปฏิรูปการศึกษาอย่างเหมาะสม

สมาคมศึกษาธิการแห่งประเทศไทย (2544 : คำนำ) กล่าวว่า หัวใจสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คือ การปฏิรูปการศึกษา ซึ่งการปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้เป็นการปฏิรูปครั้งประวัติศาสตร์ของประเทศ เป็นการปฏิรูปทุกสิ่งทุกอย่างของการจัดการศึกษาตั้งแต่ผู้เรียน กระบวนการจัดการ ระบบ โครงสร้าง ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึงการแนวทางในการดำเนินงานด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเร่งปฏิรูประบบการผลิต การสรรหาและการพัฒนาครู ทั้งที่ทำการสอนในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนอย่างครบวงจร รวมทั้งพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (อ้างในสิริเพ็ญ เสารัมณี. 2545 : 13 - 14) ดังนี้

1) สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบของครู ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษา

2) ในการประเมินความก้าวหน้าของครู ให้มุ่งเน้นที่การวัดประสิทธิภาพของผลงานการปฏิบัติ โดยเฉพาะคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนและสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนควบคู่กันไป

3) ให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและทั่วถึงกันและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี

4) ให้ครูเลือกแผนการสอนหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนาความรู้ได้โดยตลอดชีวิตอย่างแท้จริง

5) ให้ครูในสังกัดส่วนราชการต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการสามารถทำการสอนในสถานศึกษา ทั้งในและนอกสังกัดได้มากกว่า 1 แห่ง

6) กำหนดคุณสมบัติ และเปิดโอกาสให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูชาวบ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิจากเอกชนและส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งผู้เกษียณอายุราชการมาสอนในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีค่าตอบแทนให้ตามความเหมาะสม

7) แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู

8) ปรับรื้อระบบ การกำหนดตำแหน่งครูในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

9) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู

10) ปฏิรูประบบสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลของครูทุกประเภททุกสังกัด

11) พัฒนาระบบกลไก ในการคัดเลือกสรรหาบุคคลเข้าเรียนในสถานบันผลิตครู

12) เร่งรัดการพัฒนานักบริหารการศึกษา

13) ให้ศึกษานิเทศก์ทุกสังกัดผนึกกำลังทำงานร่วมกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การปฏิรูปการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้นั้นหน่วยงานทั้งหลายทั้งภาครัฐ เอกชน ครูและบุคลากรทางการศึกษารวมถึงประชาชน ต้องร่วมมือกันในการจัดการศึกษาของประเทศ

2.1.2 ผลการปฏิรูปการศึกษา

การปฏิรูปการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาของประเทศในการพัฒนาคุณภาพคน เพื่อการพัฒนาประเทศ ศูนย์ปฏิบัติการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 4) กล่าวถึงผลลัพธ์ของการปฏิรูปการศึกษาที่มีต่อระบบการศึกษาและสังคมไทยไว้ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) คนไทยมีศักยภาพสูงขึ้นโดยสามารถพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2) การจัดการศึกษาไทยจะเป็นการศึกษาตลอดชีวิต และเพื่อทุกคนและให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมีการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตสามารถให้บริการอย่างเสมอภาค เท่าเทียม และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

3) การจัดการศึกษามีเอกภาพในนโยบาย มีความหลากหลายในแนวทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจและมีมาตรฐานสูงขึ้น

4) ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาเป็นครูและบุคลากรมืออาชีพ

5) มีการระดมสรรพกำลังจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษามากขึ้น

6) บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันต่าง ๆ ในสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

7) การจัดการศึกษามีความหลากหลาย มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาในการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าผลจากการปฏิรูปการศึกษาทำให้คนไทยมีศักยภาพสูงขึ้น เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษามีความหลากหลาย สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นมืออาชีพ และบุคคลในสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.1.3 ครูกับการปฏิรูปการศึกษา

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2541 : 4) กล่าวว่าขณะนี้รัฐบาลได้ตระหนักแล้วว่า คุณภาพการศึกษาของประชาชนต่ำ มีผลทำให้ความพยายามในการพัฒนาภาคอื่น ๆ ของเศรษฐกิจเป็นไปในทางลบ การพัฒนาในด้านสาธารณสุข เกษตรและพาณิชย์ ขึ้นอยู่กับแรงงานที่มีการศึกษาดี หลายประเทศได้เอาจริงกับการเพิ่มพูนคุณภาพและประสิทธิภาพของการศึกษา และสำคัญที่สุดการเพิ่มคุณภาพการสอนของครู ครูเป็นตัวกลางในการนำนักเรียนให้เรียนเนื้อหา ครูควบคุมกิจกรรมของห้องเรียนในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้แทบทั้งหมด การยกระดับคุณภาพของครูเป็นวิธีการที่ตรงที่สุดในการโน้มนำคุณภาพการสอนในโรงเรียนและห้องเรียน

ธรรมเกียรติ กันอริ (อ้างในสุเมธ การศรีทองและคณะ. 2544 : 16) กล่าวว่าในการปฏิรูปการศึกษา ครูต้องเป็นแบบอย่างเป็นลำดับแรกเวลานี้คุณภาพของครูและครูใหญ่ของประเทศไทยเราไปเปรียบเทียบกับประเทศอื่น จะเห็นว่าคนดีที่สุดของเขาเป็นครูและครูใหญ่ เพราะฉะนั้น ผู้ที่นำการศึกษานั้นต้องมีคุณภาพและต้องมีความซื่อตรงคงมั่น ต้องยึดหลักคุณธรรม ต้องเป็นแบบอย่างเสียก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2544 : 3) มีความเห็นในการปฏิรูปการศึกษา ยอมรับกันว่าจำเป็นต้องมีการปฏิรูปครู เพราะครูเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จอันสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา มีนักวิชาการนำเสนอหลายท่านว่า ครูในอนาคตจะต้องเป็นครูที่มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ของระดับคุณภาพครูที่เป็น

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 29-35) ได้กล่าวถึงเป้าหมายที่จะนำการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาแล้วสู่การปฏิบัติ มีจุดมุ่งหมายนำเสนอกระบวนการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด จึงได้พัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนของผู้เรียน และตัวบ่งชี้การสอนของครู ดังนี้

1) ตัวบ่งชี้การเรียนของผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ผู้เรียนฝึกฝนปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง
3. ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม
4. ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ ตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล
5. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน
6. ผู้เรียนได้ฝึกค้น รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง
7. ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข
8. ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและรับผิดชอบในการทำงาน
9. ผู้เรียนฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่น ตลอดจนสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง

2) ตัวบ่งชี้การสอนของครู

1. ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
2. ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้าจูงใจ และเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
3. ครูเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง
4. ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก และคิดอย่างสร้างสรรค์
5. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง
6. ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน
7. ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิดการแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง

9. ครูฝึกฝนกิริยามารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย

10. ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

เพ็ญจันทร์ นครอินทร์ (2544 : 38) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับครูไว้ว่า ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ครูย่อมมีการพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ทันโลก ทันเหตุการณ์ รู้จักใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ รู้จักค้นคว้าหาความรู้ที่เป็นวิทยาการใหม่ ๆ รวมทั้งวิธีการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ มิใช่เพียงการถ่ายทอดความรู้เดิม ๆ ของครูให้แก่ศิษย์เท่านั้น บทบาทของครูจึงต้องเปลี่ยนไปจากเดิม เพราะการเรียนการสอนในปัจจุบัน ครูจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นอย่างมากเพื่อสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดสร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหา รู้จักศึกษาค้นคว้าในทุกรูปแบบอย่างฉลาดและมีความสุข ในขณะเดียวกัน ครูซึ่งเป็นผู้สอนก็ต้องฉลาดและมีความสุขเช่นกัน ฉะนั้น การให้รางวัลและค่าตอบแทนที่เหมาะสมแก่ครูจึงมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างศักยภาพของครู

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2544 : 3) มีความคิดเห็นว่า ในการปฏิรูปการศึกษายอมรับกันว่าจำเป็นต้องมีการปฏิรูปครู เพราะครูเป็นปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จอันสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา มีนักวิชาการนำเสนอหลายท่านว่า ครูในอนาคตจะต้องเป็นครูที่มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ของระดับคุณภาพครูที่เป็นสากล

อำรุง จันทวานิช (2544 : 15) กล่าวถึงความสำคัญของครูไว้ว่า แม้ว่าสังคมโลกจะมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเพียงใด แต่ครูก็จะยังมีความสำคัญในฐานะเป็นที่พึ่งที่ปรึกษาในด้านความรู้ ความคิด การประพฤติปฏิบัติตน และการประกอบอาชีพ

สำนักนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 13) ได้กำหนดมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพและได้มาตรฐาน ข้อ 2.8 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารมาใช้เพื่อการเรียนรู้อย่างคุ้มค่า เพื่อให้ผู้เรียนและประชาชนเข้าถึงบริการการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต อันนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ที่ครบวงจร ทั้งด้านการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การปฏิรูปการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ ครูเป็นบุคคลสำคัญ เพราะครูเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จอันสำคัญ เป็นแบบอย่างอันดับแรกแก่นักเรียน ครูต้องเป็นครูที่มีความรู้ ความสามารถ ตามเกณฑ์ของระดับคุณภาพครูที่เป็นสากล

2.1.4 ภารกิจของครูในการปฏิรูปการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 25-26) กล่าวไว้ว่าการพัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะต้องพัฒนาปัจจัยที่สำคัญคือครู ให้มีความรู้ความสามารถและมีความกระตือรือร้นที่จะจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างจริงจัง ซึ่งการที่ครูจะมีคุณสมบัติดังกล่าวได้นั้น ครูจะต้องมีความเข้าใจและมีความรับผิดชอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริหารงานในส่วนที่เป็นภาระหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ จะต้องมีการจัดทำแผนการสอน ซึ่งจะทำให้ครูเกิดความเข้าใจในการทำงานทั้งระบบ เพราะต้องคิดวิเคราะห์เพื่อวางแผนเอง ต้องคิดกิจกรรมและหาวิธีจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำงานตามที่ตนเป็นผู้กำหนด บันทึกประเมินผลและนำผลไปปรับปรุงเพื่อวางแผนใหม่ในระยะต่อไป การที่ครูจะจัดทำแผนการสอนและดำเนินการต่าง ๆ ได้นั้น อาจจะต้องจัดประชุม/ฝึกอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเป็นพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวก่อนในช่วงแรก และกำหนดระยะเวลาสำหรับการดำเนินการ ในกิจกรรมขั้นต่อไป การจัดทำแผนการสอนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อทั้งครูและผู้เรียน สำหรับครูการจัดทำแผนการสอน และการปฏิบัติตามขั้นตอนตลอดจนถึงการประเมินผลนั้น จะเป็นเสมือนการการทำวิจัยในห้องเรียนที่ครูทุกคนสามารถเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้สถิติที่ยุ่งยากซับซ้อนมากนัก ซึ่งนอกจากจะช่วยปรับปรุงการสอนที่เป็นงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของครูโดยตรงแล้ว ยังอาจนำไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการในโอกาสต่อไป และเมื่อมีความชำนาญแล้วจะทำให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานในชีวิตประจำวัน ทำให้การทำงานมี ประสิทธิภาพมากขึ้น และจะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ด้วย

รัตนา ศรีเหรัญ (อ้างในสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู 2544 : 85-91) ได้แสดงความคิดเห็นภารกิจของครูต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นที่เข้าใจแล้วว่าเป้าหมาย เบื้องบนสุดอันเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา คือ "คุณภาพการเรียนของนักเรียน" ครูจึงเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญต่อการทำให้การดำเนินงานการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมาย แต่ปัญหาหนึ่งที่พบคือครูไม่รู้จักนักเรียน ไม่รู้ว่านักเรียนของตนเป็นใคร มีจุดเด่นจุดด้อยในเรื่องใดบ้าง มีศักยภาพมากน้อยเพียงใด ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นเพราะครูไม่มีการศึกษา ปัญหาของนักเรียนอย่างต่อเนื่องชัดเจนและเพียงพอในระยะเวลาที่ผ่านมาทั้ง ๆ ที่ครูอยู่กับปัญหาการเรียนการสอนตลอดเวลา จึงมีงานวิจัยที่เกิดจากครูหรือเป็นผลงานของครูด้านการวิจัยทางการศึกษาน้อยมากที่มีการพิมพ์เผยแพร่ออกมา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยทางการศึกษาของครูมีน้อยการวิจัยในชั้นเรียนยังช่วยให้ครูได้ทราบว่ามีอะไรเกิดขึ้นได้อย่างไร และที่สำคัญคือระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนต้องไม่ยาวนานเกินไป ส่วนมากใช้เป็นสัปดาห์หรือตามประเด็นของ หัวข้อที่ครูต้องการศึกษาในแต่ละครั้ง

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2544 : 37-38) ได้กล่าวถึง "ครูรุ่นใหม่ในยุคปฏิรูป" ไว้ว่าต้องมีความรู้ที่ทันสมัยและขวนขวายพัฒนาตนเอง ดังนี้

1) ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนแนวใหม่ให้ผู้เรียน "เป็นสำคัญ" ซึ่งเปลี่ยนโฉมหน้าห้องเรียนเป็นวิธีการเรียนไม่มากมายไม่น้อย อาทิ การสอนแบบโครงงานให้เด็กริเริ่มค้นคว้าและแก้ปัญหาเอง เป็นต้น ซึ่งคนรุ่นใหม่และครูประจำการต่างก็ต้องเร่งหาประสบการณ์เรื่องนี้เพื่อให้การสอนมีชีวิตชีวาขึ้น รวมไปถึงเทคนิคการวัดผลแบบใหม่ ๆ เช่น "แฟ้มสะสมงาน" เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ความรู้เกี่ยวกับหลักจิตวิทยาสมัยใหม่เช่นเรื่อง"พหุปัญญา" (multiple Intelligence) ที่เชื่อว่าเด็ก ๆ เกิดมาพร้อมด้วยความสามารถตามธรรมชาติหรือพรสวรรค์ที่แตกต่างกัน ไม่ใช่ "เกิดมาเพื่อสอบเอ็นทรานซ์" เหมือน ๆ กันไปหมด บางคนมีเชาวน์พิเศษทางดนตรี ศิลปะหรือกีฬา ซึ่งครูต้องมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เด็กค้นพบตนเอง

3) ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และอินเตอร์เน็ตที่เป็นสื่อการเรียนรู้ยุคใหม่ และยังเป็นดั่ง "ขุมความรู้โลก" ที่เปิดรับผู้สนใจใคร่รู้เรื่องราวต่าง ๆ ตลอด 24 ชั่วโมง และในขณะเดียวกันกับสื่อลามก มอมเมาเด็กที่เกลื่อนอินเตอร์เน็ตอยู่ตลอดเวลา ครูรุ่นใหม่จึงต้องหาความรู้เรื่องนี้ให้พอที่จะเป็นพี่เลี้ยง น้อมนำการใช้ประโยชน์สื่อเหล่านี้อย่างสร้างสรรค์ให้แก่เด็ก

4) ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย เพราะครูรุ่นใหม่ตามแนวคิดการปฏิรูปนั้นจำเป็นจะต้อง "สร้างองค์ความรู้" เองไว้ด้วย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของตน ไม่ใช่พร่ำสอนแต่อย่างเดียว ในขณะที่ความรู้ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การมีความรู้เรื่องงานวิจัยของครูจึงเป็นอาวุธสำคัญให้ครูใช้ในการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ภารกิจของครูในการปฏิรูปการเรียนรู้ จะประสบผลสำเร็จได้ตามความคาดหวัง ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปัจจัยสำคัญคือครูจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ทั้งในด้านเทคนิคการสอน การจัดทำแผนการสอน ความรู้เกี่ยวกับหลักจิตวิทยาสมัยใหม่ สามารถนำเทคโนโลยีมาใหม่มาจัดการสอน มีความรู้เกี่ยวกับงานวิจัย และครูต้องรู้จักนักเรียน ของตนเป็นอย่างดี ว่ามีจุดเด่นจุดด้อยในเรื่องใดและมีศักยภาพมากน้อยเพียงใด

2.2 การอาชีวศึกษา

2.2.1 ความหมายของการอาชีวศึกษา

เกษม วัฒนชัย (2545 : 27) กล่าวไว้ว่า การอาชีวศึกษา คือแขนงการศึกษาเพื่อนำไปสู่การมีอาชีพที่มีศักดิ์ศรี พึ่งตนเองได้ ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นได้ด้วย ดังนั้นจึงควรพิจารณาว่าทำอย่างไรหลักสูตรอาชีวศึกษา แต่ละสาขาวิชาในขณะนี้ที่เปิดสอนอยู่จึงทันสมัยทันวิชาการทันต่อสังคมสมัยใหม่ที่มีความหลากหลาย มีการพัฒนาอาจารย์ที่มีอยู่ จัดหาอาจารย์ใหม่ ให้ทันกับความจำเป็น พัฒนาหรือจัดอุปกรณ์สื่อการเรียนและการฝึกงานให้ทันกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ เป้าหมายของการศึกษา คือ การเรียนรู้ เรียนเพื่อรู้ เพื่อทำได้ เพื่อให้อยู่ร่วมกันผู้อื่นได้ และเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต

จรวยพร ธรณินทร์ (2539 : 53) ให้ความหมายการอาชีวศึกษาไว้ดังนี้ การอาชีวศึกษาคือการจัดให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ภาคทฤษฎีและทักษณะอื่นที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพและการแสวงหาความรู้ภาคทฤษฎีและทักษะอื่นที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพและการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองและงานอาชีพ

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2543: 65) กล่าวถึงความหมายของการอาชีวศึกษาไว้ว่า อาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะ มีฝีมือที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ตลอดจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนา และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งทางปัญญา ร่างกาย จิตใจและความสามารถเพื่อประกอบอาชีพการงาน อาชีวศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิต ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตลอดเวลาไม่มีข้อจำกัดเรื่องวัย กลุ่มเป้าหมายควรเป็นคนทุกคนที่สนใจมุ่งเสริมทักษะเพื่อเข้าสู่การงานอาชีพ และการงานอาชีพที่หลากหลายก็คงต้องการคนที่มีความล้ำลึกทางทักษะและความรู้ ความสามารถที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ระดับเบื้องต้นถึงระดับสูงยิ่งขึ้น

2.2.2 การปฏิรูปการอาชีวศึกษา

การปฏิรูปการอาชีวศึกษา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและเทคโนโลยี มีผลให้ประเทศไทยต้องเร่งรัดการพัฒนาประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเป็นกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี ที่มีลักษณะเฉพาะสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีแต่ละภาคเศรษฐกิจ และตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตามแนวนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมอาชีวศึกษาได้เร่งดำเนินการปฏิรูปตามแนวทาง "ปัญจะปฏิรูป" ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2546 : Online)

2.2.2.1 ปฏิรูประบบการอาชีวศึกษา

ได้กำหนดแนวทางดำเนินการโดยมุ่งปรับทิศทางแนวทาง (Re-orientation) คือ

1) ให้ความสำคัญความต้องการ (Demand Driven)
2) พัฒนาระบบการอาชีวศึกษา ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)
3) พัฒนาระบบการอาชีวศึกษาให้เป็นการศึกษาต่อเนื่อง (Lifelong Learning)
4) พัฒนาระบบอาชีวศึกษาให้เป็นระบบเปิด (Open Entry/ Open Exit)
5) พัฒนาระบบการเทียบโอนประสบการณ์ (Validation of Experience)
6) สร้างความเชื่อมโยง (Articulation)

การสร้างความเชื่อมโยง โดยการจัดระบบหลักสูตรระบบการเรียนการสอนการศึกษาวิชาชีพ ให้มีความเชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับและประเภทต่างๆ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้พัฒนาหลักสูตรใหม่ ทั้ง 2 ระดับ คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 2545 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) 2546 และได้จัดเป็นลักษณะของกลุ่มอาชีพ 9 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ประเภทวิชาศิลปกรรม ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาเกษตรกรรม ประเภทวิชาประมง และประเภทวิชาอุตสหกรรมการท่องเที่ยว และได้เปิดหลักสูตรวิชาชีพสาขาใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน แนวนโยบายการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการพัฒนาฐานเศรษฐกิจของประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2.2 ปฏิรูปการเรียนรู้

เพื่อให้การเรียนรู้วิชาชีพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กรมอาชีวศึกษาได้ปรับระบบการเรียนรู้ โดยให้หลักการสำคัญ ดังนี้

1) จัดระบบการเรียนรู้ในลักษณะสหวิทยาการ (Multidisciplinary) การเรียนรู้วิชาชีพและเทคโนโลยีจำเป็นต้องสร้างความเชื่อมโยงระหว่างศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องมาใช้กับวิชาชีพหลัก

2) สร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ (Solid Knowledge / Solid Practical) จัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการภาคทฤษฎีและปฏิบัติเข้าด้วยกันด้วยการเชื่อมโยงและประยุกต์สู่การปฏิบัติงานอาชีพจริง

3) ให้ความสำคัญการสร้างสมรรถนะอาชีพ (Competency Base) การเรียนรู้การสอนอาชีวศึกษาทุกระดับและประเภทวิชา ปฏิรูปโดยจัดให้มีการเรียนรู้โดยใช้สมรรถนะหรือสามารถในการปฏิบัติงานเป็นฐาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะจนเกิดสมรรถนะในอาชีพนั้น ๆ

4) ขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการฝึกงานในสถานประกอบการ (Dual Vocational Training และ On – the Job Training) โดยการรณรงค์ความร่วมมือจากภาคเอกชนเพื่อขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการส่งเสริมการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ

5) การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (Self – Learning / E-learning) โดยการให้การสนับสนุนสถานศึกษาทุกแห่ง จัดสถานที่สำหรับการส่งเสริมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และจากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

6) การจัดทำโครงการหรือโครงงาน เพื่อสร้างความเชื่อมมั่นในการสร้างสมรรถนะในการประกอบอาชีพ นักเรียน นักศึกษาทุกคน จะต้องจัดทำโครงการหรือโครงงานเพื่อจัดสมรรถนะในการประกอบอาชีพ ก่อนจบการศึกษาทุกหลักสูตร

2.2.2.3 ปฏิรูประบบบริหารจัดการ

กรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินการปฏิรูประบบบริหารจัดการ (Re - Organizing) โดยได้ดำเนินการโดยส่วนกลางเปลี่ยนจาก กรมอาชีวศึกษา เป็นสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และจัดให้มีสำนักต่าง ๆ ขึ้นมารับผิดชอบงานแต่ละด้าน จำนวน 7 สำนัก และได้รวมกลุ่มสถานศึกษา (Clustering) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวมกลุ่มสถานศึกษาทั้งหมดในสังกัด 412 แห่ง เป็น 28 สถาบันการอาชีวศึกษา การสร้างความเข้มแข็งระบบเครือข่ายและความร่วมมือ (Strengthening Partnership and Networking System) การพัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐาน (Standardizing System) พัฒนาระบบ IT ตลอดจนการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม / เทคโนโลยี (Research and Development of Innovation and Technology)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2.4 ปฏิรูปครูและบุคลากร

เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยได้ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามยุทธศาสตร์สำคัญในการดำเนินการปฏิรูประบบครูและบุคลากรการอาชีวศึกษาประกอบด้วย

1) พัฒนามาตรฐานครูและผู้บริหารการอาชีวศึกษา (Vocational Education Teacher and Administrator Standards)

2) สร้างศักยภาพในวิชาชีพ (Competent Teachers) ด้วยการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานจริงด้วยการสร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการ เพื่อถ่ายทอดแก่ผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและมีเครือข่ายการทำงานร่วมกับผู้ประกอบการอย่างใกล้ชิด โดยจัดให้มีแผนงานสร้างความเข้มแข็งในวิชาการและวิชาชีพ ประกอบด้วยหลักสูตรการจัดฝึกอบรมในด้านการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาทักษะวิชาชีพ พัฒนางานกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ของกลุ่มวิชาต่าง ๆ การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผล การประกันคุณภาพ การใช้สื่อการเรียนการสอนและการบริหารงบประมาณ เป็นต้น

3) สนับสนุนให้ครูปรับพฤติกรรมไปสู่การเป็น Learning Teachers ที่สามารถ Up-load สื่อการสอนและหาความรู้เพิ่มจาก ICT มีความสามารถด้านภาษาต่าง ๆ ประเทศและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง Self–Learning โดยได้จัดให้มีแผนงานเตรียมความพร้อมเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษา ประกอบไปด้วยงาน/โครงการ/และกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น การจัดประชุมสัมมนา การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปการอาชีวศึกษา การสร้างกิจกรรมการเรียนเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ครูแกนนำ โดยครอบคลุมครูและบุคลากรการศึกษาในสังกัดจำนวนประมาณ 15,000 คน

4) ฝึกอบรมพัฒนาและให้การรับรองครูฝึกในสถานประกอบการ ที่มีบทบาทในการจัดการอาชีวศึกษา

2.2.2.5 ปฏิรูประบบการเงินและทรัพยากร

1) การวางแผนระดับพื้นที่ (Area Catchment Planning)

2) การวางแผนการใช้ทรัพยากร (Resource Mapping)

3) การจัดงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Results Based Budgeting)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยได้ดำเนินการปฏิรูปตามแนวทางปัญจะปฏิรูป ซึ่งมีทั้งหมด 5 ด้าน คือ ปฏิรูประบบการอาชีวศึกษา การปฏิรูปการเรียนรู้ ปฏิรูประบบบริหารจัดการ ปฏิรูปครูและบุคลากร และปฏิรูประบบการเงินและทรัพยากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับครู

2.3.1 ความหมายของครู

ความหมายของครู มีบุคคลทางการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525:168) ได้ให้ความหมายคำว่า "ครู" หมายถึง ผู้สั่งสอนศิษย์ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์

ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ (2535 : 468-474) ได้ให้ความหมายของครูไว้ 5 ประการ ดังนี้

1) ครู คือ มนุษย์
2) ครู คือ กัลยาณมิตร
3) ครู คือ ผู้นำทางปัญญาและวิญญาณ
4) ครู คือ ผู้มีศาสตร์และศิลปะ
5) ครู คือ ผู้ที่ดำรงและค้ำจุนความเป็นไทย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายคำว่า "ครู" หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายคำว่า "ครู" หมายความว่า บุคลากรซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาปฐมวัยขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีทั้งของรัฐและเอกชน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ครูคือบุคลากรทางวิชาชีพ ที่มีหน้าที่อบรมสั่งสอนศิษย์ เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ความประพฤติ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นกัลยาณมิตรและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ศิษย์

2.3.2 บทบาทของครู

ยนต์ ชุ่มจิต (2544 : 232-236) กล่าวถึง "บทบาทของครู" หมายถึง "ภาระที่ ผู้เป็นครูต้องรับผิดชอบ" เช่น ภาระที่จะต้องพัฒนาเยาวชน ภาระที่จะต้องพัฒนาสังคมและภาระที่จะต้องพัฒนาการเมืองการปกครอง และกล่าวอีกว่ากล่าวว่าครูในอดีตหรือปัจจุบันย่อมมีความสำคัญต่อการพัฒนาคน พัฒนาสังคมและประเทศชาติเหมือน ๆ กัน กล่าวคือ ครูที่มีจิตวิญญาณของความเป็นครูอย่างแท้จริงย่อมทุ่มเทพลังที่ครูมีอยู่เพื่อความเจริญงอกงามของศิษย์ โดยมุ่งหวังให้ศิษย์มีความรู้ ความสามารถเป็นคนดีมีคุณธรรม มีความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีวะ เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วย่อมกล่าวได้ว่า ครูนั้นมีความสำคัญตลอดกาลไม่ว่าจะเป็นอดีต ปัจจุบัน อนาคต แต่เนื่องจากสภาพสังคมเศรษฐกิจการปกครองสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติตลอดจนความเจริญทางวิทยาการต่าง ๆ การสื่อสาร การคมนาคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในปัจจุบันกับอดีตนั้นต่างกันมาก เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วบทบาทของครูในอดีต จึงไม่สู้ที่จะซับซ้อนมากมายเหมือนบทบาทของครูในปัจจุบัน กล่าวโดยสรุปบทบาทของครูในอดีตและปัจจุบันที่สำคัญ ๆ มีดังต่อไปนี้

1) ครูเป็นแม่พิมพ์ที่ดีทั้งด้านความรู้และความประพฤติ ครูจะสอนอะไรต้องศึกษาหาความรู้ในสิ่งนั้น ๆ ให้มากพอและถูกต้องเสียก่อน สิ่งที่ครูต้องรู้เกี่ยวกับการสอนมีหลายอย่าง เช่น เนื้อหาวิชาที่จะสอน จิตวิทยาการเรียนการสอน หลักสูตร หลักการสอน ส่วนในด้านความประพฤติของครูนั้น ครูต้องประพฤติตนให้อยู่ในกรอบของศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมและของชาติ โดยครูจะต้องสำนึกอยู่เสมอว่า **"ถ้าพร่ำสอนศิษย์ให้ประพฤติอย่างใด ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนให้ได้อย่างนั้นเสียก่อน"**

2) ครูเป็นผู้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันดีงามให้แก่เยาวชน ซึ่งเป็นภาระของครูอาจารย์ ที่จะต้องช่วยกันเสริมพัฒนาให้เยาวชนที่ครูอาจารย์ต้องรับผิดชอบเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันดีงามควบคู่กันไปกับการมีความรู้

3) ครูเป็นผู้นำทางศาสนาและวัฒนธรรม ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในด้านศาสนา หลักศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงามของชาติ และขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ และต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นผู้นำที่ดี สามารถให้คำปรึกษาหารือแก่ชุมชนท้องถิ่นได้

นอกจากนี้ (ยนต์ ชุ่มจิต. 2541 : 241-244) กล่าวว่าครูในยุคปัจจุบัน จำเป็นต้องมีบทบาทในด้านอื่น ๆ อีกหลายประการ ดังนี้

1) บทบาทของครูในฐานะเป็นวิศวกรสังคม ที่สำคัญ ๆ คือ ครูทำงานวิจัย งานพัฒนางานออกแบบ งานการผลิต งานก่อสร้าง งานควบคุมโรงเรียน งานทดสอบ งานการขายและการตลาด งานบริหาร งานที่ปรึกษาและครูทำงานการศึกษาโดยตรง

2) บทบาทของครูต่อการพัฒนาเยาวชน ได้แก่ การให้ความรู้ในวิชาการเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาเล่าเรียนหรือประกอบอาชีพ การให้ความรู้สึก และการให้ความคิด

3) บทบาทของครูต่อการพัฒนาสังคม สามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น การให้การศึกษาและความรู้แก่ประชาชนทั่วไป เป็นผู้นำหรือริเริ่ม เป็นผู้ปรับปรุงส่งเสริม เป็นที่ปรึกษาให้กับชุมชน เป็นผู้สร้างความตื่นตัว เป็นผู้อำนวยความสะดวกและประสานงาน

4) บทบาทของครูต่อการพัฒนาการเมืองการปกครอง สามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย ครูเป็นตัวแทนที่ดีของรัฐในการเชิญชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิ์ใช้เสียงในการเลือกตั้ง สร้างค่านิยมในระบอบประชาธิปไตย

5) บทบาทของครูต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ เช่นสอนนักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้เฉพาะเวลาว่างให้เป็นประโยชน์

6) บทบาทของครูในการส่งเสริมความมั่นคงทางศาสนาและวัฒนธรรม ด้วยการกระทำ เช่น มีความเลื่อมใสในศาสนา ปฏิบัติศาสนกิจเป็นประจำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3 หน้าที่และความรับผิดชอบของครู

หน้าที่ความรับผิดชอบของครู เป็นส่วนสำคัญยิ่งในการประกอบวิชาชีพครูและการดำรงความเป็นครูของแต่ละคน อาจจะพิจารณาหน้าที่และความรับผิดชอบของครูอย่างกว้าง ๆ ได้ว่ามีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อศิษย์ ต่อสถาบันวิชาชีพครูและสังคม แต่ถ้าจะวิเคราะห์เจาะลึกให้ ชัดเจนจะพบว่าในแต่ละงานของครูนั้น ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบมากมายกว้างขวางยิ่ง โดยเฉพาะงานสอนเป็นหน้าที่หลักของครูที่มุ่งไปที่ศิษย์เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ศิษย์ได้มีกระบวนการต่าง ๆ ตามที่ครูวางแผนไว้เพื่อให้ศิษย์เติบโตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การพัฒนาศิษย์นั้น ครูจึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ตั้งแต่งานที่ต้องสัมผัสกับบุคคลภายนอกโรงเรียนรวมถึงตัวครูเองด้วย อย่างไรก็ดีในโลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลานี้ครูจำเป็นต้องเผชิญกับการตรวจสอบจากสังคม อย่างมั่นคงโดยมีเกณฑ์สำหรับประเมินภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ ของครู เป็นมาตรฐานในวิชาชีพและเป็นการประเมินคุณภาพของครูให้กับสังคม

ไกรนุช ศิริพูล (2531 : 12-14) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของครู ในรูปคำในภาษาอังกฤษคำว่า TEACHERS โดยแจกแจงเป็นหน้าที่ของครู ได้อย่างสอดคล้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) T (Teaching) หมายถึง ครูต้องทำหน้าที่สอนศิษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ

2) E (Ethics) หมายถึง ครูต้องมีจริยธรรม มีคุณธรรมประจำใจ มีความประพฤติที่ถูกต้องตามครรลองครองธรรม เป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนและสังคม

3) A (Academic) หมายถึง ครูมีหน้าที่เป็นนักวิชาการ ต้องหมั่นแสวงหาความรู้ให้กว้างขวางและทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งความรู้ทั่วไป และความรู้เฉพาะเรื่อง มีความแม่นยำถูกต้องในวิชาการ

4) C (Cultural Heritage) หมายถึง ครูมีหน้าที่ถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม ได้แก่ วัฒนธรรมอันดีงามซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ครูจะต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการรักษาวัฒนธรรมอันดีงามนั้นอย่างเคร่งครัด และถือเป็นหน้าที่สำคัญที่จะต้องป้องกัน แก้ไขการบ่อนทำลายวัฒนธรรม

5) H (Human Relationship) หมายถึง ครูต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บังคับบัญชา เพื่อนครู นักเรียน ภารโรง ตลอดจนประชาชนในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่

1) E (Evaluation)) หมายถึง ครูมีหน้าที่ต้องศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการวัดประเมินผลการสอนของตนเองและผลการเรียนของนักเรียน รู้จักใช้วิธีการต่างๆ ในการประเมินผล ที่เหมาะสม รู้วิธีการสร้างข้อสอบที่มีความเที่ยงตรงเป็นที่เชื่อถือได้ สำหรับใช้วัดผลการเรียนของนักเรียน รู้จักใช้วิธีการจัดระดับคะแนนได้อย่างมีหลักเกณฑ์ที่ถูกต้องและเที่ยงธรรม ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมา นอกจากครูจะได้ศึกษาเล่าเรียนมาก่อนที่จะสอนแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยังสามารถศึกษาเพิ่มเติมจากตำรา หรือเข้ารับการอบรมและสัมมนา เป็นต้น ซึ่งครูทุกคนมีหน้าที่ต้องเพิ่มพูนความรู้ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

7) R (Research) หมายถึง ครูมีหน้าที่เป็นนักค้นคว้าวิจัย เพื่อจะได้นำผลงานวิจัยมา ปรับปรุงการเรียนการสอน หรือแก้ปัญหาการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการหาความรู้หรือข้อมูลเฉพาะด้าน เป็นหน้าที่ของครูต้องช่วยกันพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป

8) S (Service) หมายถึง ครูมีหน้าที่ให้คำปรึกษาหรือแนะแนวอาชีพ บริการด้าน สุขภาพ อนามัย บริการด้านการศึกษาอบรม บริการด้านการพัฒนาชุมชน

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542 : 31-33) หน้าที่ความรับผิดชอบของครู หมายถึง กิจครูที่ต้องกระทำให้ได้เกิดผลดีโดยสม่ำเสมอ การกระทำของครู เพื่อให้เกิดผลดีได้นั้นต้องอาศัยพื้นฐานของกฎระเบียบ แบบธรรมเนียม จริยธรรม จรรยาบรรณและคุณธรรมเป็นปัจจัยสำคัญด้วยหน้าที่ความรับผิดชอบของครูมี 2 ลักษณะดังนี้

1) หน้าที่ความรับผิดชอบของครู ในเชิงระเบียบปฏิบัติ หรือกฎหมายกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในเชิงระเบียบปฏิบัติ พิจารณาได้จากระเบียบปฏิบัติทางราชการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นและได้ประกาศใช้โดยหน่วยงานของราชการของรัฐ ดังนี้

1. หน้าที่และความรับผิดชอบของครูต่อศิษย์ เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญเป็นอันดับแรก อาจสรุปหน้าที่ของครูต่อศิษย์ได้ดังนี้

1.1 ตั้งใจสอนศิษย์และปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่

1.2 อุทิศเวลาของตนให้แก่ศิษย์จะละทิ้ง หรือทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้

1.3 ถ่ายทอดวิชาความรู้ โดยไม่บิดเบือนและปิดบังอำพรางไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริตหรือเป็นภัยต่อศิษย์

1.4 สุภาพเรียบร้อย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์

1.5 รักษาความลับของศิษย์

1.6 ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า

1.7 ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัย ที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

1.8 ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ

1.9 ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์

1.10 ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ให้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. หน้าที่และความรับผิดชอบของครูต่อสถาบันวิชาชีพครูอันได้แก่ ตนเอง เพื่อนครูและสถานศึกษา

2.1 ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูด้วยกันในทางสร้างสรรค์ เช่น การแนะนำแหล่งวิทยาการให้กัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางวิชาชีพซึ่งกันและกัน

2.2 รักษาความสามัคคีระหว่างครู และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่การงาน ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกหรือคิดทำลายกลั่นแกล้งซึ่งกันและกัน เต็มใจช่วยเหลือเมื่อเพื่อนครูขอความช่วยเหลือ เช่น เป็นวิทยากรให้แก่กัน ช่วยงานเวรหรืองานพิเศษซึ่งกันและกัน เป็นต้น

2.3 ไม่แอบอ้างหรือนำผลงานทางวิชาการของเพื่อนครู มาเป็นของตนทั้งยังต้องช่วยเหลือให้เพื่อนครูอื่นๆ ได้สร้างสรรค์งานวิชาการอย่างเต็มความสามารถด้วย

2.4 ประพฤติตนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน และให้เกียรติซึ่งกันและกันไม่ว่าจะสังกัดหน่วยงานใด

2.5 ปฏิบัติตามระเบียบ และแบบธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษาปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา

2.6 รักษาชื่อเสียงของตน ไม่ให้ขึ้นชื่อว่าประพฤติชั่วไม่กระทำการใด ๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์และชื่อเสียงของครู

2.7 ประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ไม่แสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยมิชอบ

2.8 ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

2.9 ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 51) กล่าวว่า เพื่อจะได้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน ภาระหน้าที่ครูสามารถแบ่งได้ 7 ประการดังนี้

1) หน้าที่การสอนและการเผยแพร่วิชาการ(Duty of Teaching and academic Extension) ได้แก่ รับผิดชอบดำเนินการสอนรายวิชาให้ลุล่วงด้วยดี

2) หน้าที่การบริการและปกครองนักเรียน (Duty of Support to Teaching and Leading)

3) หน้าที่การบริการและปกครองนักศึกษา (Duty of Student Service and Governance)

4) หน้าที่การบริหารวิชาการ บุคลากรและสถาบัน Duty of Administration of Academic personal and Instructional Affaires)

5) หน้าที่การพัฒนาสถาบัน (Duty of Institutional Development)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6) หน้าที่ธุรกิจและบริการทั่วไป(Duty of General Affairs Services)

7) หน้าที่อื่น ๆ (Duty of Other Assignment) ได้แก่ รับผิดชอบดำเนินการในหน้าที่ย่อย

วีระพันธ์ สิทธิพงศ์ (2543 :27) กล่าวว่า ครูอาชีวศึกษา มีภาระหน้าที่ตามสาขาวิชาที่ตนสังกัด และตามที่สังคมมุ่งหวัง ในอันที่จะถ่ายทอดศิลปะวิชาชีพและทักษะ เพื่อการเข้าสู่อาชีพของเยาวชน ครูอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพเท่านั้นที่สามารถสร้างช่างหรือผู้ปฏิบัติงานฝีมือหรือเทคนิคที่มีคุณภาพขึ้นมาได้ และผลผลิตสุดท้ายนั้น เป็นประโยชน์ต่อตัวช่างเองและประเทศชาติ

สุทธิพร คล้ายเมืองปัก (2543 : 38-39) ได้กล่าวถึงการเขียนแผนการสอน โดยมีข้อในการพิจารณาในการเขียนแผนการสอน ดังนี้

1) สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในวิชานั้น เพื่อเป็นการหาข้อมูล

2) วิเคราะห์เนื้อหา/ หลักสูตร/ตัวผู้เรียน เพราะแผนการสอนที่ดีจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

3) ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีความหลากหลายและยืดหยุ่นได้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ควรจัดในลักษณะที่เรียนแล้วเกิดความรู้ทักษะที่จะนำไปปรับใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันได้ จะทำให้ผู้เรียนมีความสุข สนุกกับการเรียนไม่เบื่อหน่าย เพราะการเรียนรู้ที่ดีที่สุดคือการเรียนรู้จากการได้ลงมือปฏิบัติ สัมผัสกับความเป็นจริง

4) เตรียมสื่อการเรียนการสอน และควรเลือกใช้ให้มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนในแต่ละกิจกรรม ควรนำสื่อการเรียนรู้ที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน ผู้เรียนมีความสนใจมาใช้จะดีกว่าการใช้การใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีราคาแพงแต่ผู้เรียนไม่สนใจ

5) เตรียมเครื่องมือในการวัดผล ประเมินผลให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และควรมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มพูนการพัฒนาในตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ครูมีบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ครูมีภาระที่จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนาเยาวชน พัฒนาสังคม ส่งผลถึงการพัฒนาประเทศชาติ ฉะนั้นครูต้องเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน โดยครูต้องมีหน้าที่ในการอบรม สั่งสอน สร้างเสริมความรู้ทั้งด้านจิตพิสัย ทักษะพิสัยและพุทธิพิสัย รวมทั้งครูต้องรักษากฎระเบียบและรับผิดชอบต่อสถาบันวิชาชีพครู

2.3.4 คุณลักษณะที่ดีของครู

ครู เป็นผู้สร้างสมาชิกใหม่ของสังคม ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพแก่สังคม ธรรมชาติของอาชีพครู เป็นอาชีพที่ต้องเกี่ยวข้องสัมผัสกับบุคคลอื่นอยู่เสมอ ฉะนั้นผู้ดำเนิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพครูจึงจะต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และใฝ่พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้าน วิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางวิชาการตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ และครูยังต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของอาชีพ การที่จะได้ชื่อว่าเป็นครูดีนั้น จึงต้องเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะบางประการ ที่แตกต่างจากผู้ประกอบวิชาชีพอื่น การกำหนดลักษณะของครูที่ดีนั้นมีทัศนะที่หลากหลาย ดังนี้

2.3.4.1 ลักษณะครูที่ดีตามแนวคิดในวงการศึกษาตะวันตก

ลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักการศึกษาตะวันตกนั้น Hessong and Weeks (อ้างในไพพรรณ เกียรติโชติชัย. 2536 : 53-58) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีไว้ ดังนี้

1) เป็นผู้มีความรอบรู้ (Being Knowledge able) การมีความรู้หรือความเข้าใจในวิชาการต่าง ๆ ซึ่งได้ศึกษาเล่าเรียนมาเป็นอย่างดี มีความแม่นยำในวิชาการโดยเฉพาะวิชาที่สอนตลอดจนวิชาการอื่น ตามสมควร

2) เป็นผู้มีอารมณ์ขัน (Being Humorous) คือ การเป็นผู้ที่สามารถสอดแทรกความรู้สึกที่ทำให้ขำขันหรือสนุกสนานในการสอน อย่างไรก็ดีการมีอารมณ์ขันของครูจะต้องเป็นไปในทางสร้างสรรค์ก่อให้เกิดค่านิยมที่ดี มิฉะนั้นแล้วจะเกิดผลเสียได้เช่นกัน

3) เป็นผู้มีความยืดหยุ่นผ่อนปรน (Being Flexible) เป็นผู้มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนสภาพการณ์ให้เหมาะสมกับการสอนได้ ครูจำเป็นต้องรู้จักยืดหยุ่นในการอบรมสั่งสอน สามารถปรับแผนการเรียนให้เหมาะสมสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างดี

4) เป็นผู้มีความตั้งใจในการทำงาน (Being Upbeat) เป็นผู้ที่มีความรักในตัวเด็กและยินดีในภารกิจทางการสอน จะไม่มองว่าการสอนเป็นเพียงภารกิจที่ต้องรับผิดชอบเท่านั้น แต่จะยินดีเมื่อได้สอน อุทิศเวลาให้กับการงานที่ทำอย่างเต็มที่

5) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ (Being Honest) ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณลักษณะที่สำคัญมากสำหรับผู้ที่เป็นครู ความซื่อสัตย์จริงใจเป็นสิ่งที่ทำให้ศิษย์เกิดความเชื่อไว้วางใจ และมั่นใจที่จะปฏิบัติหรือกระทำตามคำสั่งสอนของครู

6) เป็นผู้มีความสามารถสร้างความชัดเจน (Being Clear and Concise) ความสามารถในการทำให้ผู้ที่สัมพันธ์ด้วยเข้าใจได้รวบรัดชัดเจนนั้น ในด้านการสื่อสารทั้งการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน นอกจากนี้การปฏิบัติหน้าที่การงานใดๆ ก็ต้องปฏิบัติด้วยความชัดเจน โปร่งใส ถูกต้องตามหลักการและระเบียบแบบแผนอันดีงาม

7) เป็นคนเปิดเผย (Being Open) คือเป็นคนที่ไม่ทำตัวลึกลับไม่หน้าไหว้หลังหลอก เต็มใจเปิดเผยให้ผู้อื่นรับรู้ รู้จักยอมรับความคิดของผู้อื่นด้วยความเข้าใจการกระทำของตนเสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8) เป็นผู้มีความอดทน (Being Patient) หมายถึง ความเป็นผู้มีความเพียรพยายามหรือขยันขันแข็ง สำหรับครูต้องมีคุณสมบัติข้อนี้มากเป็นพิเศษ เพราะนอกจากจะเป็นผู้ที่อดทนใน หน้าที่การสอนและงานอื่นๆ แล้ว ยังต้องอดทนต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนอีกด้วย

9) เป็นแบบอย่างที่ดี (Being a Role Model) ครูควรเป็นบุคคลที่กระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์ทั้งในเวลาสอนและในการดำเนินชีวิต เพราะนักเรียนต้องมีแบบอย่างที่ถูกต้องดีงาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตน และครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมด้วย

10) เป็นผู้สามารถประยุกต์ทฤษฎีไปปฏิบัติได้ (Being Able to Relate Theory to Practice) การนำเอาความรู้ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียน ไปใช้ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพนั้นบางครั้งสภาพการจริงไม่เหมือนกับทฤษฎีที่เรียนมา ครูต้องสามารถประยุกต์ทฤษฎีไปใช้ได้อย่างเหมาะสม

11) เป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Being Self-Confident) ความ เชื่อมั่นในตนเองก็คือการกล้าตัดสินใจ โดยสามารถเลือกวิถีทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาต่าง ๆ หรือวิถีทางที่ดีที่สุดในการกระทำต่าง ๆ

12) เป็นผู้มีความสามารถในศิลปะวิทยาการหลาย ๆ ด้าน (Being Diversified) ครูที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีความรู้และความสามารถในวิทยาการอื่น ๆ ด้วยความรู้พิเศษ เป็นความสามารถเฉพาะตัวที่จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูอาจจะต้องใช้เพื่อช่วยให้งานในหน้าที่ครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ความรู้พิเศษ เช่นความสามารถทางเครื่องยนต์กลไก ความรู้ในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ความสามารถทางงานศิลปะ เป็นต้น

13) เป็นผู้แต่งกายเหมาะสมและมีสุขอนามัยส่วนบุคคลดี Being well Groomed and Having Personal-Hygiene) คือ สวมใส่เสื้อผ้าถูกกาละเทศะเหมาะสมกับความเป็นครูหรือแต่งกายตามรูปแบบที่ทางสถานศึกษากำหนด นอกจากนี้สุขอนามัยส่วนบุคคลของครูก็เป็นสิ่งสำคัญทั้งสุขภาพร่างกายและจิตใจ สุขภาพของครูมีผลให้การสอนประสบความสำเร็จด้วยดี

2.3.4.2 ลักษณะของครูที่ดีจากผลการวิจัยต่าง ๆ

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542:50 - 54) ได้สรุปลักษณะของครูที่ดีจากผลการวิจัยต่าง ๆ ดังนี้

1) คุณลักษณะด้านส่วนตน ครูที่ดีควรมีลักษณะต่อไปนี้

1. ความประพฤติดี ครูต้องเป็นแบบอย่างแก่ศิษย์ โดยธรรมชาติศิษย์มีความโน้มเอียงที่จะประพฤติและปฏิบัติตามแบบอย่างตัวครู ทั้งด้านจริยธรรมและการแสดงออกอยู่แล้วดังนั้นครูจึงต้องเป็นผู้มีความประพฤติดีทั้งในห้องเรียนและในการดำเนินชีวิตตามปกติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. มีความใฝ่รู้ดี ครูที่มีความรู้ดีมักจะสามารถสอนได้ดีด้วยในการประกอบอาชีพครูนั้นการสอนเป็นงานที่สำคัญที่สุด

3. สุขภาพกายดี งานของครูเป็นงานที่หนักและเหนื่อยต้องทำงานตั้งแต่การเตรียมการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตรวจงาน ควบคุมความประพฤติของศิษย์ ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ศิษย์ ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียน ครูจึงต้องมีสุขภาพกายที่แข็งแรง เพื่อจะสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้โดยเรียบร้อยสมบูรณ์

4. มีสุขภาพจิตดี งานครูเป็นงานที่ต้องอดทนต่อการรบกวนอารมณ์จากศิษย์ครูต้องมีความอดทนอดกลั้น ต่อความโกรธหรือความไม่พอใจกับความประพฤติของศิษย์ ตลอดจนอดทนต่อความรู้สึกผิดหวัง ที่ไม่ได้ดั่งใจซึ่งอาจจะเกิดจากความไม่พร้อมของศิษย์ ครูจึงต้องมีสุขภาพจิตที่ดีพอ จึงจะทำให้ครูสามารถควบคุมตัวเองได้ดี

5. บุคลิกภาพดี บุคลิกภาพเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือในตัวครูให้แก่ศิษย์ บุคลิกภาพหลายอย่างเป็นคุณลักษณะที่ฝึกฝนปรุงแต่งได้ เช่น การแต่งกายที่เหมาะสม ความสามารถทางการสอน วิธีการพูด มารยาททางสังคมต่าง ๆ เป็นต้น ศิษย์จะเกิดความเชื่อถือต่อครูได้ง่ายหากว่าครูมีบุคลิกภาพที่ดี ยิ่งครูวางตัวดีก็จะช่วยเพิ่มความเชื่อถือให้กับศิษย์ได้มากยิ่งขึ้น

6. ความตรงต่อเวลา การตรงต่อเวลาเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือและน่าเคารพให้แก่ครู โรงเรียนกำหนดเวลาเรียนไว้เป็นตารางเวลาที่แน่นอนในแต่ละภาคเรียน ครูจึงต้องเป็นคนตรงต่อเวลาในการเข้าสอน ตลอดจนการตรวจงานของศิษย์ให้เสร็จตามกำหนด การทำบันทึกต่าง ๆ เช่น การทำบัญชีเรียกชื่อ การทำผลการเรียน การทำสมุดรายงาน จะต้องเสร็จตามกำหนดเวลาด้วย

7. เจตคติที่ดีต่อศิษย์ ครูต้องเป็นผู้เข้าถึงความต้องการและความสามารถของศิษย์ตลอดจนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านต่าง ๆ ของศิษย์ รู้จักยอมรับความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้ศิษย์ได้แสดงความคิดเห็นโดยเปิดเผย พร้อมที่จะช่วยเหลือให้ศิษย์ได้พัฒนาอย่างเต็มที่ทุกด้านตามศักยภาพของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ครูจะต้องช่วยกระตุ้นศิษย์ให้มีความปรารถนาที่จะเรียนรู้ มีจิตใจใฝ่รู้มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอโดยไม่หยุดยั้ง

8. ความสามารถในการพูด ครูจะต้องพูดและใช้ภาษาอยู่เสมอเพื่ออธิบายหรือสั่งสอนศิษย์ ครูจึงต้องสามารถใช้การพูดเป็นสื่อที่จะทำให้ศิษย์เข้าใจบทเรียนได้ง่าย

2) คุณลักษณะทางด้านวิชาการและงานครู มีลักษณะดังนี้

1. รอบรู้วิทยาการกว้างขวาง ครูจะต้องเป็นผู้ชี้นำในการศึกษาเล่าเรียนให้แก่นักเรียน ช่วยเหลือด้านการเรียนและด้านความประพฤติของนักเรียน ตลอดจนการแนะแนวให้นักเรียนเข้าใจและสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตนเองได้

2. มีความรู้ในวิธีที่สอนดี ครูต้องมีความรู้ดีในเรื่องที่ต้องสอนวิชาที่ต้องรับผิดชอบในการให้ความรู้หรือประสบการณ์แก่นักเรียน ความรู้ในวิชาที่สอนนี้จะดีมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับการเตรียมการสอน ความขยันหมั่นเพียรและความใฝ่รู้ของครูด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีความรู้ในวิชาสอนดี ครูที่มีความรู้จะต้องสามารถสอนได้ดี ด้วยครูจึงควรวางแผนการสอนอย่างดีไม่ว่าจะเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ รูปแบบการสอน วิธีการสอน อุปกรณ์การสอน การสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียน

4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ครูที่ดีต้องมีความพยายามริเริ่มและหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาแก่ศิษย์ให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น การพยายามปรับปรุงงานสอนให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และพยายามหาความรู้เพิ่มเติมทั้งทางด้านวิชาการ วิธีการสอนตลอดจนความรู้เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ในวงการศึกษาเหล่านี้จำเป็นอย่างมากสำหรับอาชีพครูในปัจจุบัน

5. เจตคติที่ดีต่ออาชีพ ครูต้องมีศรัทธาต่องาน ครูสนใจที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะมาจากศิษย์ เพื่อนครูด้วยกัน ผู้ปกครอง หรือผู้บริหารก็ตามให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้ได้รับความสำเร็จอย่างดี นอกจากนี้ครูต้องตั้งใจพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอด้วย

6. มีความสามารถในการปรับบทเรียนให้กับนักเรียน ครูที่สอนดีต้องรู้จักปรับปรุงวิธีการ เนื้อหาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการและสังคมอยู่เสมอ และปรับบทเรียนให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของนักเรียนด้วย

7. มีความเข้าใจศิษย์ ครูที่ดีต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของศิษย์แต่ละคน ทั้งการสอนและการปกครองจะเป็นไปด้วยดีหากว่าครูเข้าใจปัญหาพื้นบ้านของแต่ละคนที่แตกต่างกันไป ยิ่งครูสามารถเข้าใจศิษย์ได้ดีเท่าไร ก็ย่อมจะสามารถช่วยเหลือศิษย์ในด้านการเรียนและความประพฤติได้ดียิ่งขึ้น

8. มีความสามารถในการใช้กลวิธีการสอนต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและวัยของศิษย์ในแต่ละชั้นเรียน เพื่อให้ศิษย์เกิดความสนใจและตั้งใจที่จะเรียนและรู้จักใช้อุปกรณ์การสอน หรือจัดการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน นอกจากนี้ครูจะต้องรู้จักเร้าใจให้ศิษย์ รู้จักคิดแก้ปัญหาต่างๆ ได้ตลอดจนช่วยให้รู้วิธีการที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

3) คุณลักษณะทางด้านสังคม ผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะทางด้านสังคมของครูอาจจำแนกได้ดังนี้

1. สัมพันธภาพที่ดีกับศิษย์ หน้าที่ของครูไม่ใช่เพียงแต่สอนเท่านั้น ยังจะต้องอบรมกล่อมเกลานิสัยใจคอ ความประพฤติของศิษย์ และจะต้องสามารถเป็นผู้นำและช่วยเหลือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ ครูจึงต้องรู้จักสร้างสัมพันธ์ฉันครูกับศิษย์

2. สัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนครูในโรงเรียน ย่อมประกอบด้วยครูหลายคนแบ่งงานกันทำตามความถนัดและความสามารถ ครูจึงต้องรู้จักทำงานเป็นทีมรับผิดชอบในส่วนของตนให้ดีที่สุด และรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. สัมพันธภาพที่ดีกับผู้ปกครอง ครู และผู้ปกครองต่างก็มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างความเจริญให้แก่ตัวเด็ก ทั้งครูและผู้ปกครองต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของเด็ก ครูจึงต้องมีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง

5. สัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลทั่วไปในชุมชนและท้องถิ่น นอกจากผู้ปกครองนักเรียนและบุคคลอื่น ๆ ที่ครูต้องเกี่ยวข้องด้วยในการปฏิบัติหน้าที่ครู ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่าง ๆ ผู้นำหรือผู้ที่ประชาชนให้ความนับถือ

สรุปได้ว่าคุณลักษณะที่ดีของครูนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความมีความรอบรู้ในการจัดการเรียนการสอน มีความประพฤติอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี บุคลิกภาพดี มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์และสังคม สั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดีของสังคม คุณลักษณะทั้งหลายของครูดังกล่าวจะทำให้ครูศรัทธาในอาชีพครูและมีความเชื่อมั่นว่าวิชาชีพครูเป็นอาชีพที่มีคุณค่า

2.4 วิชาชีพครู

การประกอบอาชีพเป็นการปฏิบัติหน้าที่การงาน ในสังคมที่มีความซับซ้อนรูปแบบของการประกอบวิชาชีพก็ซับซ้อนด้วย จึงมีการบัญญัติศัพท์เพื่อใช้ตามลักษณะที่ผิดแผกต่างกันไป เช่น การงาน งานอาชีพ และงานวิชาชีพ งาน (JOB) หมายถึง สิ่งหรือเรื่องที่ทำเป็นภาระกิจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นคราว ๆ การงาน (Work) หมายถึง ภารกิจที่ต้องทำอยู่เสมออาจมีงานหลายอย่างทำเป็นประจำอาชีพ (Career) หมายถึง งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพเป็นภารกิจที่ต้องทำเพื่อเลี้ยงชีพ ส่วนวิชาชีพ (Profession) นั้น ก็เป็นอาชีพแต่เป็นอาชีพที่ต้องใช้วิชาความรู้ที่ได้ฝึกฝนมาจนเชี่ยวชาญ (ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2542 :148)

2.4.1 ความหมายของวิชาชีพ (Profession)

พจนานุกรม Collins Cobuild (อ้างใน ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2542:148) อธิบายความหมายของวิชาชีพว่า เป็นลักษณะหนึ่งของงาน (JOB) ซึ่งเป็นงานที่ผู้ทำต้องได้รับการ ฝึกฝนโดยเฉพาะ และเป็นงานที่ทำให้ผู้ประกอบการนั้น ได้รับฐานะที่สูงเป็นพิเศษจากสังคม ตัวอย่างเช่น การงาน (Work) ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาโรค กฎหมาย หรือการให้การศึกษา อบรม เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2525 (2539 : 766) อธิบายว่าวิชาชีพเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ

2.4.2 คุณลักษณะวิชาชีพ (Characteristics of a Profession)

อาชีพที่สังคมยกย่องหรือมีสถานะพิเศษในสังคมนั้น ต้องมีคุณลักษณะตาม เกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งนักสังคมวิทยาและนักทฤษฎีทางการศึกษาได้ร่วมกันเสนอไว้ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจิตร ศรีสอ้าน (2535 :823-824) อธิบายลักษณะของวิชาชีพชั้นสูงไว้ว่ามี 6 ลักษณะดังนี้

1) วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีบริการที่ให้แก่สังคม ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและจำเป็น (Social Service) วิชาชีพหลัก ๆ ในแต่ละวิชาชีพต่าง ก็มีบริการที่ให้แก่สังคมเป็นการเฉพาะของแต่ละวิชาชีพโดยไม่ซ้ำซ้อนกันบริการของวิชาชีพนี้ อาจมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

2) สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูง จะต้องใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ (Intellectual Method) หมายความว่า การวินิจฉัยตัดสินใจในการปฏิบัติต่อผู้รับบริการของวิชาชีพนั้น จะต้องอาศัยความรู้ ความคิดและสติปัญญาเป็นพื้นฐานสำคัญมากกว่าการใช้ทักษะและความชำนาญการแต่เพียงด้านเดียว แต่เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความรู้ ความคิด หลักการ และทฤษฎีจึงจะประกอบการได้ วิธีการนี้เรียกว่า วิธีการแห่งปัญญา

3) สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูง จะต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้กว้างขวางลึกซึ้ง โดยใช้ระยะเวลายาวนานพอสมควร (Long Period of Training) เนื่องจากต้องใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ โดยปกติมักจะถือเป็นเกณฑ์ว่า อย่างน้อยควรต้องได้รับการศึกษาในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีและมักจะใช้เวลาศึกษามากกว่า 4 ปี หลังจากมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้เพื่อจะให้หลักประกันแก่ผู้ให้บริการสามารถให้บริการที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพได้ เพราะมีการศึกษาอบรมมามากพอ

4) สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีเสรีภาพในการใช้วิชาชีพนั้น ๆ ตามมาตรฐานของวิชาชีพ (Professional Autonomy) หมายความว่า การวินิจฉัยในการให้บริการ ภายในขอบเขตของวิชาชีพแต่ละวิชานั้น สมาชิกของวิชาชีพนั้น ๆ ควรจะมีเสรีภาพในการให้บริการโดยปราศจากการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก การใช้เสรีภาพทางวิชาชีพเป็นความรับผิดชอบสำคัญ เมื่อผู้ที่เป็นสมาชิกของวิชาชีพได้รับการศึกษาอบรมมาดีแล้ว ก็เป็นธรรมดาที่จะสามารถวินิจฉัยเพื่อให้บริการได้ถูกต้องตามลำพัง ความเป็นอิสระในการให้บริการเป็นลักษณะที่จำเป็นที่ทุกวิชาชีพต้องมี แต่จะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความยอมรับของสังคมและผู้รับบริการเป็นสำคัญ

5) วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีจรรยาบรรณ (Professional Ethics) จรรยาบรรณเป็นแนวทางของการปฏิบัติวิชาชีพ ผู้ที่ละเมิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับการลงโทษ ในกรณีร้ายแรงอาจถูกเพิกถอนในอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ ในสังคมจะมีกฎหมายควบคุมการประกอบวิชาชีพ โดยเฉพาะวิชาชีพหลัก ๆ ซึ่งให้บริการอันอาจจะมีผลกระทบต่อสวัสดิการ สวัสดิภาพ และความมั่นคงปลอดภัยของสังคม ในประเทศไทยก็มีกฎหมายคุ้มครองการปฏิบัติวิชาชีพอยู่หลายวิชาชีพ ผู้จะปฏิบัติวิชาชีพจะต้องได้รับในอนุญาตประกอบวิชาชีพจึงจะกระทำได้ เช่น วิชาชีพเวชกรรม วิศวกรรม หรือสถาปัตยกรรม เป็นต้น

6) วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีสถาบันวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์จรรโลง มาตรฐานของวิชาชีพ (Professional Institution) สถาบันหรือองค์กรวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของสถาบันวิชาชีพ สถาบันวิชาชีพมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สองลักษณะ คือ ลักษณะที่หนึ่งเป็นสถาบันควบคุมและพัฒนามาตรฐานและการปฏิบัติวิชาชีพ เช่น แพทยสภา หรือเนติบัณฑิตสภา เป็นต้น ลักษณะที่สองเป็นสมาคมวิชาชีพ เพื่อเป็นแหล่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก และเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความก้าวหน้าของวิชาชีพ เช่น แพทย์สมาคม หรือสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย เป็นต้น

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2543 : บทนำ) กล่าวถึงวิชาชีพครูไว้ว่า วิชาชีพ ครูมีปรัชญาที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน หรือมุ่งหวังผลการพัฒนาที่เกิดกับผู้เรียนอย่างรอบด้าน ซึ่งจำเป็นต้องมีระบบ ที่องค์ประกอบทุกส่วนสัมพันธ์กันเพื่อนำไปสู่ผลดังกล่าว นับตั้งแต่มีการกำหนด มาตรฐาน กำหนดนโยบายและแผนงานที่เน้นคุณภาพของผู้เรียน มีการบริหาร การจัดการ ซึ่งเน้นผลที่เกิดจริง ปฏิบัติได้ในภาวะปกติของผู้เรียน มีการอบรมครู การให้ขวัญและกำลังใจที่มุ่งเน้นให้ครูได้คิด ปฏิบัติ ตัดสินใจ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นปกติ เน้นเทคนิควิธีการพัฒนาผู้เรียนและนิสัยในการพัฒนา ทำให้การปฏิบัติงานของครูมีผลถึงลักษณะของผู้เรียนอย่างถาวรเป็นปกติวิสัย

อุทุมพร จามรมาน (2537:2) ชี้ความแตกต่างระหว่างการประกอบวิชาชีพกับการประกอบอาชีพว่าต่างกันที่กิจกรรม ของการปฏิบัติภาระหน้าที่ กิจกรรมของการประกอบวิชาชีพจะมีลักษณะดังนี้ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญญา อาศัยความรู้เฉพาะสิ่ง ต้องมีการเตรียมตัวล่วงหน้า ต้องการความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ต้องใช้เวลาเต็มเวลาและมีการเป็นสมาชิกที่ถาวร มีมาตรฐาน ให้บริการผู้อื่น และกิจกรรมที่มีองค์กรสถาบันรองรับอย่างชัดเจนและเข้มแข็งนอกจากนี้ยังกล่าวว่า วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับสังคม ยิ่งการเปลี่ยนแปลงทางประชากร การเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ยิ่งมากยิ่งรุนแรงเท่าไร ความจำเป็นต้องมีครูเพื่อทำหน้าที่รับมือกับการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ยิ่งมากเท่านั้น อย่างไรก็ดีผู้ที่เข้ามาสู่วงการวิชาชีพครูก็ต้องมีคุณลักษณะบางอย่าง และเมื่อได้รับการฝึกฝนจนมีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพแล้วก็ต้องมีคุณลักษณะเพิ่มเติมอีกหลายประการ ในกระบวนการดังกล่าว จึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู ให้ทันกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย

Gutek (อ้างในธีรศักดิ์ อัครบวร. 2542 :152-154) อธิบายว่า การสอนมีฐานะเป็นวิชาชีพ (Teaching as a Profession) สาขาหนึ่งในสังคม จึงส่งผลให้ครูมีฐานะเป็นนักศึกษาระดับวิชาชีพด้วยและได้สรุป คุณลักษณะวิชาชีพเพื่อเป็นเกณฑ์พิจารณาวิชาชีพครูไว้ 6 ประการคือ

1) วิชาชีพเป็นกิจกรรมทางปัญญาและวิชาความรู้เฉพาะด้าน การสอนก็เป็นกิจกรรมทางปัญญา การออกแบบวิธีการถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม ทักษะและค่านิยมให้กับเยาวชน ครูต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์แห่งวิชาชีพ อันเป็นวิทยาการเฉพาะด้าน และต้องใช้สติปัญญาในการถ่ายทอดแต่ละสิ่งแต่ละอย่างให้กับศิษย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) วิชาชีพเป็นกิจการที่จำเป็น เฉพาะสาขาที่สังคมต้องการและบริการแก่สังคม การสอนเป็นการให้บริการแก่สังคมในด้านการถ่ายทอดทักษะทางสังคม ค่านิยมตลอดจนวิชาการต่าง ๆ ให้แก่เยาวชนตามที่สังคมประสงค์ เป็นการให้บริการที่เฉพาะสาขาที่ต่างจากวิชาชีพอื่น

3) การประกอบการของวิชาชีพนั้น อยู่บนพื้นฐานทางทฤษฎีทางวิทยาการของศาสตร์แต่ละสาขา ที่สามารถประยุกต์มาเป็นการปฏิบัติงานฝีมือ โดยทั่วไปจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสามารถเฉพาะตัวของผู้ประกอบการ แม้ว่าจะมีการถ่ายทอดเคล็ดลับวิธีการเฉพาะตัวแก่กันและกันบ้างก็ตาม แต่การประกอบวิชาชีพนั้น เป็นงานฝีมือที่สร้างสรรค์บนพื้นฐานของความรู้หลาย ๆ ด้านที่มีความหมายมากกว่าเคล็ดลับเพียงประการเดียว การสอนก็เช่นเดียวกันเป็นงานที่ต้องประสมประสานวิทยาการทั้งปรัชญาการศึกษา ประวัติศาสตร์ จิตวิทยา สังคมวิทยาหลักการสอน การประเมินผลการศึกษา ฯลฯ เพื่อจัดการในการสอนแต่ละครั้ง

4) การเข้าสู่วงการวิชาชีพนั้น ต้องเตรียมตัวในการศึกษาวิชาชีพนั้น ๆ ในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยเป็นระยะเวลาที่มากพอสมควร

5) วิชาชีพแต่ละสาขาจะกำหนดมาตรฐานแห่งวิชาชีพขึ้น โดยทั่วไปจะมีการกำหนดเป็นจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อควบคุมความประพฤติและการปฏิบัติตน ตลอดจนมาตรฐานและคุณภาพในการประกอบวิชาชีพของมวลสมาชิก ศาสตร์และศิลป์แห่งการสอนก็มีจรรยาบรรณวิชาชีพที่ได้ประกาศเผยแพร่ และใช้ควบคุมมาตรฐานและคุณภาพในการปฏิบัติตนของครูเช่นกัน

6) ผู้ประกอบวิชาชีพมีเอกสิทธิ์และเสรีภาพทางวิชาชีพ ในการประกอบวิชาชีพนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพมีเอกสิทธิ์ในการตกลงใจ และตัดสินใจที่จะใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาการสอนแต่ละครั้ง แต่ละวิชาผู้สอนย่อมมีเอกสิทธิ์ที่จะกำหนดวิธีสอนและออกแบบกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดในหลักสูตร

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่าวิชาชีพครูนั้น เป็นวิชาชีพชั้นสูงที่สังคมยกย่อง เป็นวิชาชีพที่มีจรรยาบรรณ มีมาตรฐานวิชาชีพ ควบคุมคุณภาพในการปฏิบัติงานของครู วิชาชีพที่ครูเป็นที่ต้องใช้ความรอบรู้ ต้องศึกษาหาความรู้ให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเทคโนโลยี สังคม วัฒนธรรมและการเมือง และเป็นวิชาชีพที่รัฐจะต้องเข้ามาดูแล

2.5 การพัฒนาวิชาชีพครู

2.5.1 แนวคิดหลักการในการพัฒนาวิชาชีพครู

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2544 : 73-74) กล่าวว่าจากผลที่ได้ศึกษาวิจัย แนวคิดควรประกอบไปด้วย 5 แนวคิด ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) คุณภาพของผลผลิตและประสิทธิภาพ ของกระบวนการผลิต เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของวิชาชีพ การพัฒนาวิชาชีพครู จึงหมายถึงการพัฒนาครูให้สามารถคัดเลือก สรรหา คิดค้น สร้างและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ได้ผลดีกว่าเดิม มาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยตนเองอยู่เสมอ

2) การพัฒนาวิชาชีพครูคือ การพัฒนางานในสภาวะงานปกติให้ได้ผลดี การพัฒนาวิชาชีพครู

3) การพัฒนาวิชาชีพ คือการค้นพบองค์ความรู้ใหม่ ในการพัฒนางาน

4) การพัฒนาวิชาชีพ เป็นการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่หน่วยงาน องค์กรหรือผู้บริการยอมรับการพัฒนาวิชาชีพจึงต้องมีเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณของวิชาชีพ ที่ครูต้องปฏิบัติ การประเมินและรับรองมาตรฐานคุณภาพของผลผลิตและคุณภาพการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง

5) การพัฒนาวิชาชีพครู เป็นการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความชำนาญของครูรายบุคคลทุกคน จากพื้นฐานเดิมของครูแต่ละคนอย่างต่อเนื่อง ตามแต่ละคนด้วยการค้นคว้า วิจัย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง

วีระพันธ์ สิทธิพงศ์ (2543 : 183) กล่าวว่า การพัฒนาครูอาชีวศึกษาเป็นการดำเนินความพยายามที่จะเสริมสร้างให้ครูมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการสอนและการทำงาน ตลอดจนมีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน รวมถึงการมีบุคลิกภาพและคุณธรรมของความเป็นครูที่ดีด้วย

สรุปได้ว่า การพัฒนาวิชาชีพครู คือการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความชำนาญของครูให้สามารถคัดเลือก สรรหา คิดค้น สร้างและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนมาพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนที่หน่วยงานหรือองค์กรยอมรับ

2.5.2 ปัญหาการพัฒนาวิชาชีพครู

หากจะพิจารณาปัญหาของการพัฒนาวิชาชีพครู ตามระบบและกระบวนการของวิชาชีพ จะพบปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกันเป็นลูกโซ่ ต่อเนื่องกันทั้งระบบของวิชาชีพครู ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้ากระบวยการผลิต การใช้ครู การพัฒนาครูตลอดถึงผลการปฏิบัติงานของครู และผลย้อนกลับสู่ ตัวครู มีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้

ดิเรก พรสีมาและคณะ. (2541 : 2-11) ได้จำแนกปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ดังนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการผลิต เช่น ปัญหาอันเนื่องมาจากตัวป้อนเข้าของกระบวนการผลิตครู กระบวนการเรียนการสอนนักศึกษา ครู กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตและการทำให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะตามที่กำหนด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการใช้ครู เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณ การบำรุงขวัญกำลังใจครู การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้ครู

3) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ เพื่อให้การผลิตและการใช้ครู เป็นไปอย่างมีประสิทธิผล เช่น ปัญหาความด้อยประสิทธิภาพของผู้บริหาร การขาดระบบการตรวจสอบและประเมินผู้บริหาร การไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานของท้องถิ่น การขาดแคลนทรัพยากรเพื่อการบริหาร รวมทั้งการขาดสถาบันพัฒนาผู้บริหารระดับมืออาชีพ

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2544 : 17-19) กล่าวถึงการพัฒนาวิชาชีพครู พ.ศ. 2540-2543 ไว้ 3 ประเด็นดังนี้

1) ด้านการเตรียมคนเข้าสู่วิชาชีพ ประเทศไทยประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจต่อเนื่อง ตั้งแต่ช่วงปลายแผนพัฒนาฉบับที่ 7 ทำให้รัฐต้องประสบกับปัญหางบประมาณในการพัฒนาประเทศต้องลดจำนวนข้าราชการลง โดยใช้นโยบายเกษียณก่อนกำหนดและไม่จัดอัตราทดแทน ในขณะเดียวกันรัฐต้องขอความช่วยเหลือด้านเงินกู้ ภายใต้ข้อตกลำคัญที่เกี่ยวข้องกับครู โดยเฉพาะการควบคุมการบรรจุครูประถมศึกษาใหม่อย่างเข้มงวดตั้งแต่ปี 2541 เพื่อให้ได้อัตราส่วน ครู : นักเรียนเป็น 1 : 25 ในปี 2545 กระทรวงศึกษาต้องลดปริมาณการบรรจุครู ทำให้บัณฑิตครูต้องตกงานเพิ่มขึ้น มีผลกระทบต่อโครงการคุรุทายาทและเพชรในตม ที่จบมาแล้วไม่ได้เป็นครูทันที ต้องรออัตราว่าง และยังผลต่อเนื่องให้คนดีคนเก่งไม่สมัครเรียนทางครูหรือเลือกเรียนครูเป็นอันดับหลัง ๆ ยกเว้นผู้ที่ไม่มีที่เรียน และนอกจากนี้วิชาชีพอื่นในภาคเอกชนที่รับผู้จบการศึกษาระดับเดียวกันยังให้ผลตอบแทนสูงกว่าภาคราชการ จึงเป็นผลให้วิชาชีพครูขาดความนิยมไปด้วย อีกทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนในการผลิตครู ยังไม่ได้รับการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงให้ดีขึ้น

2) ด้านการปฏิบัติงานของครูตามบทบาทหน้าที่ ในด้านการเรียนการสอน แม้จะเกิดกระแสของการปฏิรูปการศึกษาทั่วไปในวงการครู ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ครูได้ทำงานหนักในการเรียนการสอนมากขึ้น มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการใหม่ เผยแพร่และปฏิบัติมากขึ้น แต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร จะเห็นได้จากผลการประกวดแข่งขันความสามารถนักเรียนในเวทีโลก นักเรียนไทยยังติดอันดับท้าย ๆ ของการแข่งขันมาตลอด ปัญหาคุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมปรากฏมากขึ้นทั้งการติดยาเสพติด การทะเลาะวิวาท การล่วงละเมิดทางเพศ การมั่วสุมในแหล่งอบายมุข และมีค่านิยมที่ไม่เหมาะสมกับชีวิตความเป็นไทย ครูยังคงต้องทำหน้าที่อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนโดยตรง

3) การพัฒนาครูประจำการ หน่วยงานผู้ใช้ครูได้ริเริ่มรูปแบบวิธีการพัฒนาครูในแนวทางใหม่ ๆ เช่น การสร้างครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ ด้วยวิธีการหลากหลาย นอกเหนือจากการประชุมอบรมหรือสัมมนา เช่น การอบรมทางไกลโดยใช้สื่อเทคโนโลยี ทางโทรทัศน์ วิทยา หรือเอกสารชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง การจัดเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น แต่ผลยังไม่ปรากฏชัดเจนและทั่วถึงกับครูทุกคน การลาศึกษาต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของครูจำกัดด้วยสัดส่วนการรับนักศึกษาของสถาบันการศึกษา และความสามารถในการสอบเข้าของครูประจำการรวม ทั้งเงื่อนไขการไม่ได้เลื่อนขั้นระหว่างการลาศึกษาต่อ ครูจำเป็นต้องออกนอกโรงเรียนเพื่อไปฝึกอบรมพัฒนาตนเอง ทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนการสอน โรงเรียนยังไม่สามารถจัดการให้ครูพัฒนา ในสภาวะของการปฏิบัติงานตามปกติได้ ผลจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษามีแนวโน้มในการกระตุ้นให้ครูต้องพัฒนาตนเองเพื่อคุณภาพของการปฏิบัติงานครูมีการรวมกลุ่มเป็นชมรม สมาคมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพมากขึ้น องค์กรเอกชนเข้ามามีบทบาทร่วมพัฒนาครู ครูได้รับการเลื่อนระดับตำแหน่งสูงขึ้นการให้รางวัลตอบแทนยกย่องเชิดชูครูเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ทั้งในหน่วยงานทุกระดับ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากที่กล่าวผู้วิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาในการพัฒนาวิชาชีพครูมี 3 กลุ่ม ได้แก่ปัญหาด้านกระบวนการผลิต ปัญหาด้านกระบวนการใช้ครู และปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

2.5.3 จุดมุ่งหมายของการพัฒนาวิชาชีพครู

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู สามารถกำหนดจุด มุ่งหมายของการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ จิตวิญญาณครูให้เป็นที่ยอมรับเชื่อถือของสังคม สร้างความรัก ศรัทธาและเชื่อมั่นในวิชาชีพครูแก่ผู้ประกอบวิชาชีพครู พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้นอยู่เสมอ ยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง พัฒนาครูให้ยกระดับมาตรฐานวิชาชีพของตน สร้างความมั่นคงในวิชาชีพครูแก่ผู้ประกอบวิชาชีพ และเพื่อพัฒนาความรู้ในสาขาวิชาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2544 : 74-75)

ซึ่งสามารถจัดลำดับความเข้มข้นของจุดมุ่งหมายการพัฒนาวิชาชีพครู ได้ดังนี้

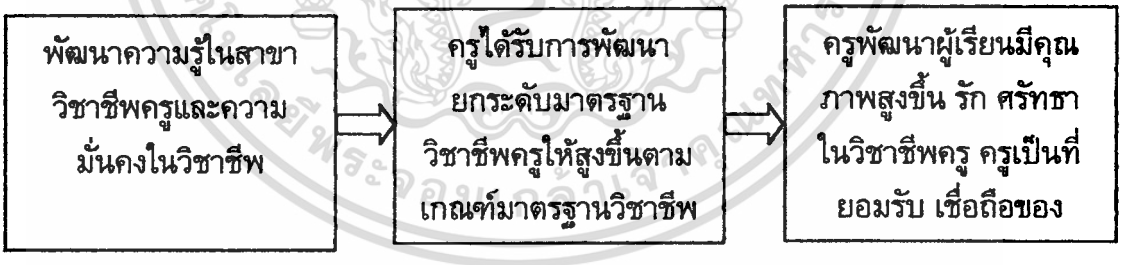

แผนภาพที่ 2.1 ลำดับความเข้มข้นของจุดมุ่งหมายการพัฒนาวิชาชีพครู

2.6 มาตรฐานวิชาชีพครู

มาตรฐานวิชาชีพครู สามารถอธิบายเป็นสองส่วนคือมาตรฐานและวิชาชีพ คือ

มาตรฐาน คือ กฎที่ยอมรับกัน หรือกฎที่สร้างขึ้นมา หรือแบบจำลองที่ถูกสร้างขึ้นโดยอำนาจประเพณี หรือกล่าวอีกความหมายหนึ่งคือ เครื่องมือชนิดหนึ่งที่สร้างขึ้นมา เพื่อช่วยในการควบคุมการวัด การเปรียบเทียบ การตรวจสอบในผลงานการปฏิบัติงานและวิธีดำเนินงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุรีย์ สุเมธีนฤมิต (อ้างในเบ็ญจวรรณ ศิริพรชัยกุล. 2543 : 43-44) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการกำหนดมาตรฐาน ดังนี้

1) เพื่ออธิบายลักษณะของผลผลิต (Products) กระบวนการ (Processes) และกิจกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการควบคุม

2) เพื่อกำหนดความแน่นอนของงาน หรือกำหนดเป้าหมายเพื่อความก้าวหน้าในการดำเนินงาน

3) เพื่อสร้างความกลมกลืนเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งเดียวกัน (Uniformity) ของผลิตผลกระบวนการและวิธีการ

4) เพื่อส่งเสริมวิจัยและการควบคุม (Controlling) การปรับปรุงและการประสานงานในการบริหาร

5) เพื่อส่งเสริมความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างหัวหน้างานกับผู้ปฏิบัติงาน

6) เพื่อลดความขัดแย้งในการทำงาน เพราะการขาดมาตรฐานทำให้ไม่สามารถตัดสินได้ว่า งานที่ต้องการวัดมีส่วนดี หรือส่วนเสียอย่างไร

7) เพื่อลดค่าใช้จ่ายและควบคุมการใช้จ่าย

8) เพื่อให้การวัดการเปรียบเทียบเกิดประสิทธิผลในทุกๆ ขั้นตอนของการทำงาน

9) เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน

10) เพื่อช่วยให้เกิดความแน่นอน ในการเลือกสรรทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับตัวเจ้าหน้าที่ และอำนวยความสะดวกต่อการฝึกอบรม

11) เพื่อสร้างและดำรงไว้ซึ่งความแน่นอนในการวางแผน

12) เพื่ออำนวยความสะดวกในการบันทึกรายงาน

13) เพื่อแสดงระดับของการปฏิบัติงาน (Level of Performance) รวมทั้งการพิจารณาในด้านความเร็ว ความถูกต้อง ประสิทธิภาพ ความประพฤติ

ยุทธชัย อุตมา (2543 : 6 -12) กล่าวว่า ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูหรือผู้ที่กำลังจะเข้าสู่วิชาชีพครู จะต้องมีคุณสมบัติและปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 ประการ คือ

1) มาตราฐานด้านความรู้ ต้องมีวุฒิการศึกษาอย่างต่ำปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาหรือสาขาวิชาชีพที่ผ่านการอบรมหลักสูตรวิชาชีพครูและการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูตามที่องค์กรวิชาชีพกำหนด

2) มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ครูจะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา

3) มาตรฐานการปฏิบัติตน ครูจะต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ. 2539 และตามที่องค์กรวิชาชีพครูกำหนด

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2546 : 2-27) พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ให้ความหมายวิชาชีพว่าวิชาชีพทางการศึกษาที่ทำหน้าที่หลัก ทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของ ผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมทั้งการรับผิดชอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาทั้งของรัฐและเอกชนและการบริหารการศึกษานอกสถานที่ศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนการสนับสนุนการศึกษา ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียน การสอน การนิเทศและการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ และในมาตรา 49 กล่าวถึงมาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน

2.7 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

จากการที่คุรุสภาซึ่งเป็นสภาในกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้น 3 ครั้งคือ เมื่อ พ.ศ. 2533 ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 พัฒนาเกณฑ์เดิมเป็นเกณฑ์ใหม่คือเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 11 ข้อ และเมื่อปี พ.ศ. 2542 คุรุสภาได้ดำเนินการพิจารณาความสอดคล้องของเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาได้อนุมัติให้เพิ่มเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูอีก 1 เกณฑ์ เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่ 12 โดยกำหนดบนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่า เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ครูจึงต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียนและสภาพแวดล้อมอื่นๆ และเพื่อประกันคุณภาพการทำงานและการเป็นครู ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานทั้ง 12 ข้อนี้ แต่ละข้อได้อธิบายความหมายและมีระดับคุณภาพโดยกำหนดไว้ 3 ระดับ มีรายละเอียดต่อไปนี้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2544 : 31-57)

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์การหรือหน่วยงานหรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

ระดับคุณภาพ :

ระดับ 1 แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพอยู่เสมอ โดยพิจารณาจาก การศึกษาเอกสารตำราและสื่อต่าง ๆ การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาชีพครู

ระดับ 2 มีบทบาทในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยพิจารณาจาก

1) การเป็นสมาชิกและการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กร สมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู นอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง

2) การเป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการ กิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู

3) การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ

ระดับ 3 เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยพิจารณาจาก

1) เป็นกรรมการ อนุกรรมการหรือคณะทำงานขององค์การ สมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู นอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) เป็นวิทยากรการประชุม อบรม สัมมนาหรือกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู

3) เป็นผู้จัดทำและเสนอรายงานทางวิชาการในการประชุม อบรม สัมมนา –

4) มีผลงานทางวิชาการเผยแพร่อยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน หมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาดด้วยความรักและหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้นในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

ระดับคุณภาพ :

ระดับ 1 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียน เฉพาะในด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยพิจารณาจาก

1) เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง

2) เป็นกิจกรรมสร้างนิสัยในการลงมือปฏิบัติแก่ผู้เรียน

3) เป็นกิจกรรมสร้างคุณธรรมที่มีผลให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม

ระดับ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ทั้งในด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน รวมไปถึงกิจกรรมเสริมความรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยพิจารณาจาก

1) เลือกปฏิบัติกิจกรรมเสริมตามลำดับ ความสำคัญก่อนหลังโดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่มีผลต่อเด็กโดยตรง มากกว่ากิจกรรมที่มีผลต่อเด็กโดยอ้อม

ระดับ 3 ตัดสินใจปฏิบัติงานทุกด้านในหน้าที่ครูให้สอดคล้องสัมพันธ์กันและส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน โดยพิจารณาจาก

1) กิจกรรมทุกอย่างมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการของผู้เรียน

2) กิจกรรมและงานต่าง ๆ ในหน้าที่ครูส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทุกด้าน

3) กิจกรรมและการปฏิบัติงานต่าง ๆ แสดงถึงความสัมพันธ์ในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ให้ส่งผลถึงตัวผู้เรียนอย่างชัดเจน

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ โดยวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิมรวมทั้งการ ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

ระดับคุณภาพ :

ระดับ 1 มีการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยพิจารณาจาก

1) การตรวจสอบข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยใช้เนื้อหาวิชาเป็นหลัก

2) การสอนซ่อมเสริมตามข้อบกพร่องของผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับ 2 มีการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้นโดยพิจารณาจาก

1) การตรวจสอบข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยใช้พัฒนาการของผู้เรียนด้านต่าง ๆ เป็นหลัก

2) การจัดกิจกรรมเสริมความสามารถของผู้เรียน โดยการปรับเปลี่ยนวิธีสอนตามด้านที่บกพร่องอย่างเหมาะสม

ระดับ 3 พัฒนาความสามารถของผู้เรียน ให้สูงขึ้นเต็มขีดความสามารถของแต่ละคนอย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาจาก

1) การวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายคน เป็นรายสมรรถภาพ

2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน ให้เหมาะสมและเต็มตามศักยภาพ ตามลำดับขั้นการพัฒนา

3) การตอบสนองความถนัด ความสนใจของผู้เรียนรายบุคคลโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้หลายรูปแบบ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง หมายถึง การเลือกใช้ปรับปรุงหรือสร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือเตรียมการสอนในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

ระดับคุณภาพ :

ระดับ 1 เลือกใช้แผนการสอนที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจาก

1) แผนการสอนที่ใช้มีองค์ประกอบต่าง ๆ ครบถ้วน สัมพันธ์กัน

2) แผนการสอนที่ใช้เน้นกิจกรรมการปฏิบัติ ตามกระบวนการแสวงหาความรู้และการสร้างความรู้

ระดับ 2 ปรับปรุงแผนการสอน ที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับข้อจำกัดของผู้เรียน ครูและสถานศึกษา โดยพิจารณาจาก

1) แผนการสอนที่ปรับปรุงมีองค์ประกอบต่าง ๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน

2) แผนการสอนที่ปรับปรุงเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงมากขึ้น

3) แผนการสอนที่ปรับปรุง สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน และข้อจำกัดของสถานศึกษา

ระดับ 3 สร้างและพัฒนาแผนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง โดยพิจารณาจาก

1) แผนการสอนที่สร้างและพัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบต่างๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน

2) แผนการสอนที่สร้าง และพัฒนาขั้นเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติและค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) แผนการสอนที่สร้างและพัฒนา ขึ้นสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและข้อจำกัดของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หมายถึงการประดิษฐ์คิดค้นผลิต เลือกใช้ ปรับปรุง เครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์เทคนิค วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

ระดับคุณภาพ :

ระดับ 1 เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้อย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจาก

1) ความสัมพันธ์ของสื่อการเรียนการสอนกับองค์ประกอบของการสอน คือ ผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้

ระดับ 2 ใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยพิจารณาจาก

1) ความเหมาะสมของสื่อกับผู้เรียน กิจกรรมและจุดประสงค์การเรียนรู้

2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้และบำรุงรักษา

3) สื่อมีความหลากหลาย ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนเน้นการลงมือปฏิบัติของผู้เรียน

4) ผู้เรียนได้ใช้สื่อการเรียนการสอน ตามความรู้สึกนึกคิดและการตัดสินใจของตนเอง

ระดับ 3 คิดค้น ผลิตและปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนที่มีผลต่อการเรียนรู้และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยพิจารณาจาก

1) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้น ผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน

2) สื่อการเรียนการสอนได้มาจากวัสดุในท้องถิ่น

3) ประเมินผลการใช้สื่อและปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4) เผยแพร่ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ได้ผลแล้

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ ในการแสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิด ค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติ จนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

ระดับคุณภาพ :

ระดับ 1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดเนื้อหาเป็นหลัก โดยพิจารณาจาก

1) ผู้สอนเป็นผู้บอกความรู้

2) ผู้เรียนปฏิบัติงานตามแบบหรือทำตามตัวอย่าง

3) ผู้เรียนทำตามข้อกำหนดหรือคำสั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับ 2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดความคิดรวบยอด เป็นหลัก โดยพิจารณาจาก

1) ผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำ ให้ผู้เรียนลงมือทำงานตามกระบวนการสร้างความคิดรวบยอด

2) ผู้เรียนค้นหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอด ได้เองตามคำแนะนำ

ระดับ 3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดกระบวนการและการสร้างนิสัยเป็นหลัก โดยพิจารณาจาก

1) ผู้สอนเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนค้นหาความรู้และพัฒนาความรู้ให้สมบูรณ์ ยิ่ง ๆ ขึ้น โดยการใช้สถานการณ์ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

2) ผู้เรียนเลือกและปฏิบัติงานตามศักยภาพ

3) ผู้เรียนประเมินตนเองและปรับปรุงตนเอง

4) การเรียนการสอนมุ่งเน้นการสร้างนิสัย การปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัว ผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียน ที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุม สาเหตุปัจจัยและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องโดยครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน

2. เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและขั้นตอน วิธีการใช้ เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้น ๆ

3. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนดที่เกิดกับผู้เรียน

4. ข้อเสนอแนะทางใหม่ ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลยิ่งขึ้น

ระดับคุณภาพ :

ระดับ 1 เป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในภาพรวม ของกลุ่มผู้เรียน หรือห้องเรียนที่รับผิดชอบ โดยพิจารณาจาก

1) ข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายในการพัฒนาที่เป็นภาพรวมของกลุ่มหรือผู้เรียนทั้งห้อง

2) เทคนิควิธีการ นวัตกรรมที่นำเสนอ เป็นเทคนิคที่ใช้กับผู้เรียนเป็นแบบเดียวกันทั้งห้อง

3) ข้อเสนอแนะใหม่ๆเป็นการเสนอในการปฏิบัติต่อนักเรียนเหมือนกันทั้งห้อง

ระดับ 2 เป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพที่แสดงถึงการพัฒนาผู้เรียนจำแนกเป็นรายกลุ่มต่างๆ ของห้องเรียนที่รับผิดชอบ โดยพิจารณาจาก

1) ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการและเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนที่จำแนกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน หรือกลุ่มเฉพาะอย่างอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) เทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่นำเสนอ ในการพัฒนาผู้เรียน สนองตอบต่อสภาพของผู้เรียนรายกลุ่ม

3) รายงานผลการใช้เทคนิควิธีการ หรือนวัตกรรมแสดงผลการพัฒนาผู้เรียนรายกลุ่ม

4) ข้อเสนอในการพัฒนาผู้เรียนสอดคล้องต่อการพัฒนา ในแต่ละระดับผู้เรียน

ระดับ 3 เป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพที่แสดงถึงการพัฒนาผู้เรียน จำแนกเป็นรายบุคคล โดยพิจารณาจาก

1) ข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนที่จำแนกเป็นรายบุคคล

2) เทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่นำเสนอในการพัฒนาผู้เรียน สนองตอบต่อสภาพความแตกต่าง ความสนใจและความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3) รายงานผลการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรม แสดงถึงพัฒนาการของผู้เรียนรายบุคคล

4) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึง การแสดงออกการประพฤติและการปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจาและจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง

ระดับคุณภาพ :

ระดับ 1 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่าง ๆ อย่าสม่ำเสมอ โดยพิจารณาจาก

1) การใช้วาจาสุภาพ

2) มีความประพฤติเรียบร้อย

3) มีความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน

4) รับผิดชอบปฏิบัติงานอย่างขยันขันแข็ง

ระดับ 2 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องในลักษณะสร้างสรรค์ ตลอดจนสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน โดยพิจารณาจาก

1) การให้คำแนะนำ

2) การเชิญชวนให้ปฏิบัติ

3) การแก้ไขข้อบกพร่อง

4) การสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน

ระดับ 3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เลือกสรรแล้ว เป็นปกตินิสัย โดยพิจารณาจาก

1) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในสถานศึกษา

3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกพฤติกรรมของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) เสริมแรงทางบวกแก่ผู้เรียน

5) เผยแพร่วิธีการที่ถูกต้องในการสร้างคุณธรรม

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึงการตระหนักถึงความสำคัญรับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาและร่วมรับผลที่เกิดขึ้นในการกระทำนั้น

ระดับคุณภาพ :

ระดับ 1 ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วนบรรลุวัตถุประสงค์ของงาน โดยพิจารณาจาก

1) ความเข้าใจงาน

2) ความสำเร็จของงาน

3) ความเต็มใจรับผลกระทบของงาน

ระดับ 2 อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษา ตามความรู้ความสามารถและความถนัดให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา โดยพิจารณาจาก

1) การเข้าร่วมวางแผนและแบ่งงานกันทำ

2) การปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม

3) ความพึงพอใจในบทบาทของตน ที่ช่วยให้ผลงานบรรลุเป้าหมาย

4) ผลงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย

ระดับ 3 มุ่งมั่นพัฒนางานและสถานการศึกษาอย่างเป็นระบบ จนเป็นนิสัยโดยพิจารณาจาก

1) การเป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาตามเป้าหมายอย่างครอบคลุม และสัมพันธ์กับงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2) การเป็นผู้นำในการพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

3) การช่วยเหลือและพัฒนาผู้ร่วมงาน

4) การประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง และกลุ่มแล้วนำมาปรับปรุงพัฒนางาน

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน หมายถึง การตระหนักในความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชนและร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาให้ชุมชน และสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ

ระดับคุณภาพ :

ระดับ 1 ปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนตาม ที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วนบรรลุวัตถุประสงค์ของงาน โดยพิจารณาจาก

1) ความรู้ความเข้าใจงานที่ได้รับมอบหมาย

2) ความสำเร็จของงานและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ความเต็มใจรับผลกระทบของงาน

ระดับ 2 อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานทางการศึกษา ที่เกี่ยวกับชุมชนตามความรู้ความสามารถหรือความถนัด โดยพิจารณาจาก

1) การเข้าร่วมวางแผนและแบ่งงานกันทำ

2) การปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดถือประโยชน์ของส่วนรวม

3) ความพึงพอใจในระหว่างการปฏิบัติงาน

4) ความถึงพอใจในบทบาทของตน ที่ช่วยใช้ผลงานบรรลุเป้าหมาย

ระดับ 3 มุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาเพื่อชุมชนและร่วมมือกันพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาชุมชนอย่างเป็นระบบ เป็นนิสัย โดยพิจารณาจาก

1) การเป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาชุมชนที่ครอบคลุมและสัมพันธ์กับงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2) การเป็นผู้นำในการพัฒนางาน ทำให้งานมีประสิทธิภาพเป็นระบบ

3) ช่วยเหลือและพัฒนาผู้ร่วมงาน

4) การประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนางาน

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง การค้นหา การสังเกต จดจำและรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้านโดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์อย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหาพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

ระดับคุณภาพ :

ระดับ 1 สามารถแสวงหาข้อมูล ข่าวสารที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน และนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวกับสภาพทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจสังคม ในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศและระดับโลก โดยพิจารณาจาก

1) การมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน

ระดับ 2 สามารถรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น และนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนได้ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเทคโนโลยีเกี่ยวกับการเรียนการสอน และวิชาชีพครู โดยพิจารณาจาก

1) การวิเคราะห์ข้อมูล และนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ระดับ 3 สามารถจัดระบบข้อมูลข่าวสาร นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นปกตินิสัย โดยพิจารณาจาก

1) การจัดระบบข้อมูลข่าวสารได้

2) การให้บริการข้อมูลข่าวสารได้

3) การนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ หมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤติต่าง ๆ มาเป็นโอกาสในการพัฒนา ครูจำเป็นต้องมองมุมต่าง ๆ ของปัญหา แล้วผันมุมของปัญหาไปในทางการพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียนครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ กล้าที่จะเผชิญปัญหาต่าง ๆ มีสติในการแก้ไขปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่าง ๆ ด้วยอารมณ์หรือแง่มุมแบบตรงตัวครูสามารถมองหักมุมในทุก ๆ โอกาส มองเห็นแนวทางที่นำสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

ระดับคุณภาพ :

ระดับ 1 การพัฒนาหรือการแก้ปัญหาและวิกฤติต่างๆ มีลักษณะเดียว โดยพิจารณาจาก

1) การพัฒนาหรือการแก้ปัญหาแบบตรงตัวใช้ตัวแปรตัวเดียว ลักษณะเดียว มีสูตรตายตัว

2) กำหนดกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียนหรือการแก้ปัญหา มีทางเลือกทางเดียว ไม่คำนึงถึงองค์ประกอบอื่น

ระดับ 2 การพัฒนาหรือการแก้ปัญหา ใช้องค์ประกอบรอบด้าน โดยพิจารณาจาก

1) นำองค์ประกอบรอบด้านมาช่วยในการพัฒนาหรือแก้ปัญหา

2) นำเอาข้อมูลมารวบรวมสร้างทางเลือกหลาย ๆ ทางแล้วจึงเลือกทางเลือกที่ดีกว่า

3) สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อขจัดปัญหาเดิมที่จะเกิดขึ้นได้ในภายหน้า

4) ใช้แนวทางในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นมากกว่าการแก้ไข

ระดับ 3 สร้างกิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจาก

1) มีการนำเสนอองค์ประกอบตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ

2) ให้ผู้เรียนรู้จักผลกระทบของการกระทำของตน ประเมินการแสดงของตนว่ามีผลดี มีจริยธรรม ความงามมากน้อยเพียงใด

3) ให้ผู้เรียนสร้างแนวทางในการพัฒนาตน เพื่อป้องกันปัญหาและวิกฤติที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างถาวร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.8 แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู

สภาพปัญหาวิชาชีพครูที่มีปัญหาเกี่ยวกับ คนดี คนเก่ง ไม่อยากเรียนครู ไม่ยากเป็นครู และเชื่อมโยงต่อเนื่องมาถึงคุณภาพของบัณฑิตครูและคุณภาพครูประจำการ

ดิเรก พรสีมา และคณะ. (2541 : 46-63) ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการให้บริการทางการศึกษาของครู สถานภาพและภาพลักษณ์ของครูไทยและวิชาชีพครู ควรมีลักษณะ ดังนี้ วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ที่ได้รับการยกย่องและมีเกียรติในสังคม

1) ครูเป็นปูชนียบุคคลที่ถึง พร้อมทั้งความรู้ความสามารถในการสอนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สำหรับการเป็นครูแนวใหม่

2. สังคมและชุมชนมีส่วนร่วมทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ในการพัฒนาวิชาชีพครูทั้งระบบ

3. มีการประกันคุณภาพสถาบันผลิตครู และการรับรองคุณภาพบัณฑิตครู

4. ครูทุกคนมีใบประกอบวิชาชีพครู

5. ครูไทยมีคุณภาพ ปริมาณและความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชุมชน

7. มีระบบค่าตอบแทนและสวัสดิการครูที่เหมาะสม สอดคล้องกับภาระงาน ความเชี่ยวชาญเฉพาะ และการสร้างขวัญและกำลังใจ

8. ครูทุกคนมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และตอบสนองต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

9. มีการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่าย และการจัดสรรงบประมาณในระดับท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาครู

10. มีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการกำหนดและตรวจสอบมาตรฐานวิชาชีพครูทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ระบบค่าตอบแทนและสวัสดิการและการพัฒนาวิชาชีพ

11. มีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ซึ่งมีตัวชี้วัดสำคัญ คือคุณภาพการศึกษาของนักเรียนโดยให้การประเมินมีผลต่อการให้คุณ ให้โทษและความก้าวหน้าทางวิชาการ

12. ครูดีทุกคนได้รับการยกย่อง และให้รางวัลรวมทั้งมอบหมายให้มีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาวิชาชีพครู

2) มาตรการปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อให้การพัฒนาวิชาชีพครูมีประสิทธิผล จึงได้กำหนดมาตรการ 2 เรื่อง ดังนี้

1. รื้อระบบการผลิตครู ด้วยการกำหนดแผนการผลิตครูที่สัมพันธ์กับแผนการใช้ครู ปรับวิธีการสรรหาผู้เรียน พัฒนาคณาจารย์ในสถาบันผลิตครู ปรับงบประมาณเพื่อการผลิตครู ปรับสภาพแวดล้อมในสถาบันผลิตครู ปรับวิชาการบริหารจัดเพื่อการผลิตครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปรับกระบวนการเรียนการสอน จัดให้มีระบบประกันคุณภาพการผลิตครูและรับรองมาตรฐานสถาบันผลิตครูและบัณฑิตครู

2. รื้อปรับระบบการใช้ การส่งเสริมรักษาและการพัฒนาครู ด้วยการปรับระบบบริหารงานบุคคลของหน่วยงานผู้ใช้ครู ปรับปรุงระบบบริหารงบประมาณ ปรับระบบค่าตอบแทนและสวัสดิการครู รัฐต้องดำเนินการรักษาและยกย่องครูดีอย่างจริงจัง ปรับกระบวนการพัฒนาครู ปรับสถานศึกษาให้มีบรรยากาศทางวิชาการ ส่งเสริมให้ครูรวมตัวกันในรูปองค์กรวิชาชีพ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 : 73) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาครูประจำการไว้ ดังนี้

1) เพื่อพัฒนาระบบการผลิตครู โดยการเลือกสรรบุคคลเข้าเรียนวิชาชีพครู ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน พัฒนาคณาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู เพื่อให้ได้ครูที่เก่ง ดี มีประสิทธิภาพและมีครูทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสาขาที่ขาดแคลนในปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอ

2) เพื่อพัฒนาครูประจำการ มีศักยภาพในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และอบรม สั่งสอนผู้เรียนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างเป็นสุข

3) เพื่อมุ่งสนับสนุนครูเก่งและดี รวมทั้งเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจและความภาคภูมิใจในอาชีพครู

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างในดิเรก พรสีมาและคณะ .2541 : 47) ได้มอบหมายให้คณะผู้เชี่ยวชาญจากสหรัฐอเมริกา ดำเนินการศึกษาการเรียนรู้ของครู ในประเทศไทย ซึ่งคณะผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางการพัฒนาครูประจำการ 6 วิธี ดังนี้

1) การพัฒนาครูประจำการ ควรจัดให้ครูได้ร่วมงานกับครูผู้เชี่ยวชาญในงานสอนอย่างแท้จริง โดยติดตามการสอนของครูผู้เชี่ยวชาญเป็นระยะเวลานานพอสมควรเพื่อจะรับประสบการณ์ตรง อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ วิธีสอนและแนวทางสอนใหม่ ๆ

2) การพัฒนาครูประจำการ ควรจัดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในกรรมวิธีการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชา เพื่อครูเองจะได้เข้าใจวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน โดยจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องทั้งในสถาบันและติดตามการสอนและการพัฒนาการสอนของครูในชั้นเรียน

3) การพัฒนาครูประจำการ ต้องช่วยให้ครูตระหนักในภาระหน้าที่และบทบาทใหม่ ซึ่งครูจำเป็นต้องเรียนรู้ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ผู้ริเริ่มสร้างสรรค์และนักปฏิรูปการพัฒนาครู ควรจัดให้มีเครือข่ายการปฏิรูปครูซึ่งมีพันธกรณีและวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยช่วยให้ครูที่กระจัดกระจายกันอยู่ทั่วประเทศสามารถติดต่อสื่อสารและมีปฏิกิริยาต่อกัน อันจะนำไปสู่การร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันพัฒนาและร่วมรับผิดชอบในความสำเร็จของการพัฒนางาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5) การพัฒนาครูประจำการ ควรมีรูปแบบการพัฒนาที่อาศัยโรงเรียนเป็นฐาน (School Based) ในการนำแนวการสอนใหม่ ๆ ไปใช้ โดยให้ครูผู้สอนทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นทางการในหลายขั้นตอน และใช้ยุทธศาสตร์หลายประการหรือช่วยครูให้เกิดความเข้าใจ เห็นคุณค่าและดำเนินการปรับเปลี่ยนวิธีสอนในชั้นเรียน

6) ให้มีโครงการเงินอุดหนุนจำนวนพอสมควร เพื่อช่วยครูในการพัฒนาวิธีสอนและอุปกรณ์สอนใหม่ๆ ศึกษาแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้และแลกเปลี่ยนผลที่ได้รับกับเพื่อนครูด้วยกัน

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2544 : 76-80) ได้ให้นักวิชาการดำเนินการศึกษา เรื่อง รูปแบบและกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู โดยนักวิชาการได้เสนอแนวรูปแบบและกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู ดังนี้

1) รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครู ที่ใช้ในการพัฒนาครูควรเป็นการผสมผสานระหว่างครู โรงเรียนและหน่วยงานองค์กรนอกโรงเรียน โดยยึดครูเป็นแกนหลัก จัดให้ครูได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ในหน้าที่งานหรือโรงเรียน และตามด้วยการเรียนรู้ด้วยการเรียนรู้นอกโรงเรียนตามข้อสรุปผลการวิจัย ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

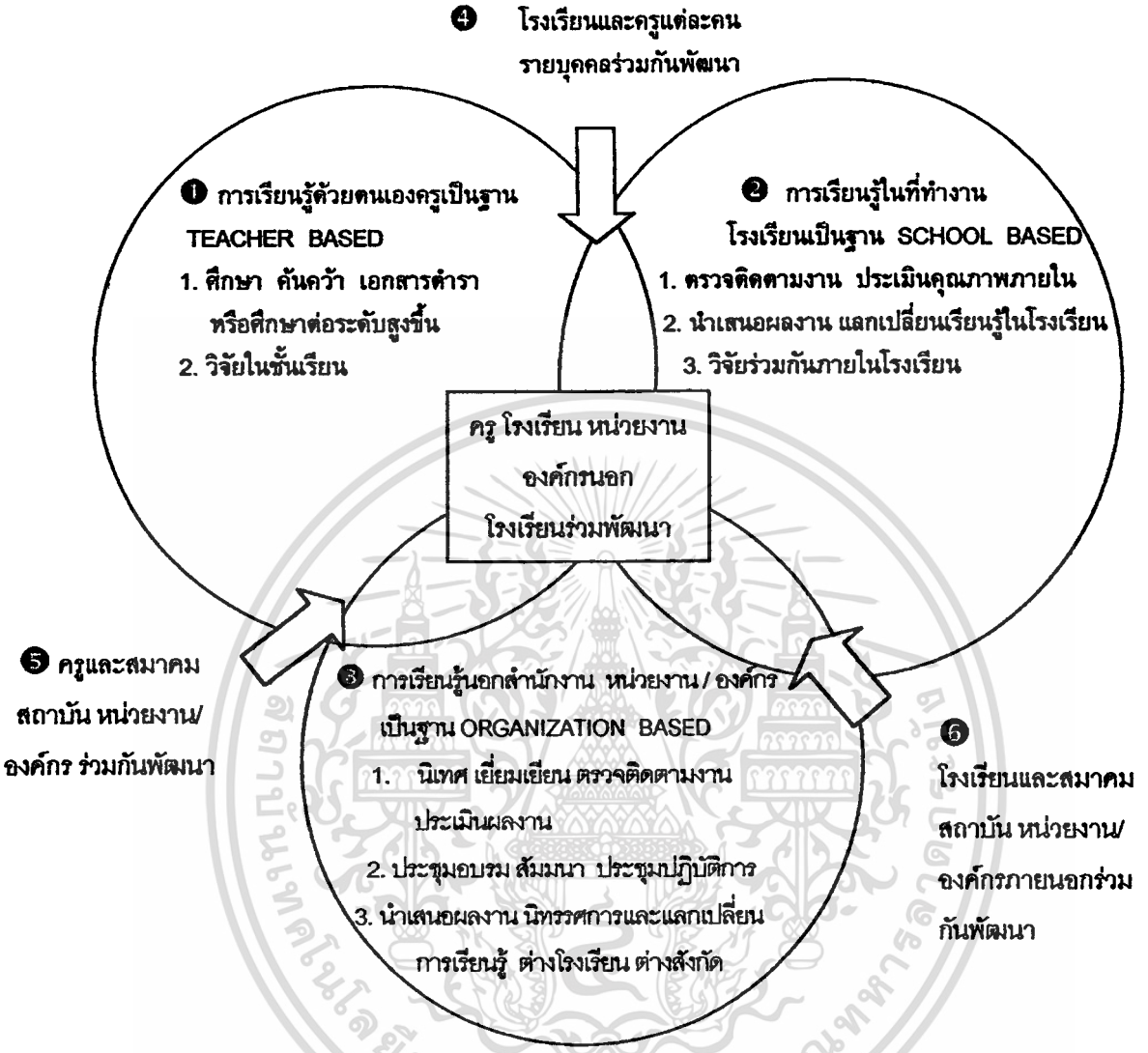

รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครู

STOP. MODEL

(School Teacher and Organization Participatory of Teacher Professional Development Model

❹❺❻

1. ร่วมกันรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครู
2. ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์และกิจกรรมการพัฒนาครูรายบุคคลให้ตอบสนอง ความต้องการของหน่วยงานและผู้รับบริการ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และศักยภาพครูแต่ละคน
3. ร่วมกันปฏิบัติ ติดตาม ตรวจสอบ ปรับปรุงการพัฒนาครูทั้งระบบ ครบวงจรการพัฒนา ร่วมกันสรุปความรู้ ข้อค้นพบ ความก้าวหน้าของการพัฒนาและแนวทางพัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แผนภาพที่ 2.2 รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้เชี่ยวชาญได้มีความคิดเห็นต่อขั้นตอนการปฏิบัติที่ควรดำเนินการในกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอน / กระบวนการ	บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน /องค์กร
1. กำหนดระดับคุณภาพและเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	องค์กรวิชาชีพครู โดยความร่วมมือของหน่วยงานผู้ใช้ครู/องค์กรกลางบริหารงานบุคคล ข้าราชการครูและองค์กรอิสระมหาชนที่ทำหน้าที่ประเมิน
2. ตรวจสอบประเมินพื้นฐานระดับคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพครู	1. องค์กรวิชาชีพครู ประเมินและจัดระดับคุณภาพครู 2. ครูประเมินตนเอง 3. โรงเรียนประเมิน 4. หน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดเป้าหมายระดับคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพครูที่ควรจะเป็น	1. องค์กรวิชาชีพกำหนดภาพรวม มาตรฐานระดับชาติ 2. ครูกำหนดเป้าหมายของตนเอง 3. โรงเรียนกำหนดมาตรฐานของครูในโรงเรียน
4. การพัฒนาครูสู่เป้าหมาย	1. ครู โรงเรียน และหน่วยงานสถาบันองค์กรนอกโรงเรียนร่วมกันกำหนดรูปแบบวิธีการพัฒนาครูตามบทบาทหน้าที่และศักยภาพของตน 2. ครูเลือกรูปแบบวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมกับตนเอง 3. ผู้มีบทบาทหน้าที่การพัฒนาปฏิบัติกิจกรรมของตนเอง
5. ตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาครู	1. องค์กรวิชาชีพตรวจสอบ ประเมินและรับรอง 2. หน่วยงานภายนอก องค์กรอิสระมหาชนประเมินรับรอง 3. ครูประเมินตนเอง 4. องค์กรกลางบริหารงานบุคคลข้าราชการครูประเมิน 5. โรงเรียนประเมิน
6. ให้ผลตอบแทน รางวัล สิทธิประโยชน์ ยกย่องเชิดชู ออกใบอนุญาต พักใช้ เพิกถอน ต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	1. องค์กรวิชาชีพดำเนินการ 2. หน่วยงานภายนอก องค์กรอิสระมหาชน 3. องค์กรกลางบริหารงานบุคคล 4. โรงเรียนประเมิน

แผนภาพที่ 2.3 กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สงวน นิธากร (2540 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครู อาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการบริหารานกิจการนักศึกษาของวิทาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในด้านงานปกครอง ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา ด้านงานโครงการพิเศษ ด้านงานสวัสดิการ/พยาบาลและหอพัก มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ด้านงานแนะแนวจัดหางานมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษา มีในด้านงานปกครองมีความคิดเห็นปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา ด้านงานโครงการพิเศษ ด้านงาน สวัสดิการ/พยาบาลและหอพัก ต่อการด้านงานแนะแนวจัดหางานมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานอยู่ระดับปานกลาง ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานกิจการนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรื่องที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในระดับมากคือ ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในงานกิจการศึกษามีงานหลายหน้าที่ ทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจการนักศึกษาได้อย่างเต็มที่ ขาดอัตรากำลังครู-อาจารย์ในงานกิจการนักศึกษา ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของครู-อาจารย์

ทรงชัย เชาวน์ไวพจน์ (2541 : 84) ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาความต้องการการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สาขาบริหารธุรกิจ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารวิชาการ ด้านการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวัดและประเมินผลการสอนมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

มยุรี เศวตนัย (2542 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูที่ดีตามแนวคิดของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะของครูที่ดี ด้านบุคลิกภาพ คือ มีความรับผิดชอบต่องาน มีความรู้ดี สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี คือ ถูกต้องชัดเจน และแต่งกายดี คือ สะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกาละเทศะ มีกิริยาท่าทางสุภาพ อ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่ พูดจาดี น้ำเสียงไพเราะดี ชัดถ้อยชัดคำ มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส มีความคิดริเริ่มดี มีไหวพริบปฏิภาณดี มีความอดทน อดกลั้น มีจิตใจหนักแน่น มีอารมณ์ดี มั่นคงไม่หวั่นไหว ต่อเหตุการณ์ใด ๆ และมีร่างกายสมส่วน สุขภาพแข็งแรง ด้านวิชาชีพ คือวางตนสมกับเป็นครูให้เป็นแบบอย่างที่ดี มีความสามารถอธิบายให้นักเรียนเข้าใจได้ดี มีความสามารถอธิบายให้นักเรียนเข้าใจได้ดี สอนให้นักเรียนคิดเป็นและแก้ปัญหาเป็นด้วยตนเอง สนใจและดูแลนักเรียนทุกคน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานหรือเพื่อนครู ส่งเสริมบรรยากาศประชาธิปไตยในห้องเรียน ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ให้ความร่วมมือกับชุมชนและแสดงผลการเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน จัดกิจกรรมในห้องเรียนเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม ใช้สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทองใบศรี อินสว่าง (2543 : 101) ทำการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น พุทธศักราช 2540 ประเภทคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคตะวันออกและภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนและทักษะของผู้เรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ เขียนจุดประสงค์รายวิชาที่เน้นการปฏิบัติ เน้นผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ และยึดหลักให้ผู้เรียน คิดเป็นทำเป็นแก้ปัญหาเป็น 2) ด้านการกำหนดเนื้อหาสารสำหรับสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ กำหนดเนื้อหาสาระสนองต่อวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร กำหนดจุดประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน 3) ด้านการกำหนด กิจกรรมการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ สอนด้วยวิธีสาธิต ครู-อาจารย์กำกับดูแลตลอดเวลาขณะที่มอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ 4) ด้านการควบคุมและการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก 5) ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไข พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ วัดผลภาคปฏิบัติโดยดูทั้งกระบวนการ และผลงานประเมินผลภาคปฏิบัติด้วยวิธีการจัดอันดับคุณภาพของงาน

จินตนา เลือดทหารและคณะ (2543 : 94-95) ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาพรวมการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก และรายองค์ประกอบพฤติกรรมการสอน ด้านการวางแผนการสอน การเตรียมการสอน การปฏิบัติการสอน การผลิตสื่อ การใช้และการรักษา สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล มีการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก และองค์ประกอบพฤติกรรมการปฏิบัติตน ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การรักษาวินัย ความอุตสาหะ คุณธรรมและจริยธรรม และด้านการปรับตัวและมนุษยสัมพันธ์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และจากการเปรียบเทียบโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ประสบการณ์ในการทำงานของครูแตกต่างกันพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ไม่แตกต่างกัน

ทองพูน กิ่งนาค (2543 : 129 –130) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานของฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพอู่ทอง ผลการประเมินพบว่า ผลการดำเนินงานของฝ่ายวิชาการวิทยาลัยการอาชีพอู่ทอง ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดประเมินผล ด้านห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง ด้านหลักสูตรพิเศษ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการฝึกงานและทวิภาคี มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

อุดุลย์เดช ฐานะ (2543 : 77) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีการบริหารจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 1) ด้านปัจจัยสนับสนุน มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียน ให้สะอาดร่มรื่นและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวยงามและเสริมสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยในโรงเรียน 2) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติในระดับมาก การวางแผนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียน ให้สามารถเชื่อมโยงความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และการวางแผนการวัดผลประเมินผลและจัดทำเครื่องมือทีหลากหลายสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในระดับมาก จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มและมีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาหาความรู้และข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และจากวิทยากรท้องถิ่นในการกำหนดและเลือกวิธีการเรียนรู้ ผู้เรียนได้มีโอกาสสรุปขั้นตอนการทำงานมีการปฏิบัติในอันดับสุดท้าย 4) ด้านการนิเทศ ติดตามผล มีการปฏิบัติในระดับมาก เรื่องโรงเรียนสร้างขวัญ กำลังใจ และประกาศเกียรติคุณผู้มีผลงานดีเด่นและครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาแผนการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในระดับมาก

สมบัติ ศาสตร์นอก (2543 : 11) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญ จังหวัดขอนแก่น พบว่า กิจกรรมที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติ คือ 1) แสวงหาความรู้อยู่เสมอ 2) ตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียนในชั้นเรียน เพื่อเสริมความรู้และเสริมหลักสูตร 3) แก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาผู้เรียนให้สูงขึ้น 4) ปรับปรุงแผนการสอนได้สอดคล้องกับข้อจำกัดของนักเรียน ครู สถานศึกษา 5) ใช้สื่อได้เหมาะสมและผู้เรียนได้มีส่วนร่วม 6) จัดกิจกรรมโดยยึดกระบวนการและสร้างนิสัยเป็นหลัก 7) รายงานผลการพัฒนาเป็นกลุ่มของห้องเรียนที่รับผิดชอบ 8) ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีสม่ำเสมอและให้การแนะนำ 9) มุ่งมั่นร่วมมือพัฒนางานจนบรรลุเป้าหมาย 10) อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานกับชุมชน และข้อ 11 รวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในการสอน

สุเมธ การศรีทองและคณะ (2544 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องระดับการพัฒนาของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 ในเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนมีระดับการพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 โดยส่วนรวมมีระดับการพัฒนาในทุกมาตรฐานอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบระดับการพัฒนาของครูผู้สอนในด้านวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกัน และครูผู้สอนที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพครู ต่ำกว่า 5 ปี 5 -10 ปีและมากกว่า 10 ปี มีระดับการพัฒนาแตกต่างกัน

โอภาส เกตุเดชา (2544 : 75 -80) ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูตามความคิดเห็นของผู้เรียนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากพิจารณาเป็นองค์ประกอบ คือ 1) พฤติกรรมการสอนของครู มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกรายด้าน พบว่า ด้านปฏิบัติการสอน และด้านวัดผลและประเมินผลมีระดับปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 2) พฤติกรรมการปฏิบัติตนของครู ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้านการรักษาวินัย ด้านความอุตสาหะและด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ปัญหาอุปสรรค์และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการสอน คือ ด้านการปฏิบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน เช่น ขาดงบประมาณ ขาดวัดสุ ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบ สื่อการเรียนการสอนมีสภาพเสื่อมโทรม ด้านการวัดผลและประเมินผล เช่น รายงานผลการประเมินทำได้ไม่สม่ำเสมอ และไม่เป็นไปตามระเบียบของการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนขาดการเก็บบันทึกผลการประเมินอย่างเป็นระบบ และไม่นำผลการประเมินการเรียนมาปรับปรุงวิธีสอน ด้านการปฏิบัติตนของครูและอื่น ๆ เช่น ครูผู้สอนควรมีการติดตามและสนใจผู้เรียนที่เรียนอ่อน หรือมีปัญหาส่วนตัวให้มากขึ้น ครูผู้สอนควรมีการตรวจติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ และควรให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขผลงานของผู้เรียนที่ชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้มากขึ้น

สิริเพ็ญ เสารัมณี (2545 :123) ทำการวิจัยเรื่องการรับรู้ของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปทุมธานี เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มี เพศ ที่แตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูแตกต่างกัน แต่ปัจจัย อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีการรับรู้อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของข้าราชการครูแตกต่างกัน แต่ปัจจัยคุณลักษณะด้านสังคมที่แตกต่างกันมีการรับรู้อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุมาลี พ่วงคำ (2546 : 98-99) ทำการวิจัยเรื่อง การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่า มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ การจัดสื่อเพื่อการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่างกัน มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่างกัน มีการปฏิบัติในด้านการจัดสื่อเพื่อการเรียนรู้ต่างกัน ส่วนด้านการจัดเนื้อหาสระของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ และด้านประเมินผลการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน และเปรียบเทียบครูที่สอนในแผนกวิชาสอนต่างกัน มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูมีการปฏิบัติด้านการจัดเนื้อหารของหลักสูตร แตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ด้านการจัดสื่อเพื่อการเรียนรู้และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษา ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู จะเห็นว่าผู้ที่จะเป็นครูที่ดี มีประสิทธิภาพนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ครูได้เป็นอย่างดี สิ่งบ่งชี้คือคุณภาพของนักศึกษาที่เรียนจบการศึกษา ในสถาบันการอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และครูอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของสังคมจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการสอนมีการพัฒนางานและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในการเรียนรู้ และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพ การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของครูได้มีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นเพื่อเป็นมาตรฐานกลาง เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานของครู ให้ครูได้ประเมินตนเองอย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลให้การพัฒนาครูและวิชาชีพครู เป็นที่ยอมรับของสังคมสืบไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำนวน 14 แห่ง ในปีการศึกษา 2546 จำนวนทั้งสิ้น 1,013 คน ตามตารางที่ 3.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

จำแนกตาม	ประเภทวิทยาลัย					
	เทคนิค	อาชีวศึกษา	พณิชยการ	สารพัดช่าง	การอาชีพ	รวม
วุฒิการศึกษา						
ปริญญาตรีและต่ำกว่า	317	116	140	66	25	664
ปริญญาตรีขึ้นไป	170	51	78	31	19	349
รวม	**487**	**167**	**218**	**97**	**44**	**1,013**
ประสบการณ์ในการสอน						
ต่ำกว่า 11 ปี	80	23	19	16	23	161
11 – 20 ปี	169	54	81	24	9	337
21 ปีขึ้นไป	238	90	118	57	12	515
รวม	**487**	**167**	**218**	**97**	**44**	**1,013**

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ อาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำนวน 14 แห่ง ในปีการศึกษา 2546

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเลขสุ่มของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน

ขั้นตอนที่ 2 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) อย่างเป็นสัดส่วน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน เนื่องจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างของวิทยาลัยการอาชีพจำนวน 13 คน ซึ่งมีจำนวนน้อย ผู้วิจัยใช้ประชากรแทน จำนวน 44 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 317 คน ตามตารางที่ 3.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

จำแนกตาม	ประเภทวิทยาลัย					
	เทคนิค	อาชีวศึกษา	พณิชยการ	สารพัดช่าง	การอาชีพ	รวม
วุฒิการศึกษา						
ปริญญาตรีและต่ำกว่า	101	38	45	21	29	234
ปริญญาตรีขึ้นไป	36	9	16	7	15	83
รวม	**137**	**47**	**61**	**28**	**44**	**317**
ประสบการณ์ในการสอน						
ต่ำกว่า 11 ปี	22	7	5	5	23	62
11 – 20 ปี	48	15	23	7	9	102
21 ปีขึ้นไป	67	25	33	16	12	153
รวม	**137**	**47**	**61**	**28**	**44**	**317**

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือ ที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสภาพปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ซึ่งมีลักษณะแบบเลือกตอบ จำนวน 3 ข้อ คือ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และประเภทวิทยาลัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 12 มาตรฐาน จำนวน 52 ข้อ ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ จำนวน 5 ข้อ

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน จำนวน 4 ข้อ

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ จำนวน 4 ข้อ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง จำนวน 4 ข้อ

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ จำนวน 4 ข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน จำนวน 4 ข้อ

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีระบบ จำนวน 4 ข้อ

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน จำนวน 5 ข้อ

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ จำนวน 5 ข้อ

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน จำนวน 5 ข้อ

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา จำนวน 4 ข้อ

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ จำนวน 4 ข้อ

ซึ่งมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของอาจารย์และเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

2. รวบรวมเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เพื่อกำหนดขอบข่ายและการสร้างแบบสอบถาม

3. ออกแบบและสร้างแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยครอบคลุมทั้ง 12 มาตรฐาน และสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบถามถูกต้องและให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ในการคำนวณความตรงเชิงเนื้อหา ใช้สูตรเทคนิค IOC และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC $\geq$ 0.50 ไว้ใช้ต่อไปส่วนข้อที่มีค่า IOC $<$ 0.50 นำมาทำการปรับปรุงโดยใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ, อังคณา สายยศ. 2538 : 208)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะ

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ

N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1) ดร. กฤษณีย์ อุทุมพร สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2) ดร.ทิวัตถ์ มณีโชติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3) ดร.คมศร วงษ์รักษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4) นางพรศรี ฉิมแก้ว สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
5) นางรัชนี ยุตรินทร์ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

6. นำแบบสอบถาม ที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ ปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กลับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งมีสูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ , อังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{K}{K-1}\left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2}\right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเที่ยงของแบบสอบถาม

K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อของแบบสอบถาม

s_t^2 แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลที่ได้จากการหาค่าความเที่ยง ดังนี้

มาตรฐานที่

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มีค่าความเที่ยง 0.75
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มีค่าความเที่ยง 0.79
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มีค่าความเที่ยง 0.70
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มีค่าความเที่ยง 0.73
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มีค่าความเที่ยง 0.73
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มีค่าความเที่ยง 0.76
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มีค่าความเที่ยง 0.71
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มีค่าความเที่ยง 0.75
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มีค่าความเที่ยง 0.80
10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน มีค่าความเที่ยง 0.89
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มีค่าความเที่ยง 0.87
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ มีค่าความเที่ยง 0.82

ในภาพรวมมีค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.93

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการการดังนี้

3.3.1 บันทึกขออนุญาตต่อบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 เพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม จำนวน 14 แห่ง

3.3.2 นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 จำนวน 14 แห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตให้อาจารย์ตอบแบบสอบถาม

3.3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแจกกลุ่มตัวอย่าง และเก็บแบบสอบถามตาม ด้วยตนเองซึ่งผู้วิจัยใช้เวลาในการแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2547 แบบสอบถามแจกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 ชุด ได้รับกลับคืน จำนวน 291 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.80 ซึ่งในการแจกและเก็บแบบสอบถามจากสถานศึกษา โดยภาพรวมแล้วได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ทั้งจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องและอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม

3.3.4 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ในแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ของข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้

3.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และประเภทวิทยาลัย วิเคราะห์ด้วยวิธีหาความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.4.2 วิเคราะห์สภาพ การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 วิเคราะห์ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.4.3 เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และประเภทวิทยาลัย ใช้วิธีทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (t-test) และวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of Variance)

โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยมี 5 ระดับ ดังนี้ (Best Johm.1970)

4.50 - 5.00 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49 หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

3.5.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป(วิเชียร เกตุสิงห์. 2541 : 64)

$$P = \frac{n \times 100}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
n แทน ค่าความถี่ที่ต้องการให้เป็นค่าร้อยละ
N แทน ค่าข้อมูลทั้งหมด

3.5.2 ค่าเฉลี่ย(Mean) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลระดับปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.5.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์การกระจายของข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 111)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - \left(\sum X\right)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

5.3.4 สถิติทดสอบสมมติฐานใช้ t-test ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สูตรดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2537 :149)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \qquad \text{.....(1)}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1-1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2-1}}$$

(ใช้ในกรณีที่ไม่ทราบว่าค่าความแปรปรวนของประชากร 2 กลุ่ม แต่เมื่อทดสอบแล้วไม่เท่ากัน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....(2)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left[S^2_p\right]\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}} \quad ; df = n_1+n_2-2$$

$$S^2_p = \frac{(n_1-1)s_1^2 + (n_2-1)s_2^2}{n_1+n_2-2}$$

(ใช้กรณีไม่ทราบว่าค่าความแปรปรวนของประชากร 2 กลุ่ม แต่เมื่อทดสอบแล้วเท่ากัน)

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยจากสองกลุ่ม

S^2p แทน ค่าความแปรปรวนร่วม

S_1^2 , S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

$n_1 + n_2$ แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

5.3.5 สถิติทดสอบสมมติฐาน ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนตัวประกอบทางเดียว (One way analysis of Variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ ,อังคณา สายยศ. 2528 : 95) ดังนี้

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ความแปรปรวน

MS_b แทน ความแปรปรวน (Mean square) ระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

$MS_b = SS_b / (k-1)$

$MS_w = SS_w / (n-k)$

SS_b แทน ผลรวมของกำลังสองระหว่างกลุ่ม

SS_w แทน ผลรวมของกำลังสองภายในกลุ่ม

(k-1) แทน Degrees of Freedom สำหรับการแปรผันระหว่างกลุ่ม

(n-k) แทน Degrees of Freedom สำหรับการแปรผันภายในกลุ่ม

k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

n แทน จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อทดสอบสมมติฐานแล้ว พบว่าค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

$$S = \sqrt{(K-1)\,F_{\alpha(k-1,N-K)}}\ \sqrt{\frac{2MS_w}{n}}$$

เมื่อ S แทน ค่าวิกฤติ Scheffé

F แทน อัตราส่วน F ที่ระดับนัยสำคัญ α ขั้นความเป็นอิสระ K-1 และ N-K

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

K แทน จำนวนกลุ่มทดลอง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงไว้ว่า ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 เฉพาะเกณฑ์มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 พบว่า ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า เกณฑ์มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 2.57) ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ให้สามารถปฏิบัติงานได้สอดคล้องเกณฑ์มาตรฐานที่คัดเลือกมากที่สุด โดยผู้วิจัยได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา โดยท่านให้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ผู้วิจัยดำเนินจัดทำแบบสัมภาษณ์ ตามประเด็นในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชารเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ แบบสัมภาษณ์เป็นลักษณะแบบมีโครงสร้าง แล้วนำเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ร่วมตรวจสอบความถูกต้องและทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ประเด็นในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความชำนาญในด้านการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา ด้านนโยบายและแผน และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ จำนวน 9 คน ซึ่งท่านผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความร่วมมือให้ ข้อคิดเห็นตามประเด็นและเป็นประโยชน์เป็นอย่างมาก เวลาในการสัมภาษณ์ ในระหว่างวันที่ 25 มีนาคม ถึงวันที่ 2 เมษายน 2547 ตามแนวประเด็นที่กำหนดดังนี้

1) การส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาตนเองโดยการศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสาร และสื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

2) การส่งเสริมให้อาจารย์เข้าเป็นสมาชิกและเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรชมรม สมาคม นอกเหนือจากทางราชการจัดตั้ง ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

3) การส่งเสริมให้อาจารย์เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู

4) การส่งเสริมให้อาจารย์เข้าเป็นกรรมการ อนุกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กรที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู

5) การส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ผลิตผลงานและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

4. ผู้วิจัยเคราะห์ประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และหาค่าความถี่ มากำหนดแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 1 สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ดังนี้

ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และประเภทสถานศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยโดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จำแนกข้อมูล คือ ประเภทของวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และประเภทวิทยาลัย

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนและประเภทวิทยาลัย

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรีและต่ำกว่า	183	62.89
สูงกว่าปริญญาตรี	108	37.11
รวม	291	100.00
2. ประสบการณ์ในการสอน		
ต่ำกว่า 11 ปี	57	19.59
11 – 20 ปี	96	32.99
21 ปีขึ้นไป	138	47.42
รวม	291	100.00
3. ประเภทวิทยาลัย		
วิทยาลัยเทคนิค	124	42.61
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	47	16.15
วิทยาลัยพณิชยการ	56	19.24
วิทยาลัยสารพัดช่าง	25	8.60
วิทยาลัยการอาชีพ	39	13.40
รวม	291	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและต่ำกว่า มีจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 62.89 สูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 37.11 มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 11 ปี มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 19.59 ประสบการณ์ในการสอน 11-20 ปี มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 32.99 ประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป มีจำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 47.42 อยู่ในวิทยาลัยเทคนิค มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 42.61 วิทยาลัย อาชีวศึกษา มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16.15 วิทยาลัยพณิชยการ มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 19.24 วิทยาลัยสารพัดช่าง มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60 และวิทยาลัยการอาชีพ มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

ผลการวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รายมาตรฐานและภาพรวม นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและแปลความหมาย โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.2 – 4.14

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยภาพรวม 12 มาตรฐาน

เกณฑ์มาตรฐาน	n = 291		ระดับการปฏิบัติงาน	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ	2.57	.69	ปานกลาง	12
2. การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน	3.85	.64	มาก	3
3. มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	3.48	.69	ปานกลาง	8
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง	3.76	.65	มาก	5
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	3.48	.72	ปานกลาง	7
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	3.54	.65	มาก	6
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ	3.15	.79	ปานกลาง	11
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.12	.57	มาก	1
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	3.95	.60	มาก	2
10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน	3.35	.72	ปานกลาง	10
11. แสวงหาและให้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	3.84	.63	มาก	4
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์	3.46	.72	ปานกลาง	9
รวม	3.54	.49	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.2 พบว่า อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.54)

เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.57 – 4.12 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 6 มาตรฐาน และระดับปานกลาง 6 มาตรฐาน เมื่อจัดเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้

การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คือ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X}$ = 4.12) มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 3.95) มาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ($\bar{X}$ = 3.85) มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและให้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ($\bar{X}$ = 3.84) มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ($\bar{X}$ = 3.76) มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ($\bar{X}$ = 3.58)

รองลงมาคือการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ มาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ($\bar{X}$ = 3.48) มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ($\bar{X}$ = 3.48) มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทุกสถานการณ์ ($\bar{X}$ = 3.46) มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน ($\bar{X}$ = 3.35) มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ($\bar{X}$ = 3.15) และมาตรฐาน ที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ($\bar{X}$ = 2.57)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงาน และลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

รายการ	n = 291		ระดับการปฏิบัติงาน	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเองด้วยการ ศึกษาจากเอกสาร ตำราและสื่อต่าง ๆ	3.85	.75	มาก	1
2. เป็นสมาชิกและเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรสมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูนอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง	2.43	.96	น้อย	2
3. เป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู	2.28	.96	น้อย	4
4. เป็นกรรมการ อนุกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กรสมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูนอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง	1.99	.96	น้อย	5
5. เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	2.30	.97	น้อย	3
รวม	2.57	.69	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.57)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.99 – 3.85 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และระดับน้อย 4 ข้อ โดยเรียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเองด้วยการ ศึกษาจากเอกสาร ตำราและสื่อต่าง ๆ ($\bar{X}$= 3.85) รองลงมาคือ เป็นสมาชิกและเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กร สมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูนอกเหนือจากทางราชการแต่งตั้ง ($\bar{X}$ = 2.43) ลำดับต่อมา คือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ($\bar{X}$ = 2.30) เป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู ($\bar{X}$ = 2.28) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือเป็นกรรมการ อนุกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กรสมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูนอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง ($\bar{X}$ = 1.99)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน

รายการ	n = 291		ระดับการปฏิบัติงาน	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. จัดกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง	3.89	.73	มาก	2
2. จัดกิจกรรมสร้างคุณธรรมให้แก่ผู้เรียนและฝึกให้ผู้เรียนปฏิบัติ	3.77	.76	มาก	4
3. จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียนโดยตรงและสอดคล้องกับหลักสูตร	3.92	.67	มาก	1
4. จัดกิจกรรมตามหลักสูตรและกิจกรรมเสริมเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน	3.83	.75	มาก	3
รวม	3.85	.64	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.85)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.77 – 3.92 ซึ่งระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมโดย คำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียนโดยตรงและสอดคล้องกับหลักสูตร ($\bar{X}$ = 3.92) รองลงมาคือ จัดกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ($\bar{X}$ = 3.89) ลำดับต่อมาคือ จัดกิจกรรมตามหลักสูตรและกิจกรรมเสริม เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 3.83) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดกิจกรรมสร้างคุณธรรมให้แก่ผู้เรียนและฝึกให้ผู้เรียนปฏิบัติ ($\bar{X}$ = 3.77)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงาน และลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

รายการ	n = 291		ระดับการปฏิบัติงาน	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ตรวจสอบข้อบกพร่องและความสามารถของผู้เรียน โดยใช้วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาเป็นหลัก	3.62	.80	มาก	1
2. สอบซ่อมเสริมข้อบกพร่องของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.32	.86	ปานกลาง	4
3. ปรับวิธีการสอนให้ตรงตามความสามารถของผู้เรียนตามด้านที่บกพร่องได้	3.57	.82	มาก	2
4. ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจ ความถนัด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้หลายรูปแบบ	3.41	.81	ปานกลาง	3
รวม	3.48	.69	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.48)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.32 – 3.62 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตรวจสอบข้อบกพร่องและความสามารถของผู้เรียน โดยใช้วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาเป็นหลัก ($\bar{X}$ = 3.62) รองลงมาคือ ปรับวิธีการสอนให้ตรงตามความสามารถของผู้เรียน ตามด้านที่บกพร่องได้ ($\bar{X}$ = 3.57) ลำดับต่อมา คือ ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจ ความถนัดโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้หลายรูปแบบ ($\bar{X}$ =3.41) และข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สอบซ่อมเสริมข้อบกพร่องของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}$ = 3.32)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงาน และลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

รายการ	n = 291		ระดับการปฏิบัติงาน	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. เลือกใช้แผนการสอนที่มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้เป็นไปตามแบบเรียน	3.76	.77	มาก	2
2. ใช้แผนการสอนที่ปรับปรุงเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริง	3.83	.75	มาก	1
3. แผนการสอนปรับปรุงสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและข้อจำกัดของสถานศึกษา	3.73	.80	มาก	4
4. พัฒนาแผนการสอนเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติและได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง	3.73	.79	มาก	3
รวม	3.76	.65	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่าของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 4 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.76)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.73 – 3.83 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้แผนการสอนที่ปรับปรุงเน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางและมีกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริง ($\bar{X}$ = 3.83) รองลงมาคือ เลือกใช้แผนการสอน ที่มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เป็นไปตามแบบเรียน ($\bar{X}$ = 3.76) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แผนการสอนปรับปรุงสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน และข้อจำกัดของสถานศึกษาปฏิบัติจริง และพัฒนาแผนการสอนเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติและได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ($\bar{X}$ = 3.73)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงาน และลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

รายการ	n = 291		ระดับ	
	$\bar{X}$	S.D.	การปฏิบัติงาน	ลำดับที่
1. เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียน	3.69	.83	มาก	1
2. ใช้สื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ อย่างที่เน้นการลงมือปฏิบัติของผู้เรียน	3.62	.83	มาก	2
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิต การใช้และการปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน	3.38	.91	ปานกลาง	3
4. ประเมินผลการใช้สื่อและปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	3.25	.91	ปานกลาง	4
รวม	3.48	.72	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.7 พบว่าของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.48)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.25 – 3.69 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 3.69) รองลงมือคือ ใช้สื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ อย่าง ที่เน้นการลงมือปฏิบัติของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 3.62) ลำดับถัดมาคือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิต การใช้และการปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 3.38)ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประเมินผลการใช้สื่อและปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ($\bar{X}$ = 3.25)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

รายการ	n = 291		ระดับการปฏิบัติงาน	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนใช้การบรรยายเป็นหลักและให้ผู้เรียนปฏิบัติตามตัวอย่าง	3.37	.90	ปานกลาง	4
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้และค้นหาความรู้เอง	3.71	.79	มาก	1
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการสร้างนิสัยในการปฏิบัติ คือประเมินตนเองและปรับปรุงเองได้จนเป็นนิสัย	3.59	.84	มาก	2
4. ให้ผู้เรียนค้นหาความรู้ โดยจัดกิจกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย	3.48	.85	ปานกลาง	3
รวม	3.54	.65	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.54)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.37 – 3.71 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้และค้นหาความรู้เอง ($\bar{X}$ = 3.71) รองลงมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการสร้างนิสัยในการปฏิบัติ คือประเมินตนเองและปรับปรุงเองได้จนเป็นนิสัย ($\bar{X}$ = 3.59) ลำดับถัดมาคือ ให้ผู้เรียนค้นหาความรู้ โดยจัดกิจกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ($\bar{X}$ = 3.48) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนใช้การบรรยายเป็นหลัก และให้ผู้เรียนปฏิบัติตามตัวอย่าง ($\bar{X}$ = 3.37)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

รายการ	n = 291		ระดับการปฏิบัติงาน	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. รายงานสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนเป็นภาพรวมของกลุ่มหรือทั้งห้อง	3.24	.87	ปานกลาง	1
2. รายงานการพัฒนา ประกอบด้วยปัญหา เทคนิควิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะเป็นภาพรวมของผู้เรียนทั้งห้อง	3.15	.88	ปานกลาง	2
3. รายงานการพัฒนา ประกอบด้วยปัญหา เทคนิควิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะเป็นภาพรวมของผู้เรียนแยกรายกลุ่ม	3.11	.91	ปานกลาง	3
4. รายงานการพัฒนา ประกอบด้วยปัญหา เทคนิควิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะของผู้เรียนแยกรายบุคคล	3.10	.93	ปานกลาง	4
รวม	3.15	.79	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.9 พบว่าของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.15)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.10 – 3.24 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รายงานสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนเป็นภาพรวมของกลุ่มหรือทั้งห้อง ($\bar{X}$ = 3.24) รองลงมาคือ รายงานการพัฒนา ประกอบด้วยปัญหา เทคนิค วิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะเป็นภาพรวมของผู้เรียนทั้งห้อง ($\bar{X}$ = 3.15) ลำดับถัดมาคือ รายงานการพัฒนา ประกอบด้วยปัญหา เทคนิค วิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะเป็นภาพรวมของผู้เรียนแยกรายกลุ่ม ($\bar{X}$ = 3.11) ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ รายงานการพัฒนา ประกอบด้วยปัญหา เทคนิค วิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะของผู้เรียนแยกรายบุคคล ($\bar{X}$ = 3.10)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงาน และลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

รายการ	n = 291		ระดับการปฏิบัติงาน	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาละเทศะ	4.21	.72	มาก	1
2. มีความประพฤติเรียบร้อยทั้งด้านการใช้วาจาและการแสดงกิริยาในทุกสถานการณ์เป็นปกตินิสัย	4.19	.65	มาก	2
3. สอดแทรกเรื่องการปฏิบัติตนและจริยธรรมที่เหมาะสมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.19	.68	มาก	3
4. ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนในเรื่องการประพฤติปฏิบัติตน	4.19	.69	มาก	4
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในสถานศึกษา	3.84	.89	มาก	5
รวม	4.12	.57	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่าอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.12)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.84 – 4.21 ซึ่งระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ โดยข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาละเทศะ ($\bar{X}$ = 4.21)รองลงมา คือ มีความประพฤติเรียบร้อยทั้งด้านการใช้วาจาและการแสดงกิริยาในทุกสถานการณ์เป็นปกตินิสัย สอดแทรกเรื่องการปฏิบัติตนและจริยธรรมที่เหมาะสมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และข้อให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน ในเรื่องการประพฤติปฏิบัติตน ($\bar{X}$ = 4.19) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ พฤติกรรมของครูในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 3.84)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

รายการ	n = 291		ระดับการปฏิบัติงาน	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วนสมบูรณ์	4.15	.65	มาก	1
2. อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามความรู้ความสามารถและความถนัดของตน	3.75	.80	มาก	5
3. ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม	4.08	.71	มาก	2
4. ยินดีปรับปรุงการปฏิบัติงานตามข้อวิจารณ์	3.99	.77	มาก	3
5. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่มแล้วนำมาปรับปรุงพัฒนางาน	3.78	.82	มาก	4
รวม	3.95	.60	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่าอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.95)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.78 – 4.15 ซึ่งระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วนสมบูรณ์ ($\bar{X}$ = 4.15) รองลงมาคือ ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม ($\bar{X}$ = 4.08) ลำดับถัดมา คือ ยินดีปรับปรุงการปฏิบัติงานตามข้อวิจารณ์ ($\bar{X}$ = 3.99) และประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง และกลุ่มแล้วนำมาปรับปรุงพัฒนางาน ($\bar{X}$ = 3.78) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามความรู้ความสามารถและความถนัดของตน ($\bar{X}$ = 3.75)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน

รายการ	n = 291		ระดับการปฏิบัติงาน	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนด้วยความเต็มใจ	3.77	.88	มาก	1
2. มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาชุมชนทางด้านการศึกษา โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก	3.36	.92	ปานกลาง	3
3. อาสาปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนด้วยความเต็มใจ	3.46	.90	ปานกลาง	2
4. เป็นผู้นำในการพัฒนางานของชุมชน ทำให้งานมีประสิทธิภาพ	3.12	.92	ปานกลาง	4
5. เป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.04	.91	ปานกลาง	5
รวม	3.35	.72	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.12 พบว่าอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชนในภาพรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.35)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.04 – 3.77 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และระดับปานกลาง 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนด้วยความเต็มใจ ($\bar{X}$ = 3.77) รองลงมาคือ อาสาปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนด้วยความเต็มใจ ($\bar{X}$ = 3.46) ลำดับถัดมาคือ มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาชุมชนทางด้านการศึกษา โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ($\bar{X}$ = 3.36) และเป็นผู้นำในการพัฒนางานของชุมชน ทำให้งานมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 3.12) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาชุมชนพัฒนาผู้เรียนและประเมินผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 3.04)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงานและลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

รายการ	n = 291		ระดับการปฏิบัติงาน	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. แสวงหาข้อมูล ข่าวสารที่เป็นปัจจุบันและนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.07	.68	มาก	1
2. วิเคราะห์ข้อมูลและนำข้อมูลมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.82	.75	มาก	3
3. ให้บริการข้อมูลข่าวสารได้	3.62	.77	มาก	4
4. นำข้อมูลข่าวสารไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้	3.85	.74	มาก	2
รวม	3.84	.63	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่าอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.84)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.62 – 4.07 ซึ่งระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แสวงหาข้อมูล ข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน และนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 4.07) รองลงมาคือนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้ ($\bar{X}$ = 3.85) ลำดับถัดมาคือ วิเคราะห์ข้อมูลและนำข้อมูลมาใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 3.82) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ให้บริการข้อมูลข่าวสารได้ ($\bar{X}$ = 3.62)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงาน และลำดับที่ของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์

รายการ	n = 291		ระดับการปฏิบัติงาน	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. มีสูตรสำเร็จในการพัฒนาหรือแก้ปัญหา	3.17	.88	ปานกลาง	4
2. นำองค์ประกอบรอบด้านมาช่วยในการพัฒนาหรือแก้ปัญหา	3.52	.85	มาก	3
3. สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อขจัดปัญหาเดิมที่จะเกิดขึ้นในภายหน้า	3.52	.81	มาก	2
4. ให้ผู้เรียนรู้จักผลกระทบของการกระทำของตนประเมินผลการแสดงของตนว่ามีผลดี มีจริยธรรม ความงามมากน้อยเพียงใด	3.65	.86	มาก	1
รวม	3.46	.72	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ ในภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.46)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.17 – 3.65 ซึ่งมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือให้ผู้เรียนรู้จักผลกระทบของการกระทำของตนประเมินผลการแสดงของตนว่ามีผลดี มีจริยธรรม ความงามมากน้อยเพียงใด ($\bar{X}$ = 3.65) รองลงมา คือ นำองค์ประกอบรอบด้านมาช่วยในการพัฒนาหรือแก้ปัญหา และสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อขจัดปัญหาเดิมที่จะเกิดขึ้นในภายหน้า ($\bar{X}$ = 3.52) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีสูตรสำเร็จในการพัฒนาหรือแก้ปัญหา ($\bar{X}$ 3.17)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานของสภาพการปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในภาพรวม 12 มาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

เกณฑ์มาตรฐาน	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n = 183			สูงกว่าปริญญาตรี n = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ	2.56	.67	ปานกลาง	2.59	.71	ปานกลาง
2. การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผล ที่จะเกิดกับผู้เรียน	3.86	.60	มาก	3.84	.70	มาก
3. มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	3.48	.69	ปานกลาง	3.48	.70	ปานกลาง
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง	3.75	.65	มาก	3.79	.65	มาก
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	3.46	.71	ปานกลาง	3.52	.73	มาก
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	3.50	.63	มาก	3.60	.69	มาก
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ	3.11	.79	ปานกลาง	3.21	.78	ปานกลาง
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.90	.53	มาก	4.14	.63	มาก
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	3.90	.58	มาก	4.03	.63	มาก
10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน	3.31	.74	ปานกลาง	3.40	.69	ปานกลาง
11. แสวงหาและให้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	3.79	.60	มาก	3.92	.67	มาก
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์	3.41	.75	ปานกลาง	3.56	.67	มาก
รวม	3.50	.49	มาก	3.57	.52	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่าอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ทั้ง 12 มาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามประเภทวุฒิการศึกษา โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1.วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.57)

2.วุฒิการศึกษาปริญญาตรีและต่ำกว่า มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.50)

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานของสภาพ การปฏิบัติของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในภาพรวม 12 มาตรฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

เกณฑ์มาตรฐาน	ต่ำกว่า 11 ปี n = 57			11 - 20 ปี n = 96			21 ปีขึ้นไป n = 138		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ	2.42	.74	ปานกลาง	2.55	.65	ปานกลาง	2.65	.68	ปานกลาง
2. การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน	3.68	.57	มาก	3.77	.74	มาก	3.98	.56	มาก
3. มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	3.24	.78	ปานกลาง	3.42	.73	ปานกลาง	3.62	.59	มาก
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง	3.57	.70	มาก	3.74	.59	มาก	3.86	.65	มาก
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	3.33	.69	ปานกลาง	3.41	.63	ปานกลาง	3.60	.76	มาก
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	3.47	.59	ปานกลาง	3.43	.75	ปานกลาง	3.64	.59	มาก
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ	2.87	.98	ปานกลาง	3.16	.78	ปานกลาง	3.26	.65	ปานกลาง
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.14	.55	มาก	4.07	.66	มาก	4.15	.50	มาก
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	3.88	.57	มาก	3.94	.65	มาก	3.99	.58	มาก
10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน	3.23	.91	ปานกลาง	3.38	.70	ปานกลาง	3.38	.65	ปานกลาง
11. แสวงหาและให้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	3.85	.63	มาก	3.79	.62	มาก	3.87	.64	มาก
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์	3.42	.84	ปานกลาง	3.37	.77	ปานกลาง	3.54	.63	มาก
รวม	3.42	.53	ปานกลาง	3.49	.50	ปานกลาง	3.62	.45	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่าอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ทั้ง 12 มาตรฐาน จำแนกประสบการณ์ในการสอน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 11 ปี ประสบการณ์ในการสอน 11- 20 ปี และอยู่ในระดับมาก คือ ประสบการณ์ในการสอน 21 ปี ขึ้นไป

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ในการสอน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. ประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.62)

2. ประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 11 ปี มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.49)

3. ประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 11-20 ปี มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.42)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติงาน ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ใน 12 มาตรฐาน จำแนกตามประเภทวิทยาลัย

เกณฑ์มาตรฐาน	วิทยาลัยเทคนิค n = 124			วิทยาลัยอาชีวศึกษา n = 47			วิทยาลัยพณิชยการ n = 56			วิทยาลัยสารพัดช่าง n = 25			วิทยาลัยการอาชีพ n = 39		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับวิชาชีพครูอยู่เสมอ	2.58	.70	ปานกลาง	2.65	.57	ปานกลาง	2.65	.71	ปานกลาง	2.70	.71	ปานกลาง	2.25	.70	ปานกลาง
2. การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน	3.83	.65	มาก	4.06	.52	มาก	3.88	.62	มาก	4.12	.59	มาก	3.49	.61	ปานกลาง
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	3.51	.63	มาก	3.73	.53	มาก	3.43	.70	ปานกลาง	3.67	.58	มาก	3.03	.88	ปานกลาง
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง	3.81	.59	มาก	3.90	.54	มาก	3.68	.71	มาก	3.93	.61	มาก	3.47	.78	ปานกลาง
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	3.55	.65	มาก	3.64	.68	มาก	3.29	.86	ปานกลาง	3.61	.69	มาก	3.28	.68	ปานกลาง
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	3.60	.66	มาก	3.65	.51	มาก	3.58	.64	มาก	3.45	.68	ปานกลาง	3.21	.69	ปานกลาง
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ	3.20	.72	ปานกลาง	3.31	.65	ปานกลาง	3.25	.74	ปานกลาง	3.18	.64	ปานกลาง	2.63	.98	ปานกลาง
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.07	.59	มาก	4.17	.49	มาก	4.18	.54	มาก	4.17	.62	มาก	4.13	.62	มาก
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	3.96	.54	มาก	4.00	.57	มาก	4.00	.71	มาก	4.10	.71	มาก	3.68	.66	ปานกลาง
10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน	3.44	.72	ปานกลาง	3.43	.62	ปานกลาง	3.36	.64	ปานกลาง	3.55	.62	มาก	2.83	.82	ปานกลาง
11. แสวงหาและให้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	3.88	.65	มาก	3.83	.58	มาก	3.94	.59	มาก	3.72	.75	มาก	3.67	.61	มาก
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้	3.56	.64	มาก	3.53	.64	มาก	3.45	.71	ปานกลาง	3.47	.70	ปานกลาง	3.08	.97	ปานกลาง
รวม	3.57	.46	มาก	3.65	.41	มาก	3.54	.51	มาก	3.62	.48	มาก	3.22	.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่าอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ทั้ง 12 มาตรฐาน จำแนกตามประเภทวิทยาลัย มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 4 วิทยาลัย และระดับปานกลาง 1 วิทยาลัย

เมื่อพิจารณาตามประเภทวิทยาลัย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.65)
2. วิทยาลัยสารพัดช่าง มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.62)
3. วิทยาลัยเทคนิค มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.57)
4. วิทยาลัยพณิชยการ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.54)
5. วิทยาลัยการอาชีพ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.22)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และประเภทวิทยาลัย ในภาพรวม 12 มาตรฐาน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางและการแปลความหมาย โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.18 - 4.40 ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบ สภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ด้วยสถิติ t-test และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปแบบตารางและการแปลความหมาย โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.18 - 4.30

การวิเคราะห์เกี่ยวกับการเปรียบเทียบ สภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและประเภทวิทยาลัย การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางและการแปลความหมายโดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.31 - 4.42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.18 แสดงการวิเคราะห์ เปรียบเทียบเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน ของอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในภาพรวม 12 เกณฑ์มาตรฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

เกณฑ์มาตรฐาน	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n =183		สูงกว่าปริญญาตรี n =108			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	t	Prob.
1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ	2.56	.67	2.59	.71	-.33	.74
2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน	3.86	.60	3.84	.69	.68	.87
3. มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	3.48	.69	3.48	.70	-.05	.96
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้ เกิดผลจริง	3.75	.65	3.79	.65	-.58	.56
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	3.46	.71	3.52	.73	.71	.48
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผล ถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	3.50	.63	3.60	.69	-1.33	.18
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ	3.11	.79	3.21	.78	-1.02	.31
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.11	.53	4.14	.63	-.40	.69
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	3.90	.58	4.03	.63	-1.76	.08
10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน	3.32	.74	3.40	.69	-.97	.33
11. แสวงหาและให้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	3.79	.60	3.92	.67	-1.66	.10
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์	3.41	.75	3.56	.67	-1.77	.08
รวม	3.50	.49	3.57	.52	-1.17	.24

จากตารางที่ 4.18 พบว่า อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวมทั้ง 12 มาตรฐาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายเกณฑ์มาตรฐาน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 แสดงการวิเคราะห์ เปรียบเทียบสภาพการ ปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

รายการ	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n = 183		สูงกว่าปริญญาตรี n = 108			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	t	Prob.
1. ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเองด้วยการ ศึกษาจากเอกสาร ตำราและสื่อต่าง ๆ	3.86	.72	3.81	.82	.53	.60
2. เป็นสมาชิกและเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรสมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูนอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง	2.35	.96	2.56	.97	-1.84	.07
3. เป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู	2.31	.98	2.22	.96	.76	.45
4. เป็นกรรมการ อนุกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กรสมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูนอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง	1.99	.97	1.99	.96	.03	.97
5. เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	2.28	.94	2.34	.98	-.54	.60
รวม	2.56	.68	2.59	.71	-.33	.74

จากตารางที่ 4.19 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 แสดงการวิเคราะห์ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน

รายการ	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n =183		สูงกว่าปริญญาตรี n =108		t	Prob.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. จัดกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง	3.89	.71	3.91	.77	-.25	.80
2. จัดกิจกรรมสร้างคุณธรรมให้แก่ผู้เรียนและฝึกให้ผู้เรียนปฏิบัติ	3.80	.73	3.72	.81	.82	.41
3. จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียนโดยตรง และสอดคล้องกับหลักสูตร	3.90	.66	3.94	.69	-.53	.60
4. จัดกิจกรรม ตามหลักสูตรและกิจกรรมเสริมเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน	3.85	.67	3.81	.87	.46	.65
รวม	3.85	.60	3.84	.70	.17	.88

จากตารางที่ 4.20 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 แสดงการวิเคราะห์ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

รายการ	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n =183		สูงกว่าปริญญาตรี n =108		t	Prob.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ตรวจสอบข้อบกพร่องและความสามารถของผู้เรียน โดยใช้วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาเป็นหลัก	3.63	.81	3.61	.78	.18	.86
2. สอบซ่อมเสริมข้อบกพร่องของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.34	.87	3.28	.85	.63	.53
3. ปรับวิธีการสอนให้ตรงตามความสามารถของผู้เรียนตามด้านที่บกพร่องได้	3.56	.81	3.59	.85	-.30	.77
4. ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจ ความถนัด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้หลายรูปแบบ	3.38	.78	3.45	.88	-.72	.48
รวม	3.48	.69	3.48	.70	-.05	.96

จากตารางที่ 4.21 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ในมาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.22 แสดงการวิเคราะห์ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

รายการ	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n =183		สูงกว่าปริญญาตรี n =108		t	Prob.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เลือกใช้แผนการสอนที่มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เป็นไปตามแบบเรียน	3.70	.81	3.83	.71	-1.57	.11
2. ใช้แผนการสอนที่ปรับปรุงเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริง	3.84	.73	3.82	.80	.13	.90
3. แผนการสอนปรับปรุงสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและข้อจำกัดของสถานศึกษา	3.71	.78	3.77	.82	-.61	.55
4. พัฒนาแผนการสอนเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติและได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง	3.73	.83	3.72	.71	.11	.92
รวม	3.75	.65	3.79	.65	-.58	.56

จากตารางที่ 4.22 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.23 แสดงการวิเคราะห์ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

รายการ	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n =183		สูงกว่าปริญญาตรี n =108		t	Prob.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียน	3.65	.84	3.76	.81	-1.08	.28
2. ใช้สื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ อย่างที่เน้นการลงมือปฏิบัติของผู้เรียน	3.58	.83	3.68	.83	-.96	.34
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิต การใช้และการปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน	3.36	.89	3.44	.95	-.72	.47
4. ประเมินผลการใช้สื่อและปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	3.26	.89	3.22	.95	.36	.72
รวม	3.46	.71	3.52	.73	.71	.48

จากตารางที่ 4.23 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.24 แสดงการวิเคราะห์ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

รายการ	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n =183		สูงกว่าปริญญาตรี n =108		t	Prob.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนใช้การบรรยายเป็นหลักและให้ผู้เรียนปฏิบัติตามตัวอย่าง	3.32	.88	3.44	.94	-1.12	.27
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้และค้นหาความรู้เอง	3.67	.79	3.80	.81	-1.35	.18
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการสร้างนิสัยในการปฏิบัติ คือประเมินตนเองและปรับปรุงเองได้จนเป็นนิสัย	3.58	.81	3.59	.91	-.08	.94
4. ให้ผู้เรียนค้นหาความรู้ โดยจัดกิจกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย	3.42	.86	3.58	.84	-1.57	.19
รวม	3.50	.63	3.60	.69	-1.33	.18

จากตารางที่ 4.24 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.25 แสดงการวิเคราะห์ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

รายการ	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n =183		สูงกว่าปริญญาตรี n =108		t	Prob.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. รายงานสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนเป็นภาพรวมของกลุ่มหรือทั้งห้อง	3.15	.86	3.40	.87	-2.33*	.02
2. รายงานการพัฒนา ประกอบด้วยปัญหา เทคนิควิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะเป็นภาพรวมของผู้เรียนทั้งห้อง	3.10	.87	3.28	.90	-1.33	.18
3. รายงานการพัฒนา ประกอบด้วยปัญหา เทคนิควิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะเป็นภาพรวมของผู้เรียนแยกรายกลุ่ม	3.08	.89	3.15	.95	-.60	.55
4. รายงานการพัฒนา ประกอบด้วยปัญหา เทคนิควิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะ ของผู้เรียนแยกรายบุคคล	3.12	.91	3.06	.97	.57	.60
รวม	3.11	.79	3.21	.78	-1.02	.31

* P< .05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีจำนวน 1 ข้อ คือรายงานสภาพปัญหาความต้องการ และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนเป็นภาพรวมของกลุ่มหรือทั้งห้อง นอกนั้นไม่แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.26 แสดงการวิเคราะห์ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

รายการ	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n = 183		สูงกว่าปริญญาตรี n = 108		t	Prob.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาละเทศะ	4.25	.64	4.15	.84	1.12	.26
2. มีความประพฤติเรียบร้อยทั้งด้านการใช้วาจาและการแสดงกิริยาในทุกสถานการณ์เป็นปกตินิสัย	4.18	.60	4.19	.74	-1.78	.86
3. สอดแทรกเรื่องการปฏิบัติตนและจริยธรรมที่เหมาะสมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.19	.64	4.19	.77	.04	.97
4. ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนในเรื่องการประพฤติปฏิบัติตน	4.17	.65	4.21	.76	-.40	.69
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ พฤติกรรมของครูในสถานศึกษา	3.77	.90	3.94	.88	-.52	.60
รวม	4.11	.53	4.14	.63	-.40	.69

* P< .05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.27 แสดงการวิเคราะห์ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

รายการ	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n = 183		สูงกว่าปริญญาตรี n = 108		t	Prob.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วนสมบูรณ์	4.10	.61	4.22	.71	-1.50	.13
2. อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามความรู้ความสามารถและความถนัดของตน	3.68	.83	3.88	.73	-2.10*	.04
3. ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม	4.03	.68	4.17	.74	-1.63	.11
4. ยินดีปรับปรุงการปฏิบัติงานตามข้อวิจารณ์	3.94	.72	4.07	.84	-1.44	.15
5. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่มแล้วนำมาปรับปรุงพัฒนางาน	3.76	.81	3.81	.85	-.46	.65
รวม	3.90	.58	4.03	.63	-1.76	.08

*P < .05

จากตารางที่ 4.27 พบว่า อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 ข้อ คือ อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามความรู้ความสามารถและความถนัดของตน นอกนั้นไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.28 แสดงการวิเคราะห์ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน

รายการ	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n = 183		สูงกว่าปริญญาตรี n = 108		t	Prob.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนด้วยความเต็มใจ	3.74	.85	3.83	.93	-.89	.37
2. มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาชุมชนทางด้านการศึกษา โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก	3.31	.95	3.44	.88	-1.24	.22
3. อาสาปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนด้วยความเต็มใจ	3.38	.95	3.57	.80	-1.76	.08
4 เป็นผู้นำในการพัฒนางานของชุมชนทำให้งานมีประสิทธิภาพ	3.12	.91	3.13	.95	-.08	.93
5 เป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.05	.96	3.04	.84	.11	.91
รวม	3.31	.74	3.40	.69	.97	.33

จากตารางที่ 4.28 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 10 มือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.29 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

รายการ	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n = 183		สูงกว่าปริญญาตรี n =108		t	Prob.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. แสวงหาข้อมูล ข่าวสารที่เป็นปัจจุบันและนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.00	.65	4.19	.73	-2.24*	.03
2. วิเคราะห์ข้อมูลและนำข้อมูลมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.78	.72	4.19	.73	-1.07	.29
3. ให้บริการข้อมูลข่าวสารได้	3.58	.76	3.88	.82	-1.08	.28
4. นำข้อมูลข่าวสารไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้	3.80	.71	3.69	.78	-1.37	.17
รวม	3.79	.60	3.93	.78	-1.67	.10

* $P < .05$

จากตารางที่ 4.29 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 ข้อ คือ แสวงหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันและนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน นอกนั้นไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.30 แสดงการวิเคราะห์ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์

รายการ	ปริญญาตรีและต่ำกว่า n =183		สูงกว่าปริญญาตรี n =108		t	Prob.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. มีสูตรสำเร็จในการพัฒนาหรือแก้ปัญหา	3.14	.93	3.22	.80	-.75	.46
2. นำองค์ประกอบรอบด้านมาช่วยในการพัฒนาหรือแก้ปัญหา	3.45	.88	3.64	.80	-1.84	.07
3. สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อขจัด ปัญหาเดิมที่จะเกิดขึ้นในภายหน้า	3.45	.80	3.63	.84	-1.83	.07
4. ให้ผู้เรียนรู้จักผลกระทบของการกระทำของตนประเมินผลการแสดงของตนว่ามีผลดีมีจริยธรรม ความงามมากน้อยเพียงใด	3.58	.88	3.75	.81	-1.59	.11
รวม	3.41	.75	3.56	.67	-1.77	.08

จากตารางที่ 4.30 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.31 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในภาพรวม 12 มาตรฐาน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

เกณฑ์มาตรฐาน	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Prob.
1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.25	1.12	2.41	.09
	ภายในกลุ่ม	288	134.37	.47		
	รวม	290	136.62			
2. การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.40	2.20	5.57*	.00
	ภายในกลุ่ม	288	113.76	.40		
	รวม	290	118.16			
3. มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	6.42	3.21	7.04*	.00
	ภายในกลุ่ม	288	131.47	.46		
	รวม	290	137.90			
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง	ระหว่างกลุ่ม	2	3.58	1.79	4.36*	.01
	ภายในกลุ่ม	288	118.43	.41		
	รวม	290	122.01			
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.82	1.91	3.79*	.02
	ภายในกลุ่ม	288	144.86	.50		
	รวม	290	148.68			
6. จัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.58	1.39	3.08	.05
	ภายในกลุ่ม	288	120.63	.42		
	รวม	290	123.21			
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ	ระหว่างกลุ่ม	2	6.07	3.03	5.06*	.00
	ภายในกลุ่ม	288	172.80	.60		
	รวม	290	178.87			
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	2	.41	.21	.63	.53
	ภายในกลุ่ม	288	93.32	.30		
	รวม	290	93.73			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

เกณฑ์มาตรฐาน	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Prob.
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	.51	.25	.699	.50
	ภายในกลุ่ม	288	104.10	.36		
	รวม	290	104.61			
10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.06	.53	1.02	.36
	ภายในกลุ่ม	288	149.66	.52		
	รวม	290	150.73			
11. แสวงหาและ ให้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	2	.35	.17	.44	.65
	ภายในกลุ่ม	288	114.96	.40		
	รวม	290	115.30			
12. สร้างโอกาส ให้ผู้เรียนได้รู้ทุกสถานการณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.87	.93	1.79	.17
	ภายในกลุ่ม	288	150.05	.52		
	รวม	290	151.92			
รวม 12 มาตรฐาน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.13	1.07	4.39*	.01
	ภายในกลุ่ม	288	69.97	.24		
	รวม	290	72.10			

* P < .05

จากตารางที่ 4.31 พบว่า อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นคู่ดังตารางที่ 4.32 - 4.35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.32 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	ต่ำกว่า 11 ปี ($\bar{X}$ = 3.68)	11-20 ปี ($\bar{X}$ = 3.77)	21 ปีขึ้นไป ($\bar{X}$ = 3.98)
ต่ำกว่า 11 ปี ($\bar{X}$ = 3.68)	-	.09	.29*
11 – 20 ปี ($\bar{X}$ = 3.77)	-	-	.21
21 ปีขึ้นไป ($\bar{X}$ = 3.98)	-	-	-

* P < .05

จากตารางที่ 4.32 พบว่า อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่ำกว่า 11 ปี กับ ประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบ ความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	ต่ำกว่า 11 ปี ($\bar{X}$ = 3.24)	11-20 ปี ($\bar{X}$ = 3.42)	21 ปีขึ้นไป ($\bar{X}$ = 3.62)
ต่ำกว่า 11 ปี ($\bar{X}$ = 3.24)	-	.18	.38*
11 – 20 ปี ($\bar{X}$ = 3.42)	-	-	.20
21 ปีขึ้นไป ($\bar{X}$ = 3.62)	-	-	-

* $P < .05$

จากตารางที่ 4.33 พบว่า อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่ำกว่า 11 ปี กับประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 3 พัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.34 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	ต่ำกว่า 11 ปี ($\bar{X}$ = 3.57)	11-20 ปี ($\bar{X}$ = 3.74)	21 ปีขึ้นไป ($\bar{X}$ = 3.86)
ต่ำกว่า 11 ปี ($\bar{X}$ = 3.57)	-	.17	.29*
11 – 20 ปี ($\bar{X}$ = 3.74)	-	-	.12
21 ปีขึ้นไป ($\bar{X}$ = 3.86)	-	-	-

* P < .05

จากตารางที่ 4.34 พบว่า อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่ำกว่า 11 ปี กับประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.35 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	ต่ำกว่า 11 ปี ($\bar{X}$ = 2.87)	11-20 ปี ($\bar{X}$ = 3.16)	21 ปีขึ้นไป ($\bar{X}$ = 3.26)
ต่ำกว่า 11 ปี ($\bar{X}$ = 2.87)	-	.29	.39*
11 – 20 ปี ($\bar{X}$ = 3.16)	-	-	.10
21 ปีขึ้นไป ($\bar{X}$ = 3.26)	-	-	-

* P > .05

จากตารางที่ 4.35 พบว่า อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 11 ปี กับประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.36 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในภาพรวม 12 มาตรฐาน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2- จำแนกตามประเภทวิทยาลัย

เกณฑ์มาตรฐาน	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Prob.
1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ	ระหว่างกลุ่ม	4	4.98	1.24	2.70*	.03
	ภายในกลุ่ม	286	131.64	.46		
	รวม	290	136.61			
2. การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	9.10	2.28	5.97*	.00
	ภายในกลุ่ม	286	109.06	.38		
	รวม	290	118.16			
3. มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	ระหว่างกลุ่ม	4	11.93	3.04	6.91*	.00
	ภายในกลุ่ม	286	125.97	.44		
	รวม	290	137.90			
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง	ระหว่างกลุ่ม	4	5.45	1.30	3.19*	.01
	ภายในกลุ่ม	286	116.57	.41		
	รวม	290	122.01			
5. พัฒนาสื่อ การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	ระหว่างกลุ่ม	4	5.71	1.43	2.85*	.02
	ภายในกลุ่ม	286	142.97	.50		
	รวม	290	148.68			
6. จัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	5.49	1.37	3.34*	.01
	ภายในกลุ่ม	286	117.72	.41		
	รวม	290	123.21			
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ	ระหว่างกลุ่ม	4	12.46	3.12	5.35*	.00
	ภายในกลุ่ม	286	166.41	.58		
	รวม	290	178.87			
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	4	.74	.18	.57	.69
	ภายในกลุ่ม	286	93.00	.33		
	รวม	290	93.73			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.36 (ต่อ)

เกณฑ์มาตรฐาน	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	Prob.
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	4	3.70	.92	2.62*	04
	ภายในกลุ่ม	286	100.91	.35		
	รวม	290	104.61			
10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	4	13.06	3.27	6.78*	.00
	ภายในกลุ่ม	286	137.67	.48		
	รวม	290	150.73			
11. แสวงหาและ ให้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	4	2.24	.56	1.41	.23
	ภายในกลุ่ม	286	113.06	.40		
	รวม	290	115.30			
12. สร้างโอกาส ให้ผู้เรียนได้รู้ทุกสถานการณ์	ระหว่างกลุ่ม	4	7.27	1.22	5.60*	.01
	ภายในกลุ่ม	286	144.64	.51		
	รวม	290	151.92			
รวม 12 มาตรฐาน	ระหว่างกลุ่ม	4	4.74	1.18	5.27*	.00
	ภายในกลุ่ม	286	64.00	.22		
	รวม	290	68.73			

* P< .05

จากตารางที่ 4.36 พบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่าอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 ในวิทยาลัยต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทุกสถานการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นคู่ดังตารางที่ 4.37 - 4.40

ตารางที่ 4.37 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน จำแนกตามประเภทวิทยาลัย

ประเภทวิทยาลัย	เทคนิค ($\bar{X}$= 3.83)	อาชีวศึกษา ($\bar{X}$ =4.06)	พณิชยการ ($\bar{X}$=3.88)	สารพัดช่าง ($\bar{X}$=4.12)	การอาชีพ ($\bar{X}$=3.49)
เทคนิค ($\bar{X}$ = 3.83)	-	.23	.05	.29	.34
อาชีวศึกษา ($\bar{X}$ = 4.06)	-	-	.18	.06	.57*
พณิชยการ ($\bar{X}$ = 3.88)	-	-	-	.25	.39
สารพัดช่าง ($\bar{X}$ = 4.12)	-	-	-	-	.63*
การอาชีพ ($\bar{X}$ = 3.49)	-	-	-	-	-

* P< .05

จากตารางที่ 4.37 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 อาจารย์ในวิทยาลัยการอาชีพ มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน แตกต่างจากอาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาและวิทยาลัยสารพัดช่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.38 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ จำแนกตามประเภทวิทยาลัย

ประเภทวิทยาลัย	เทคนิค ($\bar{X}$= 3.51)	อาชีวศึกษา ($\bar{X}$ =3.73)	พณิชยการ ($\bar{X}$=3.43)	สารพัดช่าง ($\bar{X}$=3.67)	การอาชีพ ($\bar{X}$=3.03)
เทคนิค ($\bar{X}$ = 3.51)	-	.22	.09	.16	.48*
อาชีวศึกษา ($\bar{X}$ = 3.73)	-	-	.30	.06	.70*
พณิชยการ ($\bar{X}$ = 3.43)	-	-	-	.24	.40
สารพัดช่าง ($\bar{X}$ = 3.67)	-	-	-	-	.64*
การอาชีพ ($\bar{X}$ = 3.03)	-	-	-	-	-

* P< .05

จากตารางที่ 4.38 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 อาจารย์ในวิทยาลัยการอาชีพ มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แตกต่างจากอาจารย์ ในวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษาและวิทยาลัยสารพัดช่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.39 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน จำแนกตามประเภทวิทยาลัย

ประเภทวิทยาลัย	เทคนิค ($\bar{X}$= 3.60)	อาชีวศึกษา ($\bar{X}$ =3.65)	พณิชยการ ($\bar{X}$=3.58)	สารพัดช่าง ($\bar{X}$=3.45)	การอาชีพ ($\bar{X}$=3.21)
เทคนิค ($\bar{X}$ = 3.60)	-	.05	.02	.15	.38*
อาชีวศึกษา ($\bar{X}$ = 3.65)	-	-	.07	.20	.44*
พณิชยการ ($\bar{X}$ = 3.58)	-	-	-	.13	.37
สารพัดช่าง ($\bar{X}$ = 3.45)	-	-	-	-	.24
การอาชีพ ($\bar{X}$ = 3.21)	-	-	-	-	-

* P< .05

จากตารางที่ 4.39 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 อาจารย์ในวิทยาลัยการอาชีพ มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน แตกต่างจากอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.40 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ จำแนกตามประเภทวิทยาลัย

ประเภทวิทยาลัย	เทคนิค ($\bar{X}$= 3.20)	อาชีวศึกษา ($\bar{X}$ =3.31)	พณิชยการ ($\bar{X}$=3.25)	สารพัดช่าง ($\bar{X}$=3.18)	การอาชีพ ($\bar{X}$=3.64)
เทคนิค ($\bar{X}$ = 3.12)	-	.11	.05	.02	.57*
อาชีวศึกษา ($\bar{X}$ = 3.31)	-	-	.06	.13	.68*
พณิชยการ ($\bar{X}$ = 3.25)	-	-	-	.07	.61*
สารพัดช่าง ($\bar{X}$ = 3.18)	-	-	-	-	.46
การอาชีพ ($\bar{X}$ = 3.64)	-	-	-	-	-

* P< .05

จากตารางที่ 4.40 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 อาจารย์ในวิทยาลัยการอาชีพ มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ แตกต่างจากอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษาและวิทยาลัยสารพัดช่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.41 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน จำแนกตามประเภทวิทยาลัย

ประเภทวิทยาลัย	เทคนิค ($\bar{X}$= 3.44)	อาชีวศึกษา ($\bar{X}$ =3.43)	พณิชยการ ($\bar{X}$=3.36)	สารพัดช่าง ($\bar{X}$=3.55)	การอาชีพ ($\bar{X}$=2.83)
เทคนิค ($\bar{X}$ = 3.44)	-	.01	.08	.11	.61*
อาชีวศึกษา ($\bar{X}$ = 3.43)	-	-	.07	.12	.60*
พณิชยการ ($\bar{X}$ = 3.36)	-	-	-	.19	.54*
สารพัดช่าง ($\bar{X}$ = 3.55)	-	-	-	-	.73*
การอาชีพ ($\bar{X}$ = 2.83)	-	-	-	-	-

* P< .05

จากตารางที่ 4.41 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 อาจารย์ในวิทยาลัยการอาชีพ มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน แตกต่างจากอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยพณิชยการ และวิทยาลัยสารพัดช่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.42 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ จำแนกตามประเภทวิทยาลัย

ประเภทวิทยาลัย	เทคนิค ($\bar{X}$= 3.56)	อาชีวศึกษา ($\bar{X}$ =3.53)	พณิชยการ ($\bar{X}$=3.45)	สารพัดช่าง ($\bar{X}$=3.47)	การอาชีพ ($\bar{X}$=3.08)
เทคนิค ($\bar{X}$ = 3.56)	-	.03	.11	.09	.49*
อาชีวศึกษา ($\bar{X}$ = 3.45)	-	-	.08	.05	.45
พณิชยการ ($\bar{X}$ = 3.45)	-	-	-	.02	.39
สารพัดช่าง $\bar{X}$ = 3.47)	-	-	-	-	.37
การอาชีพ ($\bar{X}$ = 3.08)	-	-	-	-	-

* P< .05

จากตารางที่ 4.42 พบว่า อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 อาจารย์ในวิทยาลัยการอาชีพ มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ แตกต่างจากอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่เสมอ

ผู้วิจัยได้ประมวลผลจากการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้ตอบคำถามอย่างหลากหลาย โดยผู้วิจัยนำมาจัดกระทำกับข้อมูล เพื่อดำเนินการในลักษณะในการวิเคราะห์รวบรวมกลุ่มคำให้เป็นหมวดหมู่ สอดคล้องและตรงกับประเด็นเนื้อหาที่ทำการศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 ให้สามารถปฏิบัติได้สอดคล้องมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจำแนกแนวทาง ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามประเด็น ดังนี้

ข้อสัมภาษณ์ 1. แนวทางในการส่งเสริมให้อาจารย์ พัฒนาตนเอง : โดยการศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสารและ สื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

1. สร้างแรงจูงใจให้กับอาจารย์ ในการพัฒนาตนเอง เช่น การพิจารณาความดีความชอบ (f = 5)
2. สร้างความสำนึกหรือตระหนักในความเป็นครูในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ให้แก่ตนเอง (f =3)
3. เพิ่มสื่อและจัดหาสื่อเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้แก่อาจารย์ (f = 3)
4. คุรุสภาต้องกำหนดเป็นมาตรฐาน เพื่อการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ (f = 3)
5. สร้างครูต้นแบบเป็นตัวอย่าง (f= 2)

ข้อสัมภาษณ์ 2. แนวทางส่งเสริมให้อาจารย์เข้าเป็นสมาชิกและเข้าร่วม กิจกรรมขององค์กร ชมรม สมาคม นอกเหนือ จากทางราชการจัดตั้ง ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

1. สนับสนุนให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาวิชาชีพ เช่น สัมมนา จัดอบรม การประชุม (f =4)
2. สร้างเครือข่ายอาจารย์สายอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาในสายวิชาชีพของตนเอง (f =3)
3. จัดประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์เห็นคุณค่า เห็นประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม (f =3)
4. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งสมาคม ชมรม ในหน่วยงานโดยมีงบประมาณสนับสนุน (f = 3)
5. รายงานผลการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งกับ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารควรนำผลการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นผลงานในการพิจารณาความดีความชอบ (f = 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อสัมภาษณ์ 3. แนวทาง การส่งเสริม สนับสนุนให้เป็นผู้ดำเนินกิจกรรม หรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

1. จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรม (f = 6)
2. สร้างแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรม เช่น เลื่อนขั้นเงินเดือน ประกาศเกียรติคุณ (f = 3)
3. สนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง (f = 2)
4. ประชาสัมพันธ์ให้ทราบข้อมูลของการเข้าร่วมกิจกรรม (f = 2)

ข้อสัมภาษณ์ 4. แนวทางในการส่งเสริมให้อาจารย์การเข้าเป็น กรรมการอนุกรรมการ หรือคณะทำงานขององค์กรที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูในด้านต่าง ๆ (f = 6)
2. กิจกรรมที่ร่วมกระทำถือเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ (f = 6)
3. ผลงานที่ร่วมกิจกรรมหน่วยงานจัดเก็บเป็นข้อมูลในการสนับสนุน การเข้าร่วมกิจกรรมและเผยแพร่ผลงาน (f = 2)
4. จัดโครงการ / กิจกรรม ที่ส่งเสริมการเป็นกรรมการ อนุกรรมการหรือคณะทำงานในหน่วยงาน (f = 2)

ข้อสัมภาษณ์ 5. แนวทางในการส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

1. ยกย่อง ประกาศเกียรติคุณ ผู้ผลิตผลงานทางวิชาการ ให้สมเกียรติ และศักดิ์ศรี (f =5)
2. เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของอาจารย์ให้ปรากฏในที่สาธารณะ (f =4)
3. ใช้เป็นส่วนประกอบการพิจารณาความดี ความชอบ เช่น เลื่อนขั้นเงินเดือน (f =3)
4. จัดประชุมอบรม /ประชุมปฏิบัติการ (f = 3)
5. สนับสนุน การทำวิจัยร่วมกันภายในสถานศึกษา (f =2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู : มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่เสมอ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

จากผลการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนด ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ ความสอดคล้อง และจัดหมวดหมู่ โดยเรียงตามลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่เสมอ มีแนวทางในการดำเนินการ 12 แนวทาง ดังนี้

1. สร้างแรงจูงใจให้กับอาจารย์ ในการพัฒนาตนเองหรือการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การพิจารณาความดีความชอบ สร้างครูต้นแบบเป็นแบบอย่าง การยกย่อง ประกาศเกียรติคุณ
2. จัดประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการพัฒนาชาชีพครูในด้านต่าง ๆ ให้อาจารย์ทราบเห็นคุณค่า เห็นประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม และการเผยแพร่งานผลงานทางวิชาการ
3. สนับสนุนและจัดสรรงบประมาณ ให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาวิชาชีพ เช่น สัมมนา จัดอบรม การประชุม อย่างทั่วถึง
4. เพิ่มสื่อและจัดหาสื่อเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้แก่อาจารย์
5. สร้างความสำนึกหรือตระหนักในความเป็นครู-อาจารย์ ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ให้แก่ตนเอง
6. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งสมาคม ชมรม ในหน่วยงานโดยมีงบประมาณสนับสนุน
7. รายงานผลการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งกับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารควรนำผลการเข้าร่วมกิจกรรมไปประเมินเป็นผลงาน
8. จัดประชุมอบรม ประชุมปฏิบัติการ ในการทำผลงานทางวิชาการ
9. คุรุสภาต้องกำหนดเป็นมาตรฐาน เพื่อการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
10. สร้างเครือข่ายอาจารย์สายอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาในสายวิชาชีพของตนเอง
11. จัดโครงการ / กิจกรรม ที่ส่งเสริมการเป็นกรรมการ อนุกรรมการหรือคณะทำงานในหน่วยงาน
12. สนับสนุน การทำวิจัยร่วมกันภายในสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ผู้วิจัยขอนำเสนอดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

5.1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และประเภทวิทยาลัย

5.1.2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

5.1.2 สมมติฐานของการวิจัย

5.1.2.1 อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกัน

5.1.2.2 อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกัน

5.1.2.3. อาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 วิทยาลัยต่างประเภทกันมีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกัน

5.1.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 1,022 คน ประกอบด้วย อาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 14 แห่ง มีจำนวน 1,013 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 326 คน ประกอบด้วย อาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 14 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเลขสุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) อย่างเป็นสัดส่วน แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาการอาชีพมีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชากรแทน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 317 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความชำนาญในด้านการอาชีวศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา ด้านนโยบายและแผน และด้านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จำนวน 9 คน

5.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้แบบสอบถาม ซึ่งมี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ มีจำนวน 3 ข้อ คือ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และประเภทวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์ฐานวิชาชีพครู 12 มาตรฐาน มีข้อคำถามจำนวน 52 ข้อ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคราชสิทธารามและวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาค ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

ขั้นตอนที่ 2 ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ที่มีความชำนาญในด้านการอาชีวศึกษา ด้านบริหารการศึกษา ด้านนโยบายและแผนและด้านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

5.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำหนังสือขอความร่วมมือขออนุญาตผู้อำนวยการวิทยาลัย สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ในการเก็บข้อมูล โดยแจกแบบสอบถาม จำนวน 317 ฉบับ ได้แบบสอบถามคืนที่เป็นฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 291 คิดเป็นร้อยละ 91.80 และสัมภาษณ์ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

5.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวม ได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.6.1.1 หาค่าร้อยละ ค่าความถี่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน

5.6.1.2 หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เป็นรายข้อ รายมาตรฐาน และภาพรวม

5.6.1.3 วิเคราะห์หาค่าความแตกต่างโดยใช้ t-tet, เพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา

5.6.1.4 วิเคราะห์หาค่าความแปรปรวน One-Way Analysis of variance และในกรณีที่พบความแตกต่างนำมาเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe' เพื่อเปรียบเทียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอนและประเภทวิทยาลัย

5.6.1.5 วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้มาจัดกลุ่มให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

5.1.7 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1.7.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เป็นภาพรวม รายมาตรฐาน และรายข้อ

อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่าอยู่ในระดับมาก 6 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเห็นผลถาวรที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และมาตรฐานที่ 11 แสวงหาและให้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 6 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อของแต่ละมาตรฐาน สรุปได้ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ พบว่า ข้อมีที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คือ ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเองด้วยการศึกษาจากเอกสาร ตำราและสื่อต่างๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ เป็นกรรมการ อนุกรรมการหรือ คณะทำงานขององค์กรสมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูนอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง

มาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียนโดยตรงและสอดคล้องกับหลักสูตร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดกิจกรรมสร้างคุณธรรมให้แก่ผู้เรียนและฝึกให้ผู้เรียนปฏิบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ พบว่า ข้อที่มีค่าสูงสุด มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คือตรวจสอบข้อบกพร่องและความสามารถของผู้เรียนโดยใช้วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาเป็นหลักและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ สอบซ่อมเสริมข้อบกพร่องของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้แผนการสอนที่ปรับปรุงผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีกิจกรรมที่เป็นการปฏิบัติจริง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ แผนการสอนปรับปรุงสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน และข้อจำกัดของสถานศึกษาและพัฒนาแผนการสอนเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติและได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คือ เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ประเมินผลการใช้สื่อและปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเห็นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้และค้นหาความรู้เอง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนใช้การบรรยายเป็นหลัก และให้ผู้เรียนปฏิบัติตามตัวอย่าง

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ พบว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายงานสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนเป็นภาพรวมของกลุ่มหรือทั้งห้อง และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ รายงานการพัฒนาประกอบด้วยปัญหา เทคนิควิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะของผู้เรียนแยกรายบุคคล

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาละเทศะ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ พบว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วนสมบูรณ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามความรู้ความสามารถและความถนัดของตน

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คือ ปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเต็มใจ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คือเป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและประเมินผลการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา พบว่าการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือแสวงหาข้อมูล ข่าวสารที่เป็นปัจจุบันและนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ให้บริการข้อมูลข่าวสารได้

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คือให้ผู้เรียนรู้จักผลกระทบของการกระทำของตน ประเมินผลการทดลองของตนว่ามีผลดี มีจริยธรรม ความงามมากน้อยเพียงใดและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คือมีสูตรสำเร็จในการพัฒนาหรือการแก้ปัญหา

5.1.7.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนและประเภทวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในภาพรวมและรายมาตรฐาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่าอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในภาพรวมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อนำไปทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe') พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่ำกว่า 11 ปี มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในเกณฑ์มาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง และมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มีสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกันกับอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นมีสภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จำแนกตามประเภทวิทยาลัย พบว่า อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 อยู่ในวิทยาลัยต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในภาพรวมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อนำไปทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe') พบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยการอาชีพ มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียนมาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้อย่างมีระบบ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ มีสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกันกับอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัย อาชีวศึกษา วิทยาลัยพณิชยการ และวิทยาลัยสารพัดช่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นมีสภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

5.1.7.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา เกี่ยวกับการแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมาตรฐานที่ 1 มีจำนวน 12 แนวทาง ดังนี้

1. สร้างแรงจูงใจให้กับอาจารย์ ในการพัฒนาตนเองหรือการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การพิจารณาความดีความชอบ สร้างครูต้นแบบเป็นแบบอย่าง การยกย่อง ประกาศเกียรติคุณ

2. จัดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการพัฒนาชาชีพครูในด้านต่าง ๆ ให้อาจารย์ทราบ เห็นคุณค่า ประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม และการเผยแพร่งานผลงานทางวิชาการ

3. สนับสนุนและจัดสรรงบประมาณ ให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาวิชาชีพ เช่น สัมมนา จัดอบรม การประชุม อย่างทั่วถึง

4. เพิ่มสื่อและจัดหาสื่อเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้แก่อาจารย์

5. สร้างความสำนึกหรือตระหนักในความเป็นครู-อาจารย์ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ให้แก่ตนเอง

6. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งสมาคม ชมรม ในหน่วยงานโดยมีงบประมาณสนับสนุน

7. รายงานผลการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง กับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารควรนำผลการเข้าร่วมกิจกรรมไปประเมินเป็นผลงาน

8. จัดประชุมอบรม ประชุมปฏิบัติการ ในการทำผลงานทางวิชาการ

9. คุรุสภาต้องกำหนดเป็นมาตรฐาน เพื่อการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

10. สร้างเครือข่ายอาจารย์สายอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาในสายวิชาชีพของตนเอง

11. จัดโครงการ / กิจกรรม ที่ส่งเสริมการเป็นกรรมการ อนุกรรมการหรือคณะทำงานในหน่วยงาน

12. สนับสนุน การทำวิจัยร่วมกันภายในสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ผู้วิจัยขอนำอภิปรายผลจากการศึกษา ดังนี้

5.2.1 ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

พบว่าอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 มีสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยรวมทั้ง 12 มาตรฐานอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากอาจารย์เป็นบุคลากรที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาตนเองทั้งด้านจริยธรรม ความรู้ ความสามารถ มีมาตรฐานในวิชาชีพ ยิ่งในปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาโดยเน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อาจารย์ยิ่งต้องพัฒนาตนเอง ให้สามารถเป็นผู้บุกเบิกทางแห่งปัญหา สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การฝึกทักษะ ฝึกกระบวนการคิดให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 (2546 : 27) กล่าวว่าผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องมีคุณสมบัติและปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ คือ มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542 : 50-54) กล่าวว่าคุณลักษณะครูดี ต้องมีคุณลักษณะส่วนตน คุณลักษณะทางด้านวิชาการและงานครู และคุณลักษณะทางด้านสังคม และสอดคล้องกับ อำรุง จันทรวานิช (2544 :15) กล่าวว่าแม้สังคมโลก จะมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเพียงใด แต่ครูก็จะยังมีความสำคัญในฐานะเป็นที่พึ่งที่ปรึกษาในด้านความรู้ ความคิด การประพฤติปฏิบัติตนและการประกอบอาชีพ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คือ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี อาจเนื่องมาจากผู้ประกอบวิชาชีพครูถือเป็นวิชาชีพชั้นสูง เป็นวิชาชีพที่สังคมมุ่งหวัง ให้เป็นบุคคลตัวอย่างที่มีความเพรียบพร้อมไปทั้งด้านความรู้ ความสามารถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมการปฏิบัติตน เพราะเป็นสิ่งที่สร้างความน่าเชื่อถือ ฉะนั้นผู้ที่อาจารย์ต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและบุคคลทั่วไป ทั้งด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยาวาจา ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและ เอาแบบอย่าง สอดคลองกับ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2544 : 81) คุณสมบัติของครูในข้อ 3 ของจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 กล่าวว่า ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ทั้งกาย วาจาและจิตใจ ครูต้องปฏิบัติตนเป็นคนดี มีศีลธรรม โอบอ้อมอารีละเว้นอบายมุข ทั้งปวง เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่น ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542 : 51) กล่าวว่าครูต้องมีความประพฤติดี มีความใฝ่รู้ สุขภาพดี มีบุคลิกดี ตรงต่อเวลาและมีเจตคติที่ดีต่อศิษย์ และยนต์ ชุ่มจิต (2544 : 232) กล่าวว่าครูต้องสำนึกเสมอว่า ถ้าพร่ำสอนศิษย์ ให้ประพฤติอย่างใด ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนให้ได้อย่างนั้นเสียก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ อาจเนื่องมาจาก อาจารย์มีภาระงานสอนที่เป็นงานประจำมากและมีภาระงานอื่นที่ได้รับมอบหมายเพิ่มอีก เป็นเหตุให้ไม่มีเวลาพอที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ อีกทั้งการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุน ซึ่งตามแนวนโยบายในการพัฒนาครูอาชีวศึกษามุ่งพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ปฏิบัติมืออาชีพ โดยให้มีความรู้ ความสามารถให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ สอดคล้องกับสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2544 : 37-38) ได้กล่าวถึง"ครูรุ่นในยุคปฏิรูป" ต้องมีความทันสมัยและขวนขวายพัฒนาตนเอง เพ็ญจันทร์ นครอินทร์ (2544 :14) กล่าวว่าครูย่อมพัฒนาตนเองให้ทันโลก ทันเหตุการณ์ รู้จักค้นคว้าหาความรู้ และวิทยาการใหม่ ๆ นัยนา ขุมทรัพย์ (อ้างในเบ็ญจวรรณ ศิริพรชัยกุล. 2543 : 110) กล่าวว่าการฝึกอบรมเป็นวิธีการอย่างหนึ่ง ของกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร ทั้งนักวิชาการและนักปฏิบัติต่างยอมรับว่า วิธีการฝึกอบรมเป็นวิธีที่ดีที่สุดวิธีหนึ่ง

5.2.2 เมื่อจำแนกเป็นรายมาตรฐาน พบว่า

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ตามเหตุผลที่ผู้วิจัยได้กล่าวแล้วข้างต้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเองด้วยการ ศึกษาเอกสาร ตำราและสื่อต่าง ๆ อาจเนื่องมาจากอาจารย์ให้ความสนใจที่จะพัฒนาตนเอง ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัฒน์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับธีรศักดิ์ อัครบวร (2542 : 33) กล่าวว่าครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอและไกรนุช ศิริพูล (2531 : 13) กล่าวว่า ครูมีหน้าที่เป็นนักค้นคว้าวิจัย เพื่อจะได้ผลงานวิจัยมาปรับปรุงการเรียนการสอน หรือแก้ปัญหาการเรียนการสอน

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในมาตรฐานนี้และเป็นข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดในจำนวนข้อคำถามทั้งหมด คือ เป็นกรรมการ อนุกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กร สมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูนอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง อาจเนื่องมาจาก ไม่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหารเท่าที่ควรทั้งในด้านเวลา งบประมาณ อีกทั้งปริมาณครูในสถานศึกษามีจำนวนไม่เพียงพอต่องานสอนอยู่แล้ว จึงมีโอกาสน้อยที่เข้ามีส่วนร่วมกับองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของอาจารย์ กล่าวว่าปัจจุบันภาระงานสอนอย่างต่ำคนละ 30 คาบต่อสัปดาห์ และครูมีภาระงานมากทั้งที่เป็นหน้าที่สอนประจำและหน้าที่พิเศษ ไกรนุช ศิริพูล (2531 :12) ครูมีหน้าที่เป็นนักวิชาการ ต้องหมั่นแสวงหาความรู้ให้กว้างขวางและทันสมัยอยู่เสมอครูต้องมีหน้าที่ให้คำปรึกษาหรือแนะแนวอาชีพ ซึ่งในมาตรฐานนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางในการแข้ไขปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายข้อ อาจเนื่องมาจากเป็นปฏิบัติกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่อาจารย์ ต้องใช้ปฏิบัติหน้าที่ทุกวันในชั้นเรียนอีกประการหนึ่งจากกระแสการปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นคุณภาพการศึกษาและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่ง สอดคล้อง (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2543 : บทนำ) กล่าวถึงวิชาชีพครูว่าเป็นวิชาชีพที่มีปรัชญาเป็นการพัฒนาผู้เรียนหรือมุ่งหวังผลที่เกิดกับผู้เรียนอย่างรอบด้าน หรือมุ่งหวังผลการพัฒนาที่เกิดกับผู้เรียนรอบด้าน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียนโดยตรงและสอดคล้องกับหลักสูตร อาจเนื่องมาจากว่าอาจารย์ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สำเร็จไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีลักษณะการบรรยาย การฝึกภาคปฏิบัติ หรือการแก้ปัญหา การสร้างนิสัยให้แก่ผู้เรียนปฏิบัติตามโดยตรง สอดคล้องกับหลักสูตร คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543 : 30) ได้กล่าวถึงเป้าหมายที่จะนำการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาสู่การปฏิบัติ ครูต้องจัดแวดล้อม และบรรยากาศที่ปลุกเร้าจูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนการเกิดเรียนรู้ ครูเอาใจใส่ผู้เรียน ผู้เรียนจัดกิจกรรมและสถานการเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือจัดกิจกรรมสร้างคุณธรรมให้แก่ผู้เรียนและฝึกให้ผู้เรียนปฏิบัติ แต่ก็มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจจเนื่องมาจาก อาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนโดยให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาควบคู่กับที่ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนอาชีวศึกษา มุ่งสร้างความแข็งแกร่งทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และให้ความสำคัญกับการสร้างสมรรถะอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับวีระพันธ์ สิทธิพงศ์ (2543 :27) กล่าวว่าครูอาชีวมีภาระหน้าที่ตามสาขาวิชาที่ตนสังกัดและตามที่สังคมมุ่งหวัง ให้อันที่จะถ่ายทอดศิลปะวิชาชีพและทักษะ เพื่อการเข้าสู่อาชีพของเยาวชน กรมอาชีวศึกษา (2542 : 13) การจัดการศึกษาเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับการศึกษาการสอนให้เด็กเป็นคนดี มีความสุข เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543 : 35) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของกระบวนการเรียนการสอน ครูฝึกฝนกิริยามารยาทและวินัยตามวิธีวัฒนธรรมไทย

มาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากจำนวน ผู้เรียนเพิ่มขึ้น อีกทั้งภาระหน้าที่ของอาจารย์มีมากที่นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนที่สถานศึกษาจัดหรือเข้าร่วมกับหน่วยงานอื่น ทำให้มีเวลาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนา ผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งอาจารย์ผู้สอนต้องตรวจสอบข้อบกพร่องและปรับวิธีสอนให้ตรงตามความสามารถของผู้เรียน สอดคล้องกับคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2544 : 21) ได้กล่าวถึงการพัฒนาบุคลากรและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพความสำเร็จ ของการพัฒนาบุคลากร และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากร ไว้ว่า บุคลากรในสถานศึกษา สามารถปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการและระดับความต้องการของผู้เรียนด้วยวิธีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือตรวจสอบข้อบกพร่องและความสามารถของผู้เรียนโดยใช้วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาเป็นหลัก อาจเนื่องมาจากอาจารย์จัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน เพราะการที่จะให้ผู้เรียนสามารถมีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมได้ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับโกวิท ประวาลพฤกษ์ (2541 : 6) ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการปฏิบัติงานของครู คือการค้นหาข้อบกพร่องของผู้เรียน หาวิธีการใหม่ ๆ ในการพัฒนา เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สอบซ่อมเสริมข้อบกพร่องของผู้เรียนเป็นรายบุคคล อาจเนื่องมาจาก จำนวนอาจารย์มีน้อยขณะที่ปริมาณผู้เรียนมีจำนวนเพิ่มขึ้น เวลามีไม่เพียงพอ กระทบกับการจัดการเรียนการสอนหลักของโรงเรียนได้ หรือสถานศึกษา และอาจจะไปกระทบต่องานประจำของตัวครูเอง เช่น ต่อตารางสอนต่อเวลาสอน เพิ่มเติม ความไม่ทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโอภาส เกตุเดชา (2543 : 79) กล่าวว่า ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติตนของครูและอื่น ๆ ได้แก่ ครูผู้มีควรมีการติดตามและสนใจผู้เรียนที่เรียนอ่อนหรือมีปัญหาส่วนตัวให้มากขึ้น ควรมีการติดตามงานที่มอบหมายแก่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ควรให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขผลงานของผู้เรียนที่ชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้มากขึ้น และเพ็ญจันทร์ นครอินทร์ (2544 : 38) กล่าวว่าปัจจุบันนี้ครูต้องมีส่วนร่วมอย่างมาก เพื่อสอนให้ผู้เรียน รู้จักคิดสร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหา รู้จักศึกษาค้นคว้า ในทุกรูปแบบอย่างฉลาดและมีความสุข

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายข้อ อาจเนื่องมาจาก แผนการสอนเป็นสิ่งที่ครูต้องกระทำ ซึ่งสามารถนำเสนอได้ จากแฟ้มสะสมงาน (Port Folio) และอยู่ในเกณฑ์หนึ่งของการประกันคุณภาพของตัวบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการฝึกกระบวนการคิด ฝึกทักษะ จัดการแหล่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเมธ การศรีทอง และคณะ (2544 : 115) เรื่อง การศึกษาระดับการพัฒนาของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 พบว่า การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2544 : 16) ครูต้องมีการวางแผนการสอนและเตรียมการสอนเป็นอย่างดี โดยแสวงหาเทคนิควิธีการสอนใหม่อยู่เสมอ ครูต้องมีความมุ่งมั่นและทำงานการสอนอย่างหนัก กระตุ้นชี้นำให้ศิษย์แสวงหาความรู้ มีความสนุกสนานในการเรียนรู้ มีทัศนะคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ไม่ใช้วิธีการสอนซ้ำซาก สามารถนำสิ่งที่เรียนไปประพฤติปฏิบัติได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้แผนการสอนที่ปรับปรุง เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีกิจกรรมที่เป็นการปฏิบัติจริง อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษามุ่งเน้นให้ ผู้เรียนเมื่อเรียน มีความรู้ มีความสามารถ มีทักษะตลอดจนทัศนคติที่ดี เพราะฉะนั้นในการทำแผน การสอนเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 25) กล่าวว่า ครูต้องมีความเข้าใจและมีความรับผิดชอบบริหารงานในส่วนที่เป็นภาระหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ จะต้องมีการจัดทำแผนการสอน ซึ่งจะทำให้ครูเกิดความเข้าใจในการทำงานทั้งระบบ เพราะต้องคิดวิเคราะห์เพื่อวางแผนเอง ต้องคิดกิจกรรมและหาวิธีจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ แผนการสอนปรับปรุงสอดคล้องกับความสามารถของ ผู้เรียนและข้อจำกัดของสถานศึกษา และพัฒนาแผนการสอนเป็นให้ผู้เรียนปฏิบัติและได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง อาจเนื่องมาจากผู้เรียนมีความหลากหลาย อาจารย์ต้องวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของผู้เรียน เพื่อให้สามารถปรับปรุงแผนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ และเกิดทักษะสอดคล้องกับพรสมบัติ ศาสตร์นอก (2543 : 8) เรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่ปรับปรุงแผนการสอนได้สอดคล้องกับข้อจำกัดของนักเรียน

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก การจัดทำสื่อหรือการพัฒนาสื่อการเรียน การสอนจะต้องใช้ทั้งเวลา งบประมาณ ความรู้ ความเข้าใจ ในการที่อาจารย์จะสื่อเนื้อหาสาระของการเรียนสื่อจึงเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระไปยังผู้เรียนให้สามารถเข้าใจได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโอกาส เกตุเดชา (2543 :76) เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูตามความคิดเห็นของผู้เรียนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อการเรียนการสอนของครู โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้และความสนใจของ ผู้เรียน อาจเนื่องมาจากสื่อการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือสำคัญที่เป็นสื่อกลางในเรื่องการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ มีทักษะการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับสุทธิพร คล้ายเมืองปัก (2543 : 39) กล่าวว่า ครูควรเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนใน แต่ละกิจกรรม และควรนำสื่อการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสนใจมาใช้ดีกว่านำสื่อการเรียนการสอนที่มีราคาแพงแต่ผู้เรียนไม่สนใจ คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2544 : 3) กล่าวว่า ครูควรใช้สื่อสอนเพื่อฝึกการคิดการแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางคือ ประเมินผลการใช้สื่อและปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาจเนื่องมาจากการประเมินการใช้สื่อในการเรียนการสอน มักจะมิได้ปฏิบัติกันในชั้นเรียน อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นผู้ควบคุมการเรียนการสอนเองทั้งหมดในวิชานั้นหรืออาจารย์ขาดความรู้ในการใช้หรือไม่มีเวลาในการปรับปรุง จึงเป็นผลิตเพียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อใช้ แต่ไม่ได้สนใจผลของการใช้สื่อนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของทรงชัย เชาว์ไวพจน์ (2541 : 84) เรื่อง ศึกษาความต้องการการบริหารงานวิชาการโรเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สาขาบริหารธุรกิจในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการส่งเสริมและจัดสื่อการเรียนการสอนอยู่ระดับปานกลาง ซึ่งคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2544 : 35) เป้าหมายที่จะนำการเรียนรู้ที่ได้สู่การพัฒนา ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิดแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเห็นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน พบว่า มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ได้ปรับแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี ม่วงคำ (2546 : บทคัดย่อ) พบว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้และค้นหาความรู้เอง อาจเนื่องมาจาก ครูเป็นผู้มีส่วนสำคัญสูงสุดในการกระตุ้นผู้เรียนภายในชั้นเรียนได้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งกรมวิชาการ (อ้างในเบ็ญวรรณ ศิริพรชัยกุล. 2539 : 5) ได้กำหนดแนวทางไว้ว่า ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วยการฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการแสวงหาความรู้ และสรุปเป็นข้อความรู้ โดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใช้การบรรยายเป็นหลักและให้ผู้เรียนปฏิบัติตามตัวอย่าง อาจเนื่องมาจากได้ปรับแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อาจารย์จึงได้ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดและเรียนรู้ตามสภาพจริง ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้ ซึ่งทิศนา แขมณี (2542 :7) กล่าวว่า การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบการสร้างสรรค์ความคิด เชื่อว่าสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาผู้เรียนให้งอกงาม โดยอาศัยความรู้ภายในของตัวบุคคล

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางทั้งภาพรวมและรายข้อ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ รายงานสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนเป็นภาพรวมของกลุ่มหรือทั้งห้อง ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ รายงานการพัฒนาประกอบด้วยปัญหา เทคนิควิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะของผู้เรียนแยกรายบุคคล

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากต้องใช้การวิเคราะห์ ใช้ระยะเวลาพอสมควร อีกทั้งการรายงานคุณภาพของผู้เรียนจะต้องจัดทำเป็นหลักฐาน ซึ่งแสดงผลการเรียนของผู้เรียนที่ควบคู่ไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สอดคล้องกับ งานวิจัยของโอภาส เกตุเดชา (2544:79) พบว่า ปัญหาอุปสรรค์และข้อเสนอแนะของผู้เรียนด้านการวัดและประเมินผล คือ การรายงานผลการประเมินทำได้ไม่สม่ำเสมอและไม่เป็นไปตามระเบียบของการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนขาดการเก็บบันทึกผลการประเมินอย่างเป็นระบบที่สามารถตรวจสอบได้สะดวกรวดเร็ว และไม่นำผลการประเมินการเรียนมาปรับปรุงวิธีการสอน และสุวิทย์ มูลคำและคณะ (2544 : 20) ผู้จัดการเรียนการสอน จำเป็นจะต้องใช้เทคนิคการวัดผล ประเมินผล ผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามความเหมาะสมกับกิจกรรม รูปแบบและระดับของการศึกษา เพื่อนำผลมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ในภาพรวมของมาตรฐานนี้ผู้วิจัยได้กล่าวแล้วข้างต้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาละเทศะ อาจเนื่องมาจากบทบาทของอาจารย์ต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนในทุกด้าน และด้านแรกที่ทุกคนมองเห็นคือการแต่งกาย ฉะนั้นอาจารย์อาชีวศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการแต่งกายให้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา เลือดทหารและคณะ (2543 : 94) เรื่อง ศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ด้านการรักษาวินัย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบ และไพพรรณ เกียรติโชติชัย (2536 : 58) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของครูใน ว่าเป็นผู้แต่งกายเหมาะสมกับความเป็นครูและมีสุขอนามัยส่วนบุคคลดี สุขภาพของครูมีผลให้การสอนประสบความสำเร็จด้วยดี

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในสถานศึกษา อาจเนื่องมาจาก อาจารย์อาชีวศึกษาเปิดโอกาส ให้ความสำคัญที่ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของอาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับ ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542 : 54) ได้กล่าวว่าครูต้องมีเจตคติที่ดีต่อศิษย์ รู้จักยอมรับความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ศิษย์ได้แสดงความคิดเห็นโดยเปิดเผย

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานของอาจารย์อาชีวศึกษา เน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม เช่น การวางแผนการปฏิบัติงาน การทำงานวิจัยในชั้นเรียน การติดตามประเมินผล ฯลฯ ซึ่งจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็น การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ดังนั้น อาจารย์ส่วนใหญ่จึงมิได้บกพร่องในงานมี่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับธีรศักดิ์ อัครบวร (2542 : 32) กล่าวว่า ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูด้วยกันในทางสร้างสรรค์ ครูต้องรักษาความสามัคคีระหว่างครู และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่การงาน ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกหรือคิดทำลายกลั่นแกล้งซึ่งกันและกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาพบว่าข้อมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วนสมบูรณ์ อาจเนื่องมาจากอาจารย์มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็นหน้าที่ที่สำคัญ คือ การรับผิดชอบต่อศิษย์ และปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จได้คืออาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโอภาส เกตุเดชา (2543 : บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูตามความคิดเห็นของผู้เรียน ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู ตามความคิดเห็นของผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก วีพันธ์ สิทธิพงศ์ (2543 :27) กล่าวว่า ครูอาชีวศึกษา มีภาระหน้าที่ตามสาขาวิชาที่ตนสังกัดและตามที่สังคมมุ่งหวังในอันที่จะถ่ายทอดศิลปะวิชาชีพและทักษะ เพื่อการเข้าสู่อาชีพของเยาวชน ครูอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพเท่านั้น ที่สามารถสร้างช่างหรือผู้ปฏิบัติงานฝีมือ หรือเทคนิคที่มีคุณภาพขึ้นมาได้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางคือ อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามความรู้ความสามารถและความถนัดของตน อาจเนื่องมาจากอาจารย์อาชีวศึกษาแต่ละคนมีภาระงานสอนที่เป็นงานประจำมากแล้ว ทำให้เวลาที่จะเข้าไปร่วมในการปฏิบัติงานไม่มาก แต่อาจารย์เห็นควรสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542 : 53) กล่าวว่า สัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนครูในโรงเรียนย่อมประกอบด้วยครูหลายคนแบ่งงานกันทำตามความถนัดและความสามารถ ครูจึงต้องทำงานเป็นทีม

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมากจากวิทยาลัยที่ทำการศึกษาอยู่ในชุมชนเมือง และครูมีภาระหน้าที่ ที่ต้องกระทำในเรื่องการจัดการเรียนการสอนมาก ทำให้การเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนยังไม่เด่น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของอาจารย์ กล่าวว่า อาจารย์ผู้สอนมีภาระงานของอย่างต่ำคนละ 30 คาบต่อสัปดาห์ จึงมีโอกาสน้อยที่จะช่วยงานพัฒนาชุมชน ยนต์ ชุมจิต (2544 : 236) ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจในด้านศาสนา หลักศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงามของชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ และต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นผู้นำที่ดี สามารถให้คำปรึกษาหารือแก่ชุมชนท้องถิ่นได้ และไกรนุช ศิริพูล (2531 : 13) ครูตองเป็นผู้มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ต่อบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่นผู้บังคับบัญชา เพื่อนครู นักเรียน ภารโรง ตลอดจนประชาชนในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คือปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนด้วยความเต็มใจ อาจเนื่องมาจากการจัดศึกษาการอาชีวศึกษา จัดการศึกษาสนองต่อความต้องการของชุมชน เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมในการประกอบอาชีพประชาชน การช่วยอบรมวิชาชีพ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544 : 25) ได้เสนอแนะการดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านความร่วมมือกับชุมชนไว้ว่า สถานศึกษาควรจะคัดเลือกผู้มีภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาเป็นผู้นำและมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประสานความร่วมมือกับกองทุนพัฒนาองค์กรชุมชน โดยเน้นการสร้างเครือข่ายและเทคโนโลยีทางการศึกษา ให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางคือ เป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาชุมชนพัฒนา อาจเนื่องมาจาก ภาระกิจหลักของอาจารย์คือ การจัดการเรียนการสอน อีกทั้งงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย เช่น งานปกครอง งานพัฒนา ซึ่งเป็นเหตุให้อาจารย์มีเวลาน้อยในการดำเนินงานด้านชุมชน สอดคล้องกับ ยนต์ ชุ่มจิต (2544 : 243) กล่าวว่า ครูจำเป็นต้องมีบทบาทต่อการพัฒนาสังคม เช่น การให้การศึกษา และความรู้แก่ประชาชนทั่วไป เป็นผู้นำหรือริเริ่ม เป็นผู้ปรับปรุงส่งเสริม เป็นที่ปรึกษาให้กับชุมชน เป็นผู้สร้างความตื่นตัว

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายข้อ อาจเนื่องมาจากอาจารย์เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์รอบ ๆ ด้าน ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปรวดเร็วมาก อาจารย์ต้องปรับปรุงและพัฒนาตัวเองให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง เพราะอาจารย์มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดประสบการณ์ต่างให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับเพ็ญจันทร์ นครอินทร์ (2544 : 38) ว่าครูย่อมมีการพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ทันโลก ทันเหตุการณ์ รู้จักใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ รู้จักค้นคว้าหาความรู้ที่เป็นวิทยาการใหม่ ๆ รวมทั้งวิธีการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 13) ได้กำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาระยะ 3 ปี 2547-2549 ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาแหล่งกาเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาใช้เพื่อการเรียนรู้อย่างคุ้มค่า อันนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แสวงหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันและนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน อาจเนื่องมาจากเพราะว่าปัจจุบันเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปรวดเร็วมาก ซึ่งผู้เรียนก็สามารถหาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ฉะนั้นอาจารย์ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง เพื่อจะได้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ปรับปรุงใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือการให้ให้ความรู้หรือคำปรึกษาแก่ผู้เรียนหรือผู้ที่ขอความร่วมมือ ส่วนการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ครูต้องก้าวให้ทันกับการเปลี่ยน ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ (2544 : 50) กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ที่แท้จริงและถาวร ต้องมีการบูรณาการความรู้ เป็นการนำข้อมูลข่าวสาร ความรู้ใหม่ที่ได้รับมาผสมผสานเชื่อมโยงกับประสบการณ์หรือโครงสร้างของความรู้เดิม เพื่อสร้างหรือขยายความรู้ใหม่

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ให้บริการข้อมูลข่าวสารได้ อาจเนื่องมาจาก ในการให้บริการข้อมูลข่าวสารในกิจกรรมการเรียนการสอน การจ้างงาน ความต้องการของตลาดแรงงานแก่ผู้เรียนหรือบุคลที่สนใจได้นั้น อาจต้องมีการจัดระบบข้อมูลข่าวสารในรูปของเอกสารที่เป็นบทความ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ ซึ่งต้องใช้เวลาในการรวบรวม ซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (อ้างในสิริเพ็ญ เสารัมณี. 2545 : 19 - 20) กล่าวว่า ครูต้องมีความคิดเป็นตัวของตัวเอง กล้าแสดงออก เพื่อเผยแพร่ความคิดเห็นหรือความรู้ใหม่ ๆ ต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาธารณะ หรือเพิ่มพัฒนาวิชาชีพของตนโดยบริสุทธิ์ใจ และครูต้องเป็นผู้ส่งเสริมและพัฒนา เช่น ในการบริหาร เผยแพร่ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากปัจจุบันเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เองตลอดเวลา อีกทั้งในสถานศึกษาสถานที่ วัสดุอุปกรณ์หรืองบประมาณหรือการเห็นความสำคัญของสถานศึกษา อาจส่งผลให้การปฏิบัติงานได้ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ สุเมธ การศรีทองและคณะ (2544 : 14) กล่าวว่า การเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ ครู ผู้เรียน เนื้อหา เป้าหมายของการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบความจริง และครูยังมีบทบาทสำคัญทำให้กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนดำเนินไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ และศูนย์ปฏิรูปการศึกษา (2544 : 4) กล่าวว่า การจัดการศึกษามีความหลากหลาย มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาในการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ให้ผู้เรียนรู้จักผลกระทบของการกระทำของตน ประเมินผลการทดลองของตนว่ามีผลดี มีจริยธรรม ความงามมากน้อยเพียงใด อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เป็นการฝึกทักษะอาชีพ ฉะนั้นในการจัดการเรียนการสอนอาจารย์เน้นการฝึกทักษะปฏิบัติ ซึ่งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2544 : 37-38) ได้กล่าวถึงครูรุ่นใหม่ยุคปฏิรูป ต้องมีความรู้เทคนิคและการสอนแนวใหม่ ให้เป็นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการสอนให้ผู้เรียนค้นคว้าและแก้ปัญหาเอง ต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักจิตวิทยาสมัยใหม่เช่นในเรื่อง พหุปัญญา ครูต้องมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เด็กค้นพบตนเอง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีสูตรสำเร็จในการพัฒนาหรือการแก้ปัญหาเนื่องจากครูเข้าใจในปัญหามากขึ้น จึงใช้วิธีการในการแก้ปัญหาในหลายวิธีมากกว่าที่จะใช้สูตรสำเร็จอย่างเดียว เพราะผู้เรียนแต่ละคนย่อมมีความ แตกต่างกัน ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542 : 52) กล่าวว่า ครูต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พยายาม ริเริ่มและหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาและศิษย์ให้มีประสิทธิการสูงขึ้น พยายาม ปรับปรุงงานให้ทันสมัครอยู่เสมอ และครูต้องมีความสามารถปรับบทเรียนให้กับเรียน ต้องรู้จักปรับปรุงวิธีการ เนื้อหาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการและสังคมอยู่เสมอ ปรับบทเรียนให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต

5.2.2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนและประเภทวิทยาลัย

5.2.2.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรีและต่ำกว่าและอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งในภาพรวมและรายมาตรฐาน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก อาจารย์ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานและปฏิบัติตน ซึ่งการปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จหรือไม่ต้องขึ้นอยู่กับอาจารย์เป็นปัจจัยสำคัญ ที่เป็นผู้จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีคุณภาพ อีกทั้งในปัจจุบันนี้วิทยาการต่าง ๆ มีความก้าวหน้ามากและเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เป็นมาตรฐานกลางที่ครูทุกคนควรจะมี ซึ่งการศึกษาสิ่งเดียวไม่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ เช่น ในอดีตอาจารย์จบการศึกษาไม่สูงนัก แต่มีความสามารถอบรม สั่งสอนศิษย์ให้ประสบผลสำเร็จได้ อาจารย์ที่มีความรู้ไม่สูงแต่มีประสบการณ์หรืออาจารย์ที่ผ่านการอบรม ก็สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง มีทักษะสามารถปฏิบัติงานได้ ทั้งนี้การพัฒนาอาจารย์สามารถพัฒนาได้หลายรูปแบบ เช่น การอบรม สัมมนา หรือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หรือประสบการณ์ในการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Seashore และ Thomus (อ้างในวัลลภา สิริยวิทยาเวช. 2540 : 30) กล่าวว่าในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ได้รับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัย ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

5.2.2.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่าง ต้องไปทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe')

เมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่พบว่า พบว่า อาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 11 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในมาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพมาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง และมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-20 ปี ปฏิบัติงานไม่แตกต่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมานาน จะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง การปฏิบัติงานทางด้านวิชาการ การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน และมีโอกาสที่เข้ารับการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ องค์กรจัดมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์น้อย อีกทั้งความเข้าใจในในเรื่องการพัฒนาผู้เรียน การจัดทำแผนการสอนและการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน อาจต้องอาศัยความชำนาญที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเมธ การศรีทองและคณะ (2545 :12) เรื่องการศึกษาระดับการพัฒนาของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 ในเขตการศึกษา 12 ระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพครู ต่ำกว่า 5 ปี 5 -10 ปี ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-20 ปี มีระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแตกต่างกัน สิริเพ็ญ เสารัมณี (2545 :120) เรื่องการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดปทุมธานี เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พบว่าการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกันมีความรับรู้เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูความแตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อีกทั้งงานวิจัยของจิระศักดิ์ สงวนชีพ (อ้างในสุภาพร ทองมาก. 2543 : 121) พบว่า ครู-อาจารย์ระดับ 7-8 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ต่างกันก็จะมีการปฏิบัติในการแบบอย่างที่ดี แตกต่างกัน และผู้ที่ผ่านประสบการณ์มามาก จึงรู้ว่าสิ่งใดควร สิ่งใดไม่ควร สิ่งใดเหมาะสม ไม่เหมาะสม สิ่งใดถูกต้อง ไม่ถูกต้อง สิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี

5.2.2.3 ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ของอาจารย์สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ในวิทยาลัยต่างกันโดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่าง ต้องไปทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe')

เมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่พบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยการอาชีพ ปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ แตกต่างจากอาจารย์ในวิทยาลัย อาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยพณิชยการ นอกนั้นไม่แตกต่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก วิทยาลัยการอาชีพเป็นวิทยาลัยเน้นจัดการเรียนการสอน ตามความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน เป็นวิทยาลัยขนาดเล็กและเป็นวิทยาลัยที่ตั้งขึ้นไม่นาน ฉะนั้นความพร้อมของวิทยาลัยทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ยังมีข้อจำกัด อาจารย์ในวิทยาลัยต้องรับภาระงานสอนมาก อาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชาและต้องเตรียมการสอนหรือเตรียมสื่อสำหรับการเรียนการสอนมาก นอกจากนี้ยังต้องรับภารกิจที่นอกเหนือจากงานสอนอีก ทำให้มีเวลาศึกษาค้นคว้าหรือจัดทำเอกสารในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการน้อย ซึ่งต่างจากอาจารย์ในวิทยาลัยที่มีขนาดใหญ่ มีความพร้อมในทุกด้าน อาจารย์สามารถที่จะพัฒนาตนเองได้มากกว่า จึงเป็นผลให้การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวน นิธากร (2540 : บทคัดย่อ) เรื่องการบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กล่าวว่า ปัญหาอุปสรรค์ในการบริหารงานกิจการนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และปฏิบัติงานในหน้าที่ในงานกิจการนักศึกษามีหลายหน้าที่ ทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจการนักศึกษาได้อย่างเต็มที่ ขาดอัตรากาลังครู-อาจารย์ในงานกิจการนักศึกษา ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของครู-อาจารย์ และงานวิจัยของทองพูน กิ่งนาค (2543 : 129) เรื่องการประเมินผลการดำเนินงานของฝ่ายวิชาการจำแนกเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านหลักสูตรพิเศษ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านฝึกงานและทวิภาคี การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

จากการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 พบว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไว้ว่า ทำการคัดเลือกเกณฑ์มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ให้สามารถปฏิบัติงานได้สอดคล้องเกณฑ์มาตรฐานที่คัดเลือกมากที่สุด โดยผู้วิจัยได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา โดยท่านให้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติม เพื่อเป็นการตอบปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิได้ตอบคำถามอย่างหลากหลาย แต่ที่ตอบคำสัมภาษณ์สอดคล้องต่อการแก้ปัญหาในมาตรฐานที่ 1 เช่น การสร้างแรงจูงใจให้กับอาจารย์ ในการพัฒนาตนเอง หรือการเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสำนึกหรือตระหนักในความเป็นครู สนับสนุนและจัดสรรงบประมาณ ให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาวิชาชีพ สร้างเครือข่ายอาจารย์สายอาชีวศึกษา จัดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการพัฒนาชาชีพครูในด้านต่าง ๆ ให้อาจารย์ทราบเห็นคุณค่า และประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม และการเผยแพร่งานผลงานทางวิชาการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งสมาคม ชมรม ในหน่วยงานโดยมีงบประมาณสนับสนุน รายงานผลการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งกับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารควรนำผลการเข้าร่วมกิจกรรมไปประเมินเป็นผลงาน จัดโครงการ / กิจกรรม ที่ส่งเสริมการเป็นกรรมการอนุกรรมการหรือสนับสนุน การทำวิจัยร่วมกันภายในสถานศึกษา และคุรุสภาต้องกำหนดเป็นมาตรฐาน

ซึ่งประเด็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาจารย์ คือผู้บริหารสถานศึกษา ชุมชน องค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ขับเคลื่อน ให้แก่อาจารย์ได้ตระหนักในการค้นคว้าหาความรู้ เป็นกำลังใจในและส่งเสริมให้อาจารย์มีผลงานทางวิชาการ เป็นผู้ริเริ่มในการจัดกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรม และการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของอาจารย์อาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู กล่าวว่าการพัฒนาครู-อาจารย์ จะสัมฤทธิ์ผลได้ต้องได้รับการสนับสนุนและการยอมรับจากผู้บริหาร ทั้งในด้านเวลาและทรัพยากร งานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2544 : 79) เรื่องรูปแบบและกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู พบว่า การพัฒนาครูส่งเป้าหมายที่กำหนด ต้องมีการวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบทั้งครู โรงเรียน หน่วยงาน และสถาบันและองค์กร สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างในดิเรก พรสีมาและคณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2541 : 47) กำหนดแนวทางในการพัฒนาครูประจำการไว้ว่า ควรจัดให้ครูได้ร่วมงานกับผู้เชี่ยวชาญในงานสอนอย่างแท้จริง ควรจัดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในกรรมวิธี การเรียนรู้ในเนื้อหาวิชา ควรพัฒนาให้ครูได้ตระหนักในภาระหน้าที่และบทบาทใหม่ ควรจัดให้มีเครือข่ายการปฏิรูปครู ควรมีรูปแบบการพัฒนาที่อาศัยโรงเรียนเป็นฐาน (School Based) และควรมีโครงการเงินอุดหนุนเพื่อช่วยครูใน การพัฒนาวิธีการสอนและอุปกรณ์สอนใหม่

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้ข้อมูลแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์ ในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อคิดเห็น มีจำนวน 12 แนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อ พัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดกิจกรรมหรือโครงการที่มีการส่งเสริมให้อาจารย์ เข้ามีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริม สนับสนุนให้อาจารย์วิทยาลัยการอาชีพ สามารถปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น เพื่ออาจารย์สามารถพัฒนาให้การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น จัดในรูปการประชาสัมพันธ์ การอบรม

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

2. ควรทำการประเมินระดับคุณภาพ การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

3. ควรทำการศึกษาแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ให้ครบทั้ง 12 มาตรฐาน ของอาจารย์ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรมอาชีวศึกษา. 2542. **แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.

กรมอาชีวศึกษา. 2545. **รายงานประจำปี 2544- 2545 "61 ปีอาชีวศึกษา".** เอกสารอัดสำเนา.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

เกษม วัฒนชัย. 2545. **การปฏิรูปการศึกษาไทย.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

โกวิทย์ ประวาลพฤกษ์. 2541. **แนวทางพัฒนาการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ** กระทวงศึกษาธิการ (อัดสำเนา).

โกสินทร์ รังสยาพันธ์. 2530. **ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

ไกรนุช ศิริพูล. 2531. **ความเป็นครู.** คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.

จรวยพร ธรณินทร์. 2539. "การพัฒนาโรงเรียนเอกชนตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา." **24 ปี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน : บนเส้นทางของการปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

จินตนา เลือดทหารและคณะ. 2545 "การศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์". บทนิพนธ์การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ช่องผกา แก้วใหญ่และวรวิทย์ อวิรุทธ์วรกุล. 2545. "TVQ : สู่มาตรฐานแรงงานไทยยุคใหม่". **วารสารเศรษฐกิจและสังคม.** 39(5) : 53-54.

ณรงค์ นิตยาพร. 2541. "การพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา". **วารสารวิชาการ.** 1(1).

ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2542. **ความเป็นครู.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : บริษัท ก.พลพิมพ์ (1996) จำกัด.

นิตยา กมลวัทนนิศา. 2545. "ยุทศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนในแผนฯ 9". **วารสารเศรษฐกิจและสังคม.** 39(5) : 56.

ดิเรก พรสีมาและคณะ. 2541. **รายงานการวิจัยประกอบการร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ประเด็นการพัฒนาวิชาชีพครู.** สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทรงชัย เชาว์ไวพจน์. 2541. "ศึกษาความต้องการการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สาขาบริหารธุรกิจ ในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ทิศนา แขมณี. 2542. "การจัดการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลซิปปา". **วารสารครุศาสตร์**. 27(3) : 1-17.

ทองใบศรี อินสว่าง. 2543. "การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลางและภาคตะวันออก" วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

บรรเจิด อาจแก้ว. 2542. "การศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเลย." วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

บุญชุม ศรีสะอาด. 2543. **การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

เบ็ญจวรรณ ศิริพรชัยกุล.2543. "การศึกษาการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู." วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พนม พงษ์ไพบูลย์. 2543. "การอาชีวศึกษา." **วารสารข้าราชการครู**. 10(6) : 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

เพ็ญจันทร์ นครอินทร์. 2544. **สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2543.** กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.

ไพบูลย์ แจ่มพงษ์. 2543. **การพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.** วารสารวิชาการ. 3 (20) 27-32.

ไพพรรณ เกียรติ โชติชัย. 2536. **ความเป็นครู**. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

มยุรี เศวตนัย. 2542. "คุณลักษณะของครูดีตามแนวคิดของนักเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร." ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ยนต์ ชุ่มจิต. 2544. **การศึกษาและความเป็นครูไทย**. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์.

ยุทธชัย อุตมา. 2542. "บทบาทของคุรุสภาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ". **วารสารวิทยาจารย์** 20 (98) : 6-12.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราชบัณฑิตยสถาน. 2531. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

รัตนา ศรีเหรัญ. 2544. **การวิจัยในชั้นเรียนใน "สู่เส้นทางวิชาชีพครู"** . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ล้วน สายยศ, อังคณา สายยศ. 2538. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิทยาการ.

วิจิตร ศรีสอ้าน. 2535. **การพัฒนาวิชาชีพศึกษาศาสตร์และบริหารการศึกษา** เอกสารประกอบการสอนวิชาประสบการณ์วิชาชีพบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วีระพันธ์ สิทธิพงศ์. 2543. **การอาชีวะและเทคนิคศึกษาสากลเปรียบเทียบ.** กรุเทพฯ : เอพี. กราฟิคดีไซน์และการพิมพ์.

ศิริชัย พงศ์วิชัย. 2537. **การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศูนย์ปฏิบัติการปฏิรูปการศึกษา. 2544. **สมุดปกขาวกระทรวงศึกษาธิการกับการขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สงวน นิธากร. 2540. "การบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สมาคมศึกษาธิการแห่งประเทศไทย. 2544. **อนาคตศึกษาธิการกับเขตพื้นที่การศึกษาในการประชุมสัมมนาและประชุมสามัญประจำปี 2544**. ลพบุรี : ธนาพร.

สืบวงศ์ วิชัยลักษณ์ และคณะ. 2540. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.** กรุงเทพฯ : นีติเวชช์.

สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา. 2544. **ปฏิรูปการศึกษาไทย...ในมุมมองของประชาชน.** กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.

สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา. 2544. **108 ปัญหาการปฏิรูปการศึกษา คูณ 2** . กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544.** กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. **ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย : การปฏิรูปวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2546. **หลักการ ทฤษฎีและนโยบายการปฏิรูปการอาชีวศึกษา (พ.ศ. 2545 – พ.ศ. 2546)** Online.Availabl4e. http :/www.dovenet.moe.go.th/

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2542. **หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2544. **การปฏิรูปการสรรหาครู.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2542. **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 ของคุรุสภา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2543. **ชุดฝึกอบรมพัฒนาวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2544. **เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2544. "รูปแบบและกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู." รายงานการวิจัย.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2545. **รายงานประจำปี 2544.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2546. **พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2546. **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2545-2549.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สิริเพ็ญ เสารัมณี. 2545. "การรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดปทุมธานีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู". วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2541. **ครูในศตวรรษใหม่.** กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี จำกัด.

สุมน อมรวิวัฒน์. 2535. **สมบัติทิพย์ของการศึกษาไทย.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุมาลี พ่วงคำ. 2546. **"การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1".** วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สุเมธ การศรีทองและคณะ. 2544. "การศึกษาระดับการพัฒนาของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 ในเขตการศึกษา 12". รายงานการวิจัย.

สุรีย์ สุเมธินฤมิต. 2539 **เอกสารประกอบการสอน วิชาศึกษาประสบการณ์วิชาชีพครู 3 รหัส 404363.** มหาวิทยาลัยบูรพา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุวิทย์มูลคำ และคณะ. 2544. **เรียนรู้ส่งครูมืออาชีพ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : บริษัท ดวงกมลสมัย จำกัด.

สุทธิพร คล้ายเมืองปัก. 2543. "ยาขมหม้อใหญ่ของครูสมัยเก่า". **วารสารวิชาการ.** 20(4) 38-39.

อดุลย์เดช ฐานะ. 2543. "การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น". วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อุทุมพร จามรมาน. 2537. **การวิจัยของครู**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โอภาส เกตุเดชา. 2544. การศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติของครูตามความคิดเห็นของผู้เรียนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์. รายงานการวิจัย วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์.

อำรุง จันทวานิช. 2544. **แด่เพื่อนครูผู้ร่วมอุดมการณ์.** ใน "สู่เส้นทางวิชาชีพครู". กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Krejcie Robert V, and Morgan, Earyle W. 1970. **Determining Sample Size for Research Activities** Educational and Psychological Measurement.30(30).

Best Johm W. 1970. **Research in Education**. Englewood Cliffs : Prentice-Hall.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก.
หนังสือราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นางสาวนิรมล ดาดวน รหัสประจำตัว 45063418 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพและแนวทางการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 (CONDITIONS AND GUIDELINES OF TEACHER JOB PERFORMANCE ACCORDING TO TEACHER CRITERIA IN VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE BANGKOK II)" โดยมี รศ.ดร.สมพร ไชยะ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.จักรพรรดิ วะทา เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อ 3 ตุลาคม 2546

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2546

(รองศาสตราจารย์ ร้อยเอก วีระเชษฐ์ ขันเงิน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง ขอเปลี่ยนแปลงหัวข้อวิทยานิพนธ์

ตามประกาศ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2546 ได้ประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติของ นางสาวนิรมล ดาดวน โดยมี รศ.ดร.สมพร ไชยะ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.จักรพรรดิ วะทา เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

บัดนี้ บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอแก้ไขหัวข้อวิทยานิพนธ์ จากชื่อเรื่อง "สภาพและแนวทางการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 2 (CONDITIONS AND GUIDELINES OF TEACHER JOB PERFORMANCE ACCORDING TO TEACHER CRITERIA IN VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE BANGKOK II)" เป็นชื่อเรื่อง "สภาพและแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 (CONDITIONS AND GUIDELINES OF TEACHER JOB PERFORMANCE ACCORDING TO TEACHER CRITERIA IN VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE BANGKOK II)"

ประกาศ ณ วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ.2546

(รองศาสตราจารย์บุญวัฒน์ อัตชู)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1149

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

7 ตุลาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวนิรมล ดาดวน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " สภาพและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดียิ่ง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของนางสาวนิรมล ดาดวน มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจเครื่องมือการวิจัย

1. ดร. กฤษณีย์	อุทุมพร	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ดร.ทิวัตถ์	มณีโชติ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ดร.คมศร	วงษ์รักษา	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. นางพรศรี	ฉิมแก้ว	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
5. นางรัชนี	ยุตรินทร์	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04 / 1927

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

17 ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวนิรมล ดาดวน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพและแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2" และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2546 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางสาวนิรมล ดาดวน เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร. 3264325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อวิทยาลัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

1. วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา
3. วิทยาลัยศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตร
4. วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี
5. วิทยาลัยเทคนิคธัญบุรี
6. วิทยาลัยเทคนิคดุสิต
7. วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง
8. วิทยาลัยเทคนิคราชสิทธาราม
9. วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
10. วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
11. วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
12. วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
13. วิทยาลัยการอาชีพไทรน้อย
14. กาญจนาภิเษกช่างทองหลวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0989

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้การสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวนิรมล ดาดวน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดียิ่ง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้การสัมภาษณ์หัวข้อดังที่แนบมาพร้อมนี้ ซึ่งในการให้การสัมภาษณ์นี้จะช่วยให้งานวิจัยของนางสาวนิรมล ดาดวน มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี
กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยบัณฑิตศึกษา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่ให้ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์
ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานที่ 1 โดยการสัมภาษณ์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน
1. นายยุทธชัย อุตมา	อดีตเลขาธิการคุรุสภา	-
2. ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม	ที่ปรึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาช่างอุตสาหกรรม	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. นางสมจิตร รัตนฤาทัย	ศึกษานิเทศก์ 9	"
4. ดร.สุวรรณ จินตอนันต์กุล	ศึกษานิเทศก์ 7	"
6. ดร.ไพรัช ถิตย์ผาด	นักวิชาการ 8 ว.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. ดร.ศรีสมร พุ่มสะอาด	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา	
8. ดร.อรรณพ จีนะวัฒน์	หัวหน้ากลุ่มนิเทศติดตามประเมินผล	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
9. นางเกศธิดา เขียวสอาด	หัวหน้ากลุ่มมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สภาพและแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

****

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 12 มาตรฐาน

3. แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการทำวิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับและใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และตอบแบบสอบถามทุกข้อ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นิรมล ดาดวน
นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ❑ หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. วุฒิการศึกษา

❑ ปริญญาตรีและต่ำกว่า
❑ สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์ในการสอน

❑ ต่ำกว่า 11 ปี
❑ 11 – 20 ปี
❑ 21 ปีขึ้นไป

3. ประเภทวิทยาลัย

❑ วิทยาลัยเทคนิค
❑ วิทยาลัยอาชีวศึกษา
❑ วิทยาลัยพณิชยการ
❑ วิทยาลัยสารพัดช่าง
❑ วิทยาลัยการอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

คำชี้แจง ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาข้อความที่กำหนดให้ ว่าท่านมีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ					
1. ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเองด้วยการ ศึกษาจากเอกสาร ตำราและสื่อต่าง ๆ					
2. เป็นสมาชิกและเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรสมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูนอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง					
3. เป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู					
4. เป็นกรรมการ อนุกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กรสมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูนอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง					
5. เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ					
มาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน					
6. จัดกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง					
7. จัดกิจกรรมสร้างคุณธรรมให้แก่ผู้เรียนและฝึกให้ผู้เรียนปฏิบัติ					
8. จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียนโดยตรงและสอดคล้องกับหลักสูตร					
9. จัดกิจกรรมตามหลักสูตรและกิจกรรมเสริมเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
มาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ					
10. ตรวจสอบข้อบกพร่องและความสามารถของผู้เรียน โดยใช้วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาเป็นหลัก					
11. สอบซ่อมเสริมข้อบกพร่องของผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
12. ปรับวิธีการสอนให้ตรงตามความสามารถของผู้เรียนตามด้านที่บกพร่องได้					
13. ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจ ความถนัด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้หลายรูปแบบ					
มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง					
14. เลือกใช้แผนการสอนที่มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้เป็นไปตามแบบเรียน					
15. ใช้แผนการสอนที่ปรับปรุงเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริง					
16. แผนการสอนปรับปรุงสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและข้อจำกัดของสถานศึกษาปฏิบัติจริง					
17. พัฒนาแผนการสอนเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติและได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ					
18. เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียน					
19. ใช้สื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ อย่างที่เน้นการลงมือปฏิบัติของผู้เรียน					
20. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิต การใช้และการปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน					
21. ประเมินผลการใช้สื่อและปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น					
มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน					
22. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนใช้การบรรยายเป็นหลักและให้ผู้เรียนปฏิบัติตามตัวอย่าง					
23. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้และค้นหาความรู้เอง					
24. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการสร้างนิสัยในการปฏิบัติ คือประเมินตนเองและปรับปรุงเองได้จนเป็นนิสัย					
25. ให้ผู้เรียนค้นหาความรู้ โดยจัดกิจกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ					
26. รายงานสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนเป็นภาพรวมของกลุ่มหรือทั้งห้อง					
27. รายงานการพัฒนา ประกอบด้วยปัญหา เทคนิควิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะเป็นภาพรวมของผู้เรียนทั้งห้อง					
28. รายงานการพัฒนา ประกอบด้วยปัญหา เทคนิควิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะเป็นภาพรวมของผู้เรียนแยกรายกลุ่ม					
29. รายงานการพัฒนา ประกอบด้วยปัญหา เทคนิควิธีการที่ใช้ ผลที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะของผู้เรียนแยกรายบุคคล					
มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
30. แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาละเทศะ					
31. มีความประพฤติเรียบร้อยทั้งด้านการใช้วาจาและการแสดงกิริยาในทุกสถานการณ์เป็นปกตินิสัย					
32. สอดแทรกเรื่องการปฏิบัติตนและจริยธรรมที่เหมาะสมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน					
33. ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนในเรื่องการประพฤติปฏิบัติตน					
34. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในสถานศึกษา					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์					
35. ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วนสมบูรณ์					
36. อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามความรู้ความสามารถและความถนัดของตน					
37. ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม					
38. ยินดีปรับปรุงการปฏิบัติงานตามข้อวิจารณ์					
39. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่มแล้วนำมาปรับปรุงพัฒนางาน					
มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน					
40. ปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนด้วยความเต็มใจ					
41. มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาชุมชนทางด้านการศึกษา โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก					
42. อาสาปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนด้วยความเต็มใจ					
43. เป็นผู้นำในการพัฒนางานของชุมชน ทำให้งานมีประสิทธิภาพ					
44. เป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและประเมินผลการปฏิบัติงาน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา					
45. แสวงหาข้อมูล ข่าวสารที่เป็นปัจจุบันและนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
46. วิเคราะห์ข้อมูลและนำข้อมูลมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
47. ให้บริการข้อมูลข่าวสารได้					
48. นำข้อมูลข่าวสารไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้					
มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์					
49. มีสูตรสำเร็จในการพัฒนาหรือแก้ปัญหา					
50. นำองค์ประกอบรอบด้านมาช่วยในการพัฒนาหรือแก้ปัญหา					
51. สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อขจัดปัญหาเดิมที่จะเกิดขึ้นในภายหน้า					
52. ให้ผู้เรียนรู้จักผลกระทบของการกระทำของตน ประเมินผลการแสดงของตนว่ามีผลดี มีจริยธรรม ความงามมากน้อยเพียงใด					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่องที่ทำการศึกษา

สภาพและแนวทางการพัฒนา การปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

ความนำ

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 โดยได้ทำการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ด้วยวิธีการสุ่มสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 2 และผู้วิจัยได้กำหนดแนวความคิดว่า ทำการคัดเลือกเกณฑ์มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพื่อสัมภาษณ์ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาและด้านอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์

จากการประมวลผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานทั้ง 12 เกณฑ์มาตรฐาน ปรากฏว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 คือปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X} = 2.57$) ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 มากำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ ให้สามารถปฏิบัติสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานนี้มากที่สุด

จึงขอเรียนถามท่านผู้ทรงคุณวุฒิต่อประเด็นปัญหาตามแบบสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

---

1. ท่านคิดว่าแนวทางที่จะกระตุ้นให้อาจารย์สนใจศึกษา ค้นคว้า ตำรา เอกสารและสื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าแนวทางในการส่งเสริมให้อาจารย์เข้าเป็นสมาชิก และเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กร ชมรม สมาคมนอกเหนือจากทางราชการจัดตั้ง ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดแนวทางในการส่งเสริมให้อาจารย์เป็นผู้ดำเนินกรรมหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ท่านคิดแนวทางในการส่งเสริมให้อาจารย์ เข้าเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือวิทยากรขององค์กรที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าแนวทางส่งเสริม สนับสนุน ให้อาจารย์ได้ผลิตผลงานทางวิชาการ ควรดำเนินการอย่างไร และมีแนวทางในการเผยแพร่ผลงาน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวนิรมล ดาดวน
วัน เดือน ปี เกิด	7 มกราคม 2508
สถานที่เกิด	51 หมู่ 5 ตำบลเกาะทวด อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	9/705 T8 เมืองทองธานี ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
สถานที่ทำงาน	สำนักนโยบายและแผน สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5 สำนักนโยบายและแผน สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2537 บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2544 รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้